

Mieszkańcy miasta i gminy Tuchów świętowali niepodległość

W ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w mieście i gminie Tuchów zorganizowano wiele wydarzeń religijnych, patriotycznych i kulturalnych.

Odbyły się apele pamięci, marsze niepodległościowe, koncerty,

konkursy historyczne, happeningi i przedstawienia patriotyczne. Najmłodsi i nieco starsi – wszyscy – pięknie i godnie przeżyli i uczcili tę tak ważną dla każdego Polaka rocznicę.

W numerze obszernie relacje z tych uroczystości.

► str. 8-23

Prezydent RP Andrzej Duda wziął udział w uroczystościach w Łowczówku

W niedzielę 4 listopada 2018 r. Prezydent RP Andrzej Duda wziął udział w Zlocie Niepodległościowym „Łowczówek 2018”. Była to jubileuszowa – XX edycja tego wydarzenia, które było jednocześnie punktem kulminacyjnym powiatowych obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Złot w Łowczówku poprzedziło wydarzenie „Z Zakliczyna do Łowczówka”, upamiętniające wymarsz I Brygady Legionów z Zakliczyna na front pod Łowczówkiem, 22 grudnia 1914 r.

Po mszy św., odprawionej w intencji ojczyzny oraz poległych i zmarłych legionistów, pochowanych na cmentarzu wojennym nr 171

w Łowczówku, prezydent wygłosił przemówienie, w którym podkreślał, że nie byłoby wolnej Polski bez bohaterstwa walczących na tej ziemi. W przemówieniu powiedział m.in.: *Wdzięczność za tamten 11 listopada – za tamto wielkie zwycięstwo, powrót Polski na mapę Europy i świata, za to, że dzisiaj mamy nadal wolną ojczyznę – jest tym większa, bardziej poruszająca i tym większe wywołuje dreszcze, gdy jest się tu właśnie, w takim miejscu jak to, gdzie „wolność krzyżami się mierzy”. One tu stoją: my patrzymy na nie, a one patrzą na nas. I to jest świadectwo ceny, jaką płaci się za wolność.*

Po ceremonii oficjalnej odbył się piknik historyczny z udziałem grup rekonstrukcji historycznej oraz miało miejsce wspólne śpiewanie pieśni legionowych.

Zapraszamy do przeczytania relacji z tej uroczystości.

► str. 6-7

Radni oraz burmistrz kadencji 2018-2023 złożyli ślubowanie

W e wtorek 20 listopada 2018 r. odbyła się uroczysta I sesja Rady Miejskiej w Tuchowie, inaugurująca kadencję 2018-2023. Głównym punktem programu sesji było złożenie ślubowania przez radnych i burmistrza Magdalene Marszałek.

Magdalena Marszałek wypowiedziała słowa przysięgi i odebrała z rąk ustępującego burmistrza Adama Drogosia insygnia Gminy Tuchów: łańcuch burmistrza Tuchowa oraz klucz „do bram Tuchowa”. Pani burmistrz wygłosiła okolicznościowe przemówienie oraz przedstawiła swojego zastępcę, którym został Wiktor Chrzanowski.

Ważnym punktem I sesji Rady Miejskiej był wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczących Rady Miejskiej. W głosowaniu tajnym do

sprawowania funkcji przewodniczącego Rady Miejskiej wybrany został Stanisław Obrzut, a wiceprzewodniczącymi zostali Janusz Łukasik i Piotr Kwaśny.

W rozpoczętej kadencji obrady Rady Miejskiej będą prowadzone w oparciu o platformę eSesja: <http://tuchow.esesja.pl/>

► str. 2-3

Ryszard Wrona – niezwykła, ciekawa i pełna zagadek osobowość

Ryszard Wrona urodził się w Tarnowie, ale od dziecka całe jego życie związane jest z Tuchowem. Tu uczęszczał do szkoły, poznał miłość swojego życia, wziął ślub oraz rozpoczął pierwszą pracę.

Tu również przez 24 lata związany był z samorządem gminnym: od 1998 roku jako radny Rady Miejskiej w Tuchowie, a od 2002 roku do 2018 r.

jako jej przewodniczący. Był pomysłodawcą i inicjatorem powstania Muzeum Miejskiego w Tuchowie. Jest miłośnikiem historii, współorganizatorem współpracy międzynarodowej, nauczycielem, działaczem i społecznikiem, lubi zespół Perfekt oraz jest dobrym człowiekiem.

Publikujemy fragment biografii Ryszarda Wrony autorstwa Janusza Kowalskiego.

► str. 4-5

Opat tyniecki w Tuchowie

2 listopada 2018 r. w 678. rocznicę nadania praw miejskich w Tuchowie odbyła się uroczystość poświęcenia i nadania nazwy „Skwer Benedyktyński” skwerowi położonemu

przy ul. Tadeusza Kościuszki w Tuchowie.

Uroczystość swoją obecnością zaszczytili o. dr Szymon Hiżycki OSB – opat tyniecki oraz o. Zygmunt Galoch OSB.

► str. 5

Burmistrz Tuchowa Magdalena Marszałek do mieszkańców

Po złożeniu ślubowania i objęciu urzędu burmistrz Tuchowa Magdalena Marszałek kieruje słowa do mieszkańców gminy Tuchów, równocześnie dziękując im za poparcie w wyborach, wybór oraz obdarzenie zaufaniem.

► str. 3

Gustaw Dobiesław Łowczowski

Publikujemy dziesiąty partykuł z cyklu tekstów poświęconych patronom Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie.

Lilianna Lipka przybliży biografię Gustawa Dobiesława Łowczowskiego (1897-1984), żołnierza II baonu 5. Pułku Piechoty I Brygady Legionów Polskich w bitwie pod Łowczówkiem. Zgodnie z jego wolą pochowany został na cmentarzu legionistów w Łowczówku, obok kolegów z pierwszej bitwy.

► str. 8

„Przyjaźń bez granic” – z wizytą w Saint-Jean de Braye

W dniach od 4 do 9 listopada 2018 r. ponad 40-osobowa delegacja z Tuchowa gościła w partnerskim mieście Saint-Jean de Braye we Francji.

Na zaproszenie Towarzystwa Abrazjańskiego „Przyjaźń bez Granic” w wyjeździe wzięli udział przedstawiciele samorządu, uczniowie i nauczyciele z tuchowskich szkół oraz osoby, które od lat 90. współpracowały dla rozwoju wzajemnych relacji, nawiązywały kontakty, tłumaczyły, pośredniczyły i gościły w swoich domach osoby z Francji. Podczas pobytu w Saint-Jean de Braye wspólnie świętowano 100. rocznicę zakończenia I wojny światowej oraz odzyskania przez Polskę niepodległości. Uczestnicy wyjazdu wzięli udział w uroczystości odsłonięcia Alejki Tuchowskiej, która miała miejsce w Parku Długich Alei oraz wiele zwiedzili. Swoje wrażenia z wyjazdu opisali uczniowie LO oraz CKZiU w Tuchowie, jak również Jan Dusza, który wspomina początki polsko-francuskiej współpracy oraz relacjonuje pobyt w Saint-Jean de Braye.

► str. 8

JANUSZ KOWALSKI

We wtorek 20 listopada 2018 r. odbyła się uroczysta I sesja Rady Miejskiej w Tuchowie, inaugurująca kadencję 2018-2023.

Na początku sesji Przewodniczący Miejskiej Komisji Wyborczej, Mieczysław Drąg wręczył nowo wybranym radnym zaświadczenia o wyborze: Grzegorzowi Borguli, Małgorzacie Gacek, Mateuszowi Janickowi, Markowi Krzemieniowi, Piotrowi Kwaśnemu, Januszowi Łukasikowi, Ewie Michałek, Grzegorzowi Niemcowi, Stanisławowi Obrzutowi, Jerzemu Odrońcowi, Radosławowi Osice, Andrzejowi Przybyłe, Jackowi Tyrce, Jerzemu Urbankowi i Grzegorzowi Wesołowskiemu.

I SESJA RADY MIEJSKIEJ INAUGURUJĄCA KADENCJĘ 2018-2023

Następnie przewodniczący sesji odczytał tekst ślubowania: „**Wierny konstytucji i prawu Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczyście obowiązki radnego sprawować godnie, rzetelnie i uczciwie, mając na względzie dobro mojej gminy i jej mieszkańców**”, wszyscy radni, każdy z osobna odpowiedzieli: „**ślubuję**”, i od siebie dodawali: „**Tak mi dopomóż Bóg**”. Po ślubowaniu radnych Przewodniczący Miejskiej Komisji Wyborczej wręczył zaświadczenie o wyborze nowo wybranej burmistrz Tuchowa, Magdalenie

Marszałek, która wypowiedziała słowa przysięgi: „**Obejmując urząd Burmistrza Tuchowa uroczyście ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomyślności mieszkańców gminy. Tak mi dopomóż Bóg!**”. Po zaprzysiężeniu odebrała z rąk ustępującego burmistrza Adama Drogosia insygnia Gminy Tuchów: łańcuch burmistrza Tuchowa oraz klucz „do bram Tuchowa”. Podczas I sesji Rady Miejskiej radni dokonali wyboru przewodniczącego i wiceprzewod-

niczących Rady Miejskiej. W głosowaniu tajnym do sprawowania funkcji przewodniczącego wybrany został Stanisław Obrzut, zaś wiceprzewodniczącymi zostali Janusz Łukasik i Piotr Kwaśny. Nowo wybrany przewodniczący odebrał z rąk ustępującego Ryszarda Wróny insygnia władzy uchwałodawczej. Podczas sesji pani burmistrz wygłosiła przemówienie oraz oficjalnie poinformowała, że zastępcą burmistrza Tuchowa zostanie Wiktor Chrzanowski.

Redakcja „Kuriera Tuchowskiego” składa serdeczne gratulacje i życzy

powodzenia pani burmistrz Magdalenie Marszałek, zastępcy burmistrza Wiktorowi Chrzanowskiemu, przewodniczącemu Rady Miejskiej w Tuchowie Stanisławowi Obrzutowi oraz wiceprzewodniczącym Januszowi Łukasikowi i Piotrowi Kwaśnemu.

W rozpoczętej kadencji obrady Rady Miejskiej w Tuchowie będą prowadzone oparcu o platformę eSesja: <http://tuchow.esesja.pl/>

Obrady Rady Miejskiej transmitowane będą na żywo w serwisie Youtube.

FOT. ARTUR GAWLE

kurier tuchowski

Wydawca: Dom Kultury w Tuchowie,
ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów

Redakcja: ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów; **tel./fax:** 14 65 25 436;
e-mail: kuriertuchowski@interia.pl; www.dk.tuchow.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ: Janusz Kowalski (p.o. redaktora naczelnego), Maria Kras (zastępca redaktora naczelnego), Wiktor Chrzanowski, Jan Dusza, Andrzej Jagoda, Krzysztof Jasiński, Anna Madejska, Magdalena Marszałek, Grzegorz Mastalerz, Jarosław Mirek, Grzegorz Niemiec, Halina Piotrowska, Bożena Wrona.

Fotografie: Wiktor Chrzanowski, Ryszard Flądrow, Krzysztof Jasiński, Maciej Maziarka.

Opracowanie graficzne: Dom Kultury w Tuchowie

Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu; **Nakład:** 2000 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

Artykułów nie zamawianych redakcja nie zwraca i nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam.

Drodzy mieszkańcy gminy Tuchów!

Jeszcze raz serdecznie dziękuję za tak wielkie poparcie w wyborach. Jest to dla mnie ogromny zaszczyt, ale równocześnie wyraz zaufania i uznania z Waszej strony.

Na sesji inaugurującej kadencję złożyłam następujące ślubowanie: „Obejmując urząd Burmistrza Tuchowa, uroczystie ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomyślności mieszkańców gminy. Tak mi dopomóż Bóg!”

I tak właśnie zamierzam sprawować powierzoną mi funkcję. Liczy się tylko gmina Tuchów i dobro jej mieszkańców. Wchodząc do urzędu i na salę obrad, zapominam o tym,

kto pochodzi z jakiego ugrupowania, z jakiej jest miejscowości. Liczy się wyłącznie współpraca ponad podziałami, dla dobra tej gminy. Dlatego za wszelką cenę będę szukać rozwiązań kompromisowych, korzystnych dla nas wszystkich. Analizując programy wyborcze wszystkich komitetów, znalazłam większość zadań i celów zbliżonych z moimi. Skoro my wszyscy, przystępując do wyborów, mieliśmy jednakowe wizje i chcemy realizować te same lub podobne zadania – porozumienie i wspólna praca jest rzeczą oczywistą.

W czasie mojego urzędowania będę budować szeroką współpracę. Bardzo zależy mi na budowaniu silnych więzi z mieszkańcami, głównie przez instytucje kultury, szkoły i pozostałe jednostki organizacyjne gminy, stowarzyszenia, w tym ochotnicze

straże pożarne i kluby sportowe. Ta współpraca ma się rozwijać na bazie wzajemnego szacunku i zaufania, i na to będę kłaść mocny nacisk. Nie ma zaufania bez wzajemnego szacunku i nie ma efektów bez wzajemnego zaufania.

W zarządzaniu gminą będzie mnie wspomagał zastępca – Pan Wiktor Chrzanowski. Bardzo się cieszę, że przyjął moją propozycję, ponieważ jest osobą niezwykle sumienną, o wysokiej kulturze osobistej, posiada szeroką wiedzę samorządową, w tym w zakresie ochrony powietrza. W naszej gminie pracuje już prawie 10 lat, w tym czasie współpracował nie tylko z naszymi jednostkami organizacyjnymi, ale także z sąsiednimi gminami i wieloma instytucjami wyższego szczebla w powiecie i województwie. Współpracuje z miastami

partnerskimi naszej gminy, a od trzech lat współorganizuje słynny już dzisiaj Tuchovinifest, w którym również biorą udział nasi zagraniczni partnerzy. Obserwując reakcję mieszkańców w tym względzie, wiem, że nie mogłam dokonać lepszego wyboru.

Biorąc pod uwagę moje doświadczenie w zakresie zarządzania finansami publicznymi, zapał i duże pokłady energii mojej i Wiktora, wspólne cele nas wszystkich wybranych przez mieszkańców, jestem pewna, że odpowiedzialnie, bezpiecznie i skutecznie pokierujemy tą gminą. Wszyscy jesteśmy to winni Wam – mieszkańcom. To Wy nam zaufaliście i wybraliście na najbliższe 5 lat po to, abyśmy Was reprezentowali i rozwiązywali Wasze problemy.

**Burmistrz Tuchowa
Magdalena Marszałek**

Radni Rady Miejskiej w Tuchowie kadencji 2018-2023

Grzegorz Borgula

Małgorzata Gacek

Mateusz Janiczek

Marek Krzemień

Piotr Kwaśny

Janusz Łukasik

Ewa Michałek

Grzegorz Niemiec

Stanisław Obrzut

Jerzy Odronec

Radosław Osika

Andrzej Przybyła

Jacek Tyrka

Jerzy Urbanek

Grzegorz Wesołowski

Fragmenty biografii Ryszarda Wrony

JANUSZ KOWALSKI

To nie będzie dotychczasowa biografia Ryszarda Wrony. To będzie tylko kilka zdań o nim. Bo zmierzyć się z opisem jego dotychczasowości to tak, jakby stanąć z jednym pędzlem i kawałkiem płótna do namalowania „Panoramy Racławickiej”. To co będzie tu napisane, czyli wybrane fragmenty z jego życiowego porządku, przeplatane tekstami utworów muzycznych lat osiemdziesiątych, nie odpowie na wiele pytań o tej niezwykle osobowości. One pozostaną dalej zagadką.

Ryszard Wrona urodził się w Tarnowie, ale całe swoje dzieciństwo spędził w Tuchowie. Od 1967 r. tu wychowywał się wspólnie z siostrą Joanną, bratem Mirkiem, kolegami i sąsiadami z sąsiedztwa i szkoły. Jego mama Janina pracowała w biurze warsztatów szkolnych, natomiast ojciec Zbigniew był lekarzem. Nigdy nie zamierzał opuszczać Tuchowa, tu

czuje się najlepiej, tu jest jego dom i jego miasto. Tu przez 12 lat pobierał nauki, w tym osiem w szkole podstawowej i cztery w liceum ogólnokształcącym, które wspomina z wielką nostalgią i ogromną sympatią. W tych szkołach wychowywano go i edukowano, zachowując tradycje II Rzeczypospolitej, a tylko dla pozoru zachowywano w programie nauczania czas powojenny, PRL. Takie edukacyjne podejście było możliwe dzięki rodzicom i nauczycielom świadomym czasu i miejsca, w których działania wychowawcze prowadzili. Maturę zdał i studia rozpoczął na Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie w 1982 r. Wtedy zespół Perfekt zaśpiewał utwór, który w owym czasie był niejako hymnem młodego pokolenia, pokolenia stanu wojennego: *Miałem dziesięć lat/ Gdy usłyszał o nim świat/ W mej piwnicy był nasz klub/ Kumpel radio zniósł/ Usłyszałem Blue Suede Shoes/ I nie mogłem w nocy spać/ Wiatr odnowy wiał/ Darowano reszty kar/ Znow się można było śmiać/ W kawiarniany gwar/ Jak tornado jazz się wdarł/ I ja też chciałem grać.*

Ryszardowi Wronie okres studiów przypadał na czas, kiedy w Polsce było tuż po stanie wojennym, ponuro, gnuśnie, biednie. Miał wówczas

wrażenie, że to jakiś amok dziejowy, groteska jak z Kawki, a równocześnie coś z ducha Gombrowicza, Miłosza i Szymborskiej. To były czasy kształtowania osobowości, świadomości historycznej, tożsamości narodowej, ale też czas poszukiwań i doznań duchowych uczuć. Podczas prowadzonych zajęć w ramach praktyki studenckiej w tuchowskim liceum zdarzyło się, że jedna z uczennic podczas zajęć zachwiała się na równoważni. Praktykant student nie pozwolił jej upaść, chwytając ją. Trzyma ją do tej pory, to była Elżbieta, żona Ryszarda. Jego pokolenie czuło i zarazem zwiastowało, że w życiu narodu polskiego wiele się zmieni i z taką nadzieją słuchali śpiewanego tekstu: *Ojciec, Bóg wie gdzie/ Martenowski stawiał piec/ Mnie paznokcie z palca zszedł/ Z gryfu został wiór/ Grałem milion różnych bzdur/ I poznałem co to seks/ Pocztówkowy szal/ Każdy z nas ich pięćset miał/ Zamiast nowej pary jeans/ A w sobotnią noc/ Był Luxembourg, chata, szkło/ Jakże się chciało żyć!*

Studia ukończył w 1986 roku i zaraz po tym zgarnął go do wojska. Odbił roczną służbę i w 1987 r. rozpoczął pracę jako rehabilitant w tuchowskim szpitalu. W tym zawodzie był prekursorem i budował mozolnie to, co dzisiaj w medycynie jest na porządku dziennym. Nadchodził czas, aby urządzać sobie życie zawodowe i rodzinne. Po ślubie z Elżbietą zamieszkali w domu teścia, a z ich związku urodziły się dwie córki Karolina i Jagoda. Starsza Karolina jest międzynarodowym architektem, młodsza Jagoda studiuje technologię żywności i żywienia człowieka na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. To dla Ryszarda wielka radość. Wie, że słowa z piosenki Perfektu dla nich dzisiaj trochę inaczej brzmią, ale dla wszystkich są zawsze aktualne: *Sto gorących słów, gdy na dworze mróz/ W niewyspaną noc jeden koc/ Solo moich ust, gitarowy blues/ Kilka dróg na skrót, parę słów.../ Nie mogę ci wiele dać/ Nie mogę ci wiele dać/ Bo sam niewiele mam/ Nie mogę*

dać wiele ci/ Nie mogę dać wiele ci/ Przykro mi.

Ryszard Wrona od wielu lat pasjonuje się historią Polski, w tym historią lokalną. To przełożyło się na wiele inicjatyw, jakie podejmował i realizował jako samorządowiec. Praca w początkowej fazie tworzenia się samorządu umożliwiła mu odbudowę po wielu latach zaniedbań tożsamości historycznej lokalnej społeczności. Był pomysłodawcą odtworzenia insygniów i symboli władz miasta i gminy, tj. wykonane zostały łańcuchy (zawierające elementy piastowskie)

dla burmistrza jako władzy wykonawczej oraz przewodniczącego Rady Miejskiej jako władzy uchwałodawczej oraz symbolicznego klucza „do bram miasta”. Dzięki zamięłowaniu do historii gromadzi wiele pamiątek i eksponatów związanych z ziemią tuchowską, a to pozwoliło na utworzenie kącika historycznego w sali posiedzeń Rady Miejskiej, z kopią aktu lokacyjnego Tuchowa, nadanego przez Króla Kazimierza Wielkiego w 1340 roku oraz władarzy miasta od początku jego istnienia. Był pomysłodawcą i inicjatorem powstania Muzeum Miejskiego w Tuchowie. Z wielką pasją i zaangażowaniem zabiega o eksponaty do muzeum oraz wspiera i angażuje się w wydawnictwa historyczne o Tuchowie. Ciągłe goni za kagankiem oświaty zawartej w tradycji i pamięci. Pewnie też nęka go pytanie o zawód i zamięłowanie. Nie pomoże mu w tym jego ulubiony tekst z piosenki: *Gdy ktoś, kto mi jest światłem/ Gaśnie nagle w biały dzień/ Gdy na drodze za zakrętem/ Przeznaczenie spotka mnie/ Czy w beznadziejności, tykając żal/ Dać się powalić/ Czy się każdą chwilą bawić/ Aż do końca wierząc, że/ Los inny mi pisany jest.*

W 2010 roku był współorganizatorem 670. rocznicy nadania praw miejskich dla Tuchowa: był zaangażowany w wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej Kazimierzowi Wielkiemu, organizacji sympozjum z udziałem oo. benedyktynów z Tyńca – pierwszych właścicieli Tuchowa, wielu imprez i okolicznościowych wydarzeń oraz wydawnictw. Z troską podchodzi do dziedzictwa kulturowego, od wielu lat zabiegał o wykonanie remontu zabytkowego budynku „Sokoła”, i to dzięki jego determinacji zostało wykonane w 2018 r. Współdziałał przy upamiętnianiu znanych tuchowian w nazwach skwerów i ulic, czy mostów (np. skwer Melaniasza, skwer Rodziny Ulatowskich, skwer Benedyktyński, most Stylińskiego itp.). Dzięki jego staraniom odnowiono pomniki, nadano imię wielu ulicom, skwerom i placom, zaznaczając tym samym ich lokalną historyczną tożsamość i narodowy charakter. Angażuje się w wiele lokalnych inicjatyw, uroczystości i rocznic. Jako przewodniczący Rady Miejskiej sprawował opiekę nad Młodzieżową Radą Gminy, corocznie organizując razem z nią sprzątanie grobów z I wojny światowej. Jako pedagog kładzie nacisk na wychowanie patriotyczne młodzieży, prowadząc prelekcje w muzeum. Jako współorganizator współpracy międzynarodowej i wielu projektów z miastami partnerskimi Tuchowa prowadził działania na rzecz edukacji kulturowej i historycznej oraz promował dziedzictwo kulturowe Tuchowa, Małopolski i Polski w ośmiu miastach bliźniaczych ośmiu krajów europejskich. Już nie jako radny i przewodniczący, lecz jako mieszkaniec Tuchowa, nauczyciel, działacz i społecznik będzie dalej realizował podobne projekty. Tak mają wychowani na takich słowach: *Płyniemy przez wielki Babilon/ Dopóki miłość nie złowi nas/ W korowodzie zmysłów możemy trwać/ Niepokonani/ Nim się ogień w nas wypali/ Nim ocean naszych snów/ Łyzeczką się odmierzyć da.*

Tak rozpoczynało się uzasadnienie we wniosku o nadanie Ryszardowi Wronie Złotego Krzyża Zasługi: *Związany od 24 lat z samorządem gminnym: od 1998 roku jako radny Rady Miejskiej w Tuchowie, a od 2002 roku do chwili obecnej jako jej przewodniczący. Jest rok 2018. I tak zakończymy fragmenty z jego dotychczasowej biografii: Trzeba wiedzieć, kiedy ze sceny zejść/ Niepokonanym/ Wśród tandety lśnić jak diament/ Być zagadką, której nikt/ Nie zdąży zgadnąć nim minie czas.*

„SKWER BENEDYKTYŃSKI” W TUCHOWIE

WIKTOR CHRZANOWSKI

2 listopada 2018 r. w 678. rocznicę nadania praw miejskich Tuchowowi odbyła się uroczystość poświęcenia i nadania nazwy „Skwer Benedyktyński” skwerowi położonemu przy ul. T. Kościuszki w Tuchowie.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w intencji oo. benedyktynów, którzy na przestrzeni kilkuset

lat pełnili służbę w Tuchowie. Mszę św. odprawił i homilię wygłosił o. dr Szymon Hiżycki OSB – opat tyniecki w asyście o. Zygmunta Galocha OSB, proboszcza Alfonsa Górskiego i księży posługujących w parafii pw. św. Jakuba St. Ap. w Tuchowie.

Następnie, na skwerze przy ul. Kościuszki, przewodniczący Rady Miejskiej w Tuchowie Ryszard Wrona odczytał treść uchwały nr XXI/140/2016 Rady Miejskiej w Tuchowie z dnia 24 lutego 2016 r. nadającej nazwę „Skwer Benedyktyński”. Uroczystego

odsłonięcia tablicy dokonali burmistrz Tuchowa Adam Drogoś, opat tyniecki o. Szymon Hiżycki OSB oraz przewodniczący Rady Miejskiej w Tuchowie Ryszard Wrona.

Na skwerze posadowione zostały rzeźby Kazimierza Wielkiego nadającego opatowi tynieckiemu Bogusławowi przywilej na zmianę w Tuchowie prawa polskiego na magdeburskie (Kraków, 2 XI 1340 r.). Rzeźby te wykonali tuchowscy artyści: śp. Kazimierz Karwat oraz obecny na uroczystości Władysław Sukiennik.

XX Zlot Niepodległościowy "Łowczówek 2018"

4 listopada 2018 roku miał miejsce XX Jubileuszowy Zlot Niepodległościowy połączony z finałem powiatowych obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Gościem honorowym był Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda, który także objął Patronat Narodowy nad XX Zlotem Niepodległościowym w Łowczówku.

Prezydent Andrzej Duda przybył do Łowczówka z Zakliczyna, gdzie został poświęcony i odnowiony pomnik mjr. Kazimierza Bojarskiego Kuby – dowódcy jednego z batalionów. Z Zakliczyna I Brygada Legionów wyruszyła 22 grudnia 1914 r. w krwawy bój z Rosjanami pod Łowczówkiem. Był to chrzest bojowy I Brygady. Pod nieobecność Piłsudskiego dowodził ppłk Kazimierz Sosnkowski.

Cmentarz wojenny nr 171 – Łowczówek jest największą nekropolią Legionistów Polskich w Galicji Zachodniej. W dolnej części cmentarza spoczywa 272 żołnierzy armii austro-węgierskiej, w tym 82 Legionistów I Brygady Legionów Polskich. W górnej części pochowano 239 żołnierzy rosyjskich. W związku z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości cmentarz wraz z otoczeniem przeszedł gruntowny remont.

Tradycyjnie już nasza szkoła wzięła udział w uroczystościach w Łowczówku. Dzieci i młodzież wraz z opiekunami – dyrektorem Szkoły Podstawowej Józefem Wzorkiem, Renatą Gąsior, Bernadetą Baran oraz Martą Mazurkiewicz wyjechała autobusem spod szkoły, a znaczna część uczniów przybyła na uroczystości z rodzicami. W tym roku szczególnie było tłumnio w Łowczówku. Czuć było podniosłą atmosferę, niecierpliwe oczekiwanie na wyjątkowego Gościa.

Uroczystość rozpoczęła msza św. pod przewodnictwem arcybiskupa Henryka Nowackiego, który wygłosił też homilię. Po mszy św. odbyły się oficjalne uroczystości. Przemówienia okolicznościowe wygłaszali zaproszeni goście oraz gospodarz uroczystości wójt Pleśnej Józef Knapik. Przywitał wszystkich zgromadzonych, podziękował Prezydentowi za uświetnienie obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Po pięknym, patriotycznym wystąpieniu Pana wójta zabrał głos Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda. Było to wzruszające, ciekawe i refleksyjne wystąpienie. Prezydent nawiązywał do krwawych walk legionistów, ich bohaterstwa, jak również do 100. rocznicy odzyskania niepodległości. Mówił: - *Wdzięczność za tamto wielkie zwycięstwo, powrót Polski na mapę Europy i świata, za to, że dzisiaj mamy nadal wolną Ojczyznę – jest tym większą, bardziej poruszającą i tym większe wywołuje dreszcze, gdy jest się tu właśnie, w takim miejscu jak to, gdzie „wolność krzyżami się mierzy”. One tu stoją: my patrzymy na nie, a one patrzą na nas. I to jest świadectwo ceny, jaką płaci się za wolność.*

Nawiązując do 100. rocznicy odzyskania niepodległości, mówił: - (...) *My – kolejne pokolenia możemy stać w tym miejscu, oddając hołd bohaterom stulecia Polski Niepodległej. Nie byłoby Jej bez ich męczeństwa i krwi i nie będzie Jej, jeżeli tacy jak wy nie będą o niej pamiętali, nie będą budowali patriotycznych postaw, nie będą pokazywali jako wzorca.*

Prezydent zauważył, że wśród zgromadzonych jest bardzo dużo ludzi młodych. Zwrócił się do rodziców: - (...) *dzięki, że tak ich wychowujecie. To wspaniałe świadectwo waszej i ich postawy, a także tego, jaka tutaj, na tej ziemi, jest rodzina i jak wychowuje się dzieci. Dziękuję wam za to w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej na stulecie odzyskania przez nią niepodległości (...)* Bo dzisiaj nie trzeba walczyć o jej powrót na mapę, ale należy czynić wszystko na co dzień swoją pracą, budując jej potencjał i zamożność. A gdyby była zagrożona, bronić własną piersią po

to, aby nikt nigdy więcej z mapy jej nie wymazał. Jest to nasze wielkie zadanie osadzone na fundamencie grobów, które dzisiaj tutaj stoją, i krwi, która w tę ziemię wsiąkła (...).

Wszyscy wsłuchiwali się w bardzo patriotyczne i refleksyjne przemówienie Prezydenta. Gromkimi brawami podziękowali Prezydentowi za przybycie do Łowczówka. Wielu miało zaszczyt porozmawiać z Prezydentem, uścisnąć dłoń i zrobić pamiątkowe zdjęcie.

Z pewnością XX Zlot Niepodległościowy w Łowczówku i wizyta

Głowy Państwa na długo pozostaną w pamięci nas wszystkich.

Bernadeta Baran

W niedzielę 4 listopada na cmentarzu wojennym nr 171 w Łowczówku, który nazywany jest także Cmentarzem Legionistów Polskich, odbył się XX Ogólnopolski Zlot Niepodległościowy. Uroczystość odbyła się z myślą o uczczeniu 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 104. rocznicy Bitwy pod Łowczówkiem. W tej uroczystości

wziął udział Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda oraz wielu znamienitych gości.

Ceremonia rozpoczęła się polową mszą św., która odprawiona została przy cmentarnej kaplicy. Po mszy św. został odegrany hymn państwowy, następnie głos zabrał gospodarz uroczystości, wójt gminy Pleśna, serdecznie witając wszystkich zgromadzonych.

Następnie mowę wygłosił prezydent RP Andrzej Duda, który w swoim przemówieniu nawiązał do historycznych wydarzeń, jakie

miały miejsce 104 lata temu na leśnej polanie, w tym uświęconym krwią bohaterów miejscu.(...)

Prezydent podziękował wszystkim uczestnikom, zgromadzonym w patriotycznym sercu powiatu tarnowskiego, za postawę patriotyczną i zaapelował, by pamięć o tych, którzy oddali życie za wolną Ojczyznę i spoczywają na tym wojennym cmentarzu, nigdy nie zginęła:

- Dlatego tak ogromnie dziękuję, że jesteście tu dzisiaj, że jest uroczystość, ten odnowiony, pięknie wyglądający cmentarz, że jest pamięć i jest

tu z nami tak wielu młodych ludzi – następne pokolenie. Dziękuję, że tak ich wychowujecie. To wspaniałe świadectwo Waszej i ich postawy, a także tego, jaka tutaj, na tej ziemi, jest rodzina i jak wychowuje się dzieci. Dziękuję Wam za to w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej na stulecie odzyskania przez nią niepodległości. I proszę, byście się nie tylko nie zmieniali, ale byście tę postawę pogłębiali, tak właśnie jak tu przed chwilą powiedziano: żeby następne pokolenie na pewno było gotowe stanąć w obronie Ojczyzny, jeżeli zajdzie taka potrzeba. Bo dzisiaj nie trzeba walczyć o jej powrót

na mapę, ale należy czynić wszystko: na co dzień swoją pracą, budując jej potencjał i zamożność. A gdyby była zagrożona, bronić własną pierś po to, by nikt nigdy więcej z mapy jej nie wymazał.

Szczególnie wzruszającym momentem obrzędu był uroczysty Apel Poległych i salwa honorowa oddana przez Kompanię Honorową Wojska Polskiego.

Ceremonię zakończyło złożenie wiązanek na mogiłach bohaterów i chwila osobistej zadumy nad grobami poległych.

Część oficjalna na cmentarzu zakończyła się odegraniem pieśni reprezentacyjnej Wojska Polskiego, tj. „Pierwszej Brygady” oraz wyprawieniem Kompanii Honorowej i pocztów sztandarowych. Piknik historyczny z udziałem grup rekonstrukcyjnych, wystawców i pokazów militariów odbył się na zmodernizowanym terenie obok cmentarza. Tutaj też wydawano żołnierską grochówkę z chlebem oraz gorącą herbatę.

To była bardzo wzruszająca i doniosła uroczystość, upamiętniająca Bitwę pod Łowczówkiem

z udziałem I Brygady Legionów Polskich J. Piłsudskiego, która rozegrała się w dniach 22 – 25 grudnia 1914 r. O randze tej potyczki na kartach polskiej historii świadczy m.in. fakt, iż napis „Łowczówek 24 XII 1914” widnieje na tablicy na Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Na tym uświęconym krwią miejscu spoczywa 516 poległych, w tym 113 Polaków z I i V Pułku Piechoty Legionów oraz żołnierze austriaccy i rosyjscy. Tutaj też pochowany jest Gustaw Gryf Łowczowski – Generał Brygady Wojska Polskiego, także uczestnik starć z grudnia 1914 roku.

Świerki wokoło ogromne,

we mgle Łowczówek tonie.

Słowa rozkazów – kolędą:

Strzelać! Przechodzą pole!

Gwizd kul muzyką świąteczną,

jęczą zranione świerki.

Ranni wołają pomocy.

W Twe Imię – Boże Wielki!

Nie byłoby Polski wolnej, niepodległej bez ich męczeństwa i krwi. I nie będzie jej, jeżeli my – młodzi ludzie, nie będziemy pamiętali o tamtych wydarzeniach, nie będziemy budowali patriotycznych postaw, nie będziemy ich pokazywali jako wzorca. Dlatego co roku wracam do Łowczówka, by stojąc nad skromnymi żołnierskimi mogiłami, dać świadectwo patriotycznej postawy i oddać hołd bohaterom, zapalając biało-czerwony znicz.

Julia Baran, klasa VIII c

Łowczówek! Jestem tu każdego roku i jak zawsze oddałem hołd poległym. W tym roku przybył do nas specjalny Gość! Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zaszczylił Łowczówek swą obecnością. Ale nie tylko osoba Prezydenta przyciągnęła tłumy ludzi! W tym roku obchodzimy 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, więc przybyliśmy tu świętować i upamiętnić to wydarzenie. Z tej okazji został odnowiony cmentarz i plac dookoła. Na czas uroczystości na środku placu umieszczony został telebim, na którym można było zobaczyć uroczystości z cmentarza.

Po bardzo mądrym i pouczającym przemówieniu Prezydenta wszyscy powinniśmy uświadomić sobie, że to właśnie dzięki tym Bohaterom możemy żyć, pracować, modlić się i rozwijać w wolnym, niepodległym kraju – Polsce!!!

Michał Gawrył, klasa VI b

Jestem bardzo szczęśliwy, ponieważ mogłem uczestniczyć w uroczystości tak ważnej dla naszego narodu. Podczas wystąpienia Prezydenta Andrzeja Dudy uświadomiłem sobie, jak wielkie znaczenie ma dla mnie moja Ojczyzna. Patrząc na cmentarz żołnierski w Łowczówku, wybrałem sobie wielką odwagę i poświęcenie moich przodków. Poczułem wdzięczność wobec tych, którzy polegli w obronie Polski i zdałem sobie sprawę, że dzięki tym bohaterom mogę uczyć się języka ojczystego i śpiewać patriotyczne pieśni.

W pewnym momencie popatrzyłem na dziadka, który miał łzy w oczach. Zrozumiałem, że pamięć o walczących bohaterach jest nie tylko obowiązkiem, ale zadaniem, by budować lepsze jutro. Kiedy dorosnę, będę mógł opowiadać moim dzieciom i wnukom, jak wspaniałe uczucia towarzyszyły mi podczas tej uroczystości. Uważam, że w tym wyjątkowym roku stulecia odzyskania niepodległości wszyscy Polacy powinni się zjednoczyć niezależnie od poglądów politycznych.

Szymon Koncewicz, klasa VI b

Wypowiedzi zebrała Renata Gąsior

Tekst jest dziesiątym z cyklu artykułów poświęconych patronom Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie

Gustaw Dobiesław Łowczowski (1897 - 1984)

żołnierz II baonu 5. Pułku Piechoty I Brygady Legionów Polskich w bitwie pod Łowczówkiem

Świerki wokoło ogromne,
we mgle Łowczówek tonie.
Słowa rozkazów – koledga:
Strzelać! Przechodzą pole!
Gwizd kul muzyką święteczną,
jęczą zranione świerki.
Ranni wołają pomocy.
W Twe Imię – Boże Wielki!

(G. Łowczowski)

LILIANNALIPKA

Gustaw Łowczowski urodził się 16 stycznia 1897 r. w Wojniczu w rodzinie Wiktora i Kamili z Nowotnych. Jego ojciec był lekarzem a także organizatorem i przewodniczącym Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Wojniczu. Chłopiec uczęszczał do szkół w rodzinnym miasteczku, tu też wstąpił do drużyny skautów oraz do „Sokoła”. Tradycje patriotyczne były bliskie sercu Gustawa: jego dziadek walczył w powstaniu styczniowym, a pamięć o nim była przekazywana młodym członkom

rodziny; to rozbudziło wyobraźnię młodzieńca i zasiało w nim ziarenko chęci walki o niepodległość Polski. Podczas wakacji w 1913 r. chłopiec odbył miesięczny kurs instruktorski w Skolem, którego organizatorem był „Sokół”. W czerwcu 1914 r. zdał maturę.

W ostatnim tygodniu lipca 1914 roku zebrałem wojnicką młodzież i ruszyliśmy na czterodniową wycieczkę doliną Dunajca. Cel wskazała nam książka ks. Cygańskiego, opowiadająca dzieje tych stron. Poszliśmy zobaczyć ruiny zamków, które strzegły drogi do Polski z Węgier: Panieńską Górę, Melsztyn, Czchów, Czorsztyn i Rożnów. Noce na podwórzu melsztyńskiego zamku i pod murem Rożnowa miały najwięcej uroku. Młodzi spali w jednym naszym namiocie przy migotliwym świetle ogniska, które zdawało się ożywiać te ślady polskiej siły i wielkości. Po powrocie do domu słyszałem starszych wciąż mówiących o wojnie: „– niech się nasi wrogowie biją, myślałem – mnie nic do tego!” Szybko zmieniłem zdanie. 3 sierpnia spotkałem nauczyciela Brzóske w strzeleckim mundurze, powiedział mi: „– Idziemy na wojnę z Moskalami, jutro jadę do Krakowa”. Tworzy się wojsko polskie, ja muszę w nim być jak dziadek, będę się bił i jak on całe życie będę opromieniony sławą. (G. Łowczowski)

Łowczowski tak wspominał chwilę, w której przekazał swoją decyzję ojcu: Wracam i mówię ojcu, że pójdę z drużynami.

- Za młody jesteś synu. Masz dopiero prawie 17 lat!

- Dwa lata jestem skautem. Odbyłem kurs instruktorski, wszystko umiem, ja pojadę!

- To jedź!

Zebrano się nas w Wojniczu 10. Zawieziono nas do Tarnowa, a stamtąd kolejną do Lwowa. Gustaw wstąpił do Legionu Wschodniego. Po jego rozwiąz-

zaniu we wrześniu 1914 r. powrócił do Wojnicza.

Skoro Wojnicz był już zajęty, pojechałem do Zakopanego, gdzie zamieszkałem w klinice wuja, lekarza. Za współlokatora miałem ułana – poetę Lubicza; od razu starły się nasze poglądy. Lubicz stał na stanowisku podobnym do stanowiska mojego ojca. Najgroźniejszym wrogiem są Rosjanie. Nie operował argumentem dotyczącym przeszłości narodu. Wierzył w dowódcę brygady Józefa Piłsudskiego, a ta wiara kazała mu patrzeć na sprawę oczyma żołnierza. Mówił: „Bić będziemy każdego, kto nam stanie na drodze do niepodległości. Dziś bijemy się z Moskalami, a potem zobaczymy”. Opowiadał mi o wyprawie kieleckiej, podawał wrażenia z boju, czar polskiego munduru. Uległem. (...) Zgłosiłem się do Miejscowego Komitetu Legionowego, gdzie ubrano mnie w ułańskie czakodano, kurtkę i szablę, kazano przypiąć ostrogi. Miałem z Lubiczem jechać do kawalerii Beliny. Los zrzucił inaczej. Ciotka zaprosiła na kolację dwóch legionowych oficerów przybyłych do Zakopanego – majora Norwida i podporucznika Orłota - Lerocha. Major nosił brodę i miał dzielną postawę, przy kolacji opowiadał szeroko i pięknie o przebytych walkach. Oczyma duszy widziałem postacie z obrazów Grotgera, las, ognisko, bitwa. Wszyscy mówią do siebie „Obywatelu”, jak w czasie rewolucji francuskiej, wszyscy wierzą ślepo swemu komendantowi. Poprosiłem majora, by mnie zabrał do swego batalionu. „Doskonale! Jedziemy jutro rano (...)”.

Gustaw Łowczowski został żołnierzem 5. Pułku Piechoty Legionów Polskich, w którym walczył w bitwie pod Łowczówkiem. Miał wtedy 17 lat. Bój stoczony w dniach od 22 do 25 grudnia 1914 r. był pierwszym w jego wojennym życiu:

Z mojej pierwszej bitwy utkwiły mi w pamięci dwa fragmenty: wrażenie, jakie na mnie zrobił widok pierwszego trupa, i moment wahania się, czy iść

naprzód (...) Las grzmiał ogniem, gdy kompania nasza zaczęła nim schodzić w dolinę Białej. Na stromym zboczu, na lewo od ścieżki, zobaczyłem pierwszego naszego zabitego. Leżał chłopczyna na wznak, bez czapki. Ściągnięte rysy jego tak strasznie bladej twarzy wryły mi się w pamięć, bo wtedy zdawały się krzyczeć: „Memento mori! Patrz, co cię czeka!”.

A takimi słowami Gustaw Łowczowski wspominał 24 grudnia 1914 r.:

Dzień Wigilijny. Post był tego dnia bardziej ścisły niż w domach. Suchary i woda. Zaczęło się ściemniać. Czas do wigilijnej wieczerzy, ale nic nie mamy do jedzenia, głód dokucza. A oto strzelec Gordon wyciąga z tornistra pół bochenka chleba, kraje na cieniutkie kromeczki, potem bagnietem otwiera konserwę i po kawałku mięsa kładzie na każdą kromeczkę... Nikt mu nie przeszkadza, każdy takomnie patrzy, oszczędzał szelma, nosił te skarby w tornistrze. Należy mu się, niech używa! Ale Gordon, gdy skończył przygotowania, nie je, czeka. Czy szuka pierwszej gwiazdy? Chmury mu ją zasłonią. Widać tylko błyski wystrzałów. Gordon daje po kromeczce chleba obu sąsiadom, by podali do Józka i Gustawa. „To nasza wilia – powiada – Wesółych Świąt!”

Łowczowski przeszedł przez kolejne walki I Brygady Legionów Polskich, w tym bój pod Kostiuchnówką w 1916 r. (w którym został ranny), aż do kryzysu przysięgowego w 1917 r., po którym – jako poddany Austro-Węgier – skierowany został na front włoski. Po 11 listopada 1918 r. rozpoczął studia medyczne, jednak walczył dalej, najpierw w batalionie akademickim, jako członek załogi pociągu pancernego „Smok” w rejonie Lwowa, a następnie od 1919 r. jako żołnierz 6. Pułku Piechoty Legionów. Walczył w wojnie polsko-bolszewickiej, m. in. w walkach o Kijów i podczas kontrofensywy znad Wieprza w 1920 r. Awansował wtedy do stopnia porucznika. Nie ukoń-

czył studiów medycznych – pozostał w służbie zawodowej i ukończył studia wojskowe. Łowczowski walczył również podczas II wojny światowej, był m.in. dowódcą III Brygady 3. Dywizji Strzelców Karpackich. Był kawalerem Orderu Virtuti Militari oraz wielu zagranicznych. Zmarł w Londynie. Zgodnie z jego wolą został pochowany na cmentarzu legionistów w Łowczówku, obok kolegów z pierwszej bitwy.

Tej wioski z dawna syn,
wierząc, że zbrojny czyn,
da, co nam się należy,
że da nam Polskę wolną,
pod Łowczówkiem się bił,
służył Jej wedle sił,
aż skończył drogę znojną
i spoczął tu, jak chciał,
przy kolegach z młodości.
Prosi o dar liłości,
by wieczny pokój miał.

(słowa z tabliczki nagrobnej G. Łowczowskiego)

MAŁGORZATA

M.KOZIOŁ

Obachody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz Święta Patronów Szkoły miały w CKZiU swoją drugą odsłonę 5 listopada. Zgromadzonych w hali sportowej gości oraz nauczycieli i uczniów powitał dyrektor Bogusław Harańczyk. Po odśpiewaniu hymnów został wszystkim zaprezentowany nowy sztandar – był on poświęcony i przekazany szkole podczas niedzielnych powiatowych uroczystości na Cmentarzu Legionistów w Łowczówku, które swoją obecnością zaszczylił Prezydent RP Andrzej Duda. Następnie dyrektor zaprosił zebranych do obejrzenia programu artystycznego „I poszli chłopcy nasze na bój krwawy...”, przygotowanego przez uczniów pod opieką pp. L. Lipki i M. Wilgi.

Otwarcie Szkolnego Szlaku Pamięci i Szkolnej Sali Pamięci w CKZiU

W kolejnej części uroczystości dyrektor zaprosił zebranych na odsłonięcie Szkolnego Szlaku Pamięci oraz Szkolnej Sali Pamięci. Szlak składa

się z 26 plasz przedstawiających najważniejsze wydarzenia obejmujące czas od wybuchu I wojny światowej do wymarszu oddziałów J. Piłsud-

skiego z Nowego Sącza. Symbolicznego otwarcia Szlaku Pamięci poprzez przecięcie wstęgi dokonali: dyrektor szkoły, proboszcz parafii

pw. św. Jakuba – ks. Alfons Górowski, Józef Kozioł – emerytowany nauczyciel, współinicjator pierwszego Złotu Gwiazdzystego na Cmentarzu Legio-

Ślubowanie klas I CKZiU na Cmentarzu Legionistów w Łowczówku

MAŁGORZATA
M.KOZIOŁ

6 listopada, w piękny słoneczny dzień, uczniowie klas I CKZiU złożyli ślubowanie na Cmentarzu Legionistów w Łowczówku. W uroczystości – poprowadzonej przez

dyrektora szkoły, Bogusława Harańczyka, a przygotowanej przez p. Jadwigę Wiśniewską – uczestniczyli zaproszeni goście, tj. poseł na Sejm RP, Michał Wojtkiewicz oraz p. Józef Kozioł, który wygłosił przed zgromadzonymi gawędę pt. „Dlaczego Łowczówek?”; zakończył ją odwołaniem się do słów hymnu szkoły:

W hymnie naszej szkoły są słowa: „My, wasi dłużnicy, wolni możemy być”. A zatem nasza tu obecność to wyraz moralnego długu wobec tych, którzy „tu przyszli na pola Łowczówka bagnetem o Polskę się bić”, a szczególnie tych, którzy tu złożyli ofiarę największą – życie. A jak możemy spłacać ów dług? Nasza noblistka napisała: „Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią się im płaci”. A więc pamięć, bo to jest ogromna siła, ponieważ ocala. Zatem najprostsza odpowiedź na postawione na wstępie pytanie: Łowczówek, ponieważ tu „na bój poszli chłopcy nasze”, na śmiertelny o wolną Polskę bój.

Później głos zabrał poseł M. Wojtkiewicz, który podkreślił, że to w rękach młodych ludzi leży przyszłość Polski oraz ocalenie pamięci o poległych w walce o jej wolność. Następnie uczniowie klas I złożyli ślubowanie na nowy sztandar szkoły. Podczas czytania listy pochowanych na cmentarzu nr 171 legionistów uczniowie i nauczyciele Centrum, stojący przy grobach poległych, zapalali znicze – co też już stało się w naszej szkole 5-letnią tradycją. Uroczystości towarzyszył krótki program artystyczny w wykonaniu uczniów CKZiU. Przy dźwiękach „I Brygady...” zakończyła się część oficjalna uroczystości i wszyscy zgromadzeni udali się na świeżo odnowiony plac powyżej cmentarza, by zjeść kiełbaskę i napić się herbaty.

Nowy sztandar CKZiU

MAŁGORZATA
M.KOZIOŁ

4 listopada delegacja społeczności szkolnej CKZiU uczestniczyła w obchodach 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, zorganizowanych przez Starostwo Powiatowe w Tarnowie na Cmentarzu Wojennym nr 171 w Łowczówku. Na uroczystości obecni byli: Prezydent RP Andrzej Duda, delegacja parlamentarzystów, władz wojewódzkich, powiatowych oraz miejskich i gminnych. Licznie zgromadzili się też mieszkańcy powiatu tarnowskiego. Podczas mszy św. arcybiskup Henryk Nowacki

poświęcił nowy sztandar CKZiU, który po zakończeniu nabożeństwa został przekazany przez reprezentantów Rady Rodziców dyrektorowi szkoły. Ten następnie wręczył nowy sztandar pocztowi sztandarowemu, ubranemu w stroje legionowe.

Awers nowego sztandaru przedstawia logo szkoły, nawiązujące do odznaki I Brygady Legionów Polskich oraz pełną jej nazwę. Rewers – na biało-czerwonym tle – zawiera godło Polski oraz hasło „Bóg, honor, ojczyzna”. Symbole przywołują postaci tych, którzy na tej ziemi w imię odzyskania niepodległości złożyli ofiarę najwyższą. Nowy sztandar jest zwieńczeniem tradycji naszej szkoły, która za cel obrała sobie stać na straży pamięci bohaterów bitwy pod Łowczówkiem.

nistów w Łowczówku oraz Małgorzata M. Kozioł, reprezentująca Radę Pedagogiczną CKZiU. Następnie zebrani powędrowali Szlakiem Pamięci aż do Szkolnej Sali Pamięci – tu nastąpiło symboliczne jej otwarcie. Sala zawiera ekspozycję poświęconą bitwie pod Łowczówkiem, patronom szkoły oraz jej historii, zwłaszcza jej związkom z cmentarzem w Łowczówku i legio-

nistami; mają one 30-letnią tradycję, bowiem w październiku 1988 roku Tadeusz Wantuch, długoletni nauczyciel tej szkoły, zainicjował złoty gwiazdztwo na tymże cmentarzu. Dyrektor złożył podziękowania osobom, które włożyły najwięcej pracy w powstanie sali: nauczycielkom L. Lipce, M. Wildze, J. Wiśniewskiej, M. Kozioł oraz panu Krzysztofowi Ratuszynie-

skiemu – twórcy portretów J. Piłsudskiego, K. Sosnkowskiego, E. Rydza Smigłego, T. Wantucha oraz szczegółowej mapy przedstawiającej przebieg bitwy pod Łowczówkiem.

Kolejna część obchodów Święta Patronów Szkoły – ślubowanie uczniów klas I na Cmentarzu Legionistów w Łowczówku – odbyła się 6 listopada.

Zaproszenie

Zapraszamy wszystkich chętnych do odbycia spaceru Szkolnym Szlakiem Pamięci oraz zwiedzania Szkolnej Sali Pamięci.

Zwiedzanie z przewodnikiem będzie możliwe (po uprzednim zgłoszeniu w sekretariacie CKZiU) w poniedziałki i wtorki od 16.30 do 18.00. Telefon 14 65 25 819

Panu mgr. inż. Bogusławowi Harańczykowi dyrektorowi Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem w Tuchowie wyrazy serdecznego współczucia

z powodu śmierci Ojca

składa społeczność szkolna CKZiU

*A jeśli bym o nich zapomniał, Ty,
Boże na niebie, zapomnij o mnie...*
/A. Mickiewicz/

„Wolność mierzona krzyżami”

JADWIGA
WIŚNIEWSKA

8 listopada br. w CKZiU w Tuchowie odbyła się akademia, która zakończyła cykl uroczystości poświęconych uczczeniu 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Był to program słowno-muzyczny „Wolność mierzona krzyżami” przygotowany przez panie L. Lipkę i J. Wiśniewską. Miał on na celu przybliżyć młodzieży postaci patronów naszej szkoły – żołnierzy walczących na wzgórzach Łowczówka, oddających życie za wolność ojczyzny. Scenariusz zawierał wspomnienia, listy, pieśni i wiersze legionistów, recytowane i śpiewane przez uczennice oraz uczniów różnych klas. Chłopcy, którzy przywoływali opowieści walczących, ubrani byli w repliki mundurów legionowych, co w połączeniu ze scenografią i muzyką tworzyło niepowtarzalny, wzruszający i podniosły nastrój. Program przedstawiał historię powstania I Brygady Legionów Polskich, drogę, jaką przebyła z Krakowa pod Łowczówek (najpierw jako I Kompania Kadrowa, następnie 1. Pułk Piechoty Legionów Polskich) oraz bitwę i świąteczny czas spędzony w okopach. Słowa legionistów, wypowiedziane przez grupę aktorską, uruchamiały wyobraźnię słuchaczy, malowały obrazy niezwykle żywe i poruszające,

pozwalają wręcz poczuć zapach lasu, pól, błota, prochu i krwi poległych. Wyrażały lęki, obawy walczących, ale też wolę walki i wielką determinację tych żołnierzy – młodych chłopców oddanych swej ojczyźnie.

Każde przywoływane wspomnienie odświeżało myśli, przeżycia i emocje związane z wyzwaniem, jakie stawał przed nimi wrogi los – los, który „rzucił ich życie na stos”. Zaś wiersze pisane przez legionistów, te piękne,

liryczne wyznania żołnierzy – strażników, z uczuciem recytowane przez młodzież, wywoływały dreszcze i łzy na policzkach nie tylko u wrażliwych odbiorców. Uroczystość budziła świadomość, że Ta, co nie zginęła,

wyrośła z Ich krwi. Równocześnie była hołdem wdzięczności, którym chcieliśmy podkreślić, że pamiętamy, a słowa „Wy – bohaterowie, my – Wasi dłużnicy” nie są tylko cytatem ze szkolnego hymnu.

XIV Powiatowy Konkurs Wiedzy Historycznej „Od Oleandrów do Łowczówka”

MAŁGORZATA
M.KOZIOŁ

Kolejny – czternasty już raz – odbył się 7 listopada w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie Konkurs Wiedzy „Od Oleandrów do Łowczówka”.

W tegorocznej edycji wzięło udział 16 drużyn reprezentujących szkoły podstawowe, klasy 3 gimnazjów i szkoły ponadgimnazjalne. Zostały one przywitane w imieniu gospodarzy przez współorganizatorkę konkursu, Małgorzatę M. Kozioł, oraz dyrektora CKZiU, Bogusława Harańczyka. Niezmiennie celami konkursu są: uczczenie Święta Niepodległości, Święta Patronów Szkoły, przybliżenie wiadomości o bitwie pod Łowczówkiem, zapoznanie z wybranymi wydarzeniami z historii Polski okresu I wojny światowej, no i – oczywiście – kształtowanie postaw patriotycznych. Wszak CKZiU nosi imię Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem, a to zobowiązuje. Konkurs został zorganizowany we współpracy z PTTK Oddział „Ziemi Tarnowskiej” w Tarnowie przy wsparciu finansowym Ministerstwa Obrony Narodowej. Uczestnikom konkursu przyszło się zmierzyć z zadaniami w formie testu, ocenianym później przez jury w składzie: Marcin Wadas, Lilianna Lipka i Bogusław Maciaszek. W trakcie przerwy, związanej z pracami komisji oceniającej,

wszyscy zebrani mieli okazję obejrzeć akademię z okazji Narodowego Święta Niepodległości oraz Dnia Patronów Szkoły, przygotowaną przez młodzież z klas technikum pod kierunkiem pp. L. Lipki i M. Wilgi oraz uczestniczyć w wędrowce Szlakiem Pamięci Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem, która zakończyła się odwiedzinami

w Szkolnej Sali Pamięci. Po akademii przyszedł czas na ogłoszenie wyników konkursu. W kategorii szkół podstawowych zwyciężyła drużyna ze Szkoły Podstawowej im. B. Czecha w Pleśnej, m. 2 – SP nr 1 w Szywnaldzie, a m. 3 – SP w Rzuchowej. W kategorii klas 7 i 8 szkół podstawowych i 3 gimnazjów zwyciężyła Publiczna

Zwycięska drużyna z CKZiU

SP w Bistuszowej przed SP w Rzuchowej i SP w Pleśnej. W kategorii szkół ponadgimnazjalnych 1. miejsce wywalczyła drużyna z CKZiU w Tuchowie w składzie: Dariusz Sopiaryz, Krzysztof Stadler, Michał Stanuch; 2. m. zajęła drużyna z LO im. M. Kopernika w Tuchowie, 3. m. – ZSLiT w Wojniczu. Wszyscy laureaci, uczestnicy, opieku-

nowie otrzymali nagrody, wyróżnienia dyplomy wręczane przez dyrektora CKZiU, Bogusława Harańczyka, oraz Zbigniewa Turka, członka Zarządu Oddziału PTTK w Tarnowie. Konkurs zakończył się pamiątkowymi zdjęciami i obiadem. Zwycięzcom gratulujemy, uczestnikom dziękujemy za udział. Zapraszamy za rok!

JUSTYNA
JAWORSKA-LIPKA

HAPPENING PATRIOTYCZNY

Z okazji 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości uczniowie oraz nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tuchowie zorganizowali Happening Patriotyczny.

9 listopada 2018 roku wyszliśmy na tuchowski rynek, aby wraz z mieszkańcami Tuchowa świętować. Dla odwiedzających nas gości przygotowaliśmy liczne atrakcje, m.in. podziękowania i życzenia dla Polski, łańcuch niepodległości, pamiątkowe kartki pocztowe, kotyliony, flagi. Zorganizowaliśmy też małą wystawę mundurów wojskowych. W tle płynęła muzyka niepodległościowa. Całości dopełniali przebrani w stroje z lat 20-tych XX wieku uczniowie oraz nauczyciele. Do udziału w spotkaniu zaprosiliśmy z wystawą książek Miejską Bibliotekę Publiczną w Tuchowie. Bardzo dziękujemy za współpracę.

O godzinie 11:11 na płycie Rynku wszyscy uczniowie naszej szkoły wraz z przedszkolakami z przedszkoli: Zgromadzenia Sióstr Służebniczek, Zgromadzenia Sióstr Józefitek, uczniami Liceum Ogólnokształcącego w Tuchowie, podopiecznymi DPS Karwodrza oraz mieszkańcami DPJ w Tuchowie zaśpiewali wspólnie hymn narodowy w ramach akcji „Rekord dla Niepodległej”.

Dziękujemy klasie 3b SP wraz z wychowawcą Martą Chruściel-Zoń za przygotowanie tańca z flagą, Pani Ani za ciepłą herbatę, a Pani Dorocie za pyszne drożdżówki oraz wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do organizacji Happeningu.

*Ojczyznę wolną mamy,
dla niej uczymy się i gramy*

KRYSTYNA
SZYMAŃSKA

W roku jubileuszu 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Szkoła Muzyczna I st. w Tuchowie organizowała koncerty i spotkania pod hasłem: „Ojczyznę wolną mamy, dla niej uczymy się i gramy”.

Kulminacja artystycznych rocznicowych obchodów odbyła się w czwartek 8 listopada 2018 r. o godz. 16.30 w Domu Kultury w Tuchowie. Uroczysty koncert w wykonaniu chóru szkolnego przygotowanego przez Krystynę Szymańską i zespołu rytmicznego przygotowanego przez Natalię Pawlak rozpoczęto od odśpiewania hymnu narodowego. Mazurek Dąbrowskiego zabrzmiał w układzie 3-głosowym. Po nim Nicoletta Zduń z klasy fletu Heleny Lis wykonała I część *Koncertu a-moll* Wilhelma Poppa. Partię fortepianu realizował Piotr Duda. W dalszej części programu znalazły się utwory podkreślające narodową tożsamość. Poloneza *Cześć Ci Polsko* Karola Kurpińskiego zatańczyły dzieci klasy III cyklu 6-letniego, natomiast krakowiaka *Niech się panie stroją w pasy* Stanisława Moniuszki zaprezentowały dzieci klasy II cyklu 6-letniego. Podczas koncertu można było usłyszeć także utwory śpiewane a cappella przez chór, a przywołujące nasze polskie korzenie (*Matulu moja mel. ludowa z Mazowsza*) oraz

Koncert dla Niepodległej

recytację wiersza L. Staffa *Polsko, nie jesteś Ty już niewolnicą* w interpretacji Alberta Bajorka. Kulminacją wydarzenia był biało-czerwony

układ taneczny w wykonaniu zespołu rytmicznego do utworu Jana Kantego Pawлуśkiewicza z repertuaru Maryli Rodowicz – *Hej, żeglujże żeglarzu*,

który w finale złożył się w polską flagę. Chór zaprezentował utwór w układzie 4-głosowym. Koncert zakończył się wspólnym odśpiewaniem *Roty*.

Uroczystość poprowadził dyrektor szkoły Jan Gładysz, a na fortepianie akompaniował Waldemar Różański – nauczyciel SM w Tuchowie.

MARIAKRAS

Po 123 latach niewoli wolność odzyskana

Dla uczczenia 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w piątek 9 listopada 2018 r. w Domu Kultury w Tuchowie uczniowie Szkoły Podstawowej

w Tuchowie przedstawili widowisko historyczne pt. „123, czyli jak Polacy wolność utracili i po 123 latach ją odzyskali”.

Uczniowie zaprezentowali najważniejsze wydarzenia z historii Polski: od pierwszego rozbioru przez uchwalenie Konstytucji 3 Maja, przysięgę Tadeusza Kościuszki, trzeci rozbiór Polski, powstanie hymnu i okres napoleoński

oraz powstania listopadowe i styczniowe aż do odzyskania niepodległości w 1918 r. Ilustrację muzyczną stanowiły pieśni patriotyczne. Spektakl przygotowali nauczyciele: Renata Szeląg, Katarzyna Krupa, Małgorzata

Lekarczyk oraz Wiesław Cieśla. W tym samym dniu w holu Domu Kultury otwarto i zaprezentowano wystawę autorstwa Lilianny Lipki pt. „Bitwa pod Łowczówkiem i jej bohaterowie”.

FOT. DKUCHOW

ALEKSANDER
KAJMAWICZ

Stańcie do Apelu! Apel Niepodległościowy na Garbku

Już od kilku lat gromadzimy się na cmentarzu wojennym nr 158 Garbek – Ogonówka. Tak też było i w tym roku 10 listopada, bo miejsce szczególne, a i czas szczególny.

To nasz obowiązek, odwieczny dług wdzięczności wobec Wojowników spod Łowczówka, którzy szczególnie są nam bliscy, ale też wobec tych wyczytanych podczas

uroczystego Apelu Poległych. Strażacy OSP z Mesznej Opackiej i pan Grzegorz Mastalerz uświetnili uroczystość zgodnie z wojskowym ceremoniałem. Uroczystość rozpoczęła się podniesieniem flagi państwowej i odśpiewaniem hymnu narodowego. Następnie uczestniczyliśmy w uroczystym Niepodległościowym Apelu Pamięci. Po apelu delegacje złożyły wiązanki kwiatów na grobach żołnierzy, a uczestnicy

uroczystości zapalili znicze. Modlitwom w intencji poległych żołnierzy i tych, którym los Ojczyzny przez lata niewoli nie był obojętny, przewodniczyli ks. proboszcz Alfons Górowski oraz o. Kazimierz Pelczarski.

Niestrudzonym piewą czynów legionowych, który czynnie bierze udział i swą wiedzą się z nami dzieli jest nie kto inny, tylko zacny pan Józef Kozioł.

I tak też było w to sobotnie popołudnie 10 listopada, panie Józefie – dziękujemy!

Jeszcze na zakończenie miało miejsce wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych i można by relację zakończyć.

Pozwólcie jeszcze drodzy Czytelnicy „Kuriera Tuchowskiego”, że podzielę się tą myślą – refleksją, która mnie trochę dręczy i nie daje spokoju. Czy może ta inskrypcja,

która była przytoczona w „Kurierze Tuchowskim” z listopada 2017 roku w artykule na str. 7 tak odstraszało działa? Czy może inna jest przyczyna? W tym roku do zadumy i przemyśleń niech posłuży inskrypcja z cmentarza nr 278 z Jadownik Podgórnych: „Nie smućcie się, że nasze usta zamilkły. Niech nasze groby mówią o miłości Ojczyzny”.

A gdy za rok zaproszą na Apel Niepodległościowy, proszę – STAŃCIE DO APELU!

Jak Ci, którzy hołd pamięci bohaterom oddali, a którym w imieniu organizatorów serdecznie dziękuję!

MARIAKRAS

Raduje się serce, raduje się dusza, gdy tak pięknie dla słuchaczy oraz Ojczyzny koncertuje Parafialna Orkiestra Dęta z Siedlisk pod batutą Bogdana Stefana.

W jej wykonaniu w sobotę 10 listopada 2018 r. mogliśmy wysłuchać w Domu Kultury w Tuchowie pięknego koncertu dla Niepodległej. Orkiestra wykonała pieśni i utwory patriotyczne, partie solowe mistrzowsko zaśpiewali Gabriela Sołtys i Grzegorz Rubacha. Koncert przeplatany był fragmentami tekstów historycznych na temat walk o niepodległość Polski. Dziękujemy za piękny koncert!

Parafialna Orkiestra Dęta z Siedlisk koncertowała dla Niepodległej!

FOT. DK TUCHÓW

Z Łowczówka do Tuchowa Tuchowski Marsz Pamięci – 11.11.2018 r.

ALEKSANDERKAJMOWICZ

Ideą Tuchowskiego Marszu Pamięci było uczczenie pamięci o Bohaterach spod Łowczówka oraz przeniesienie ognia, symbolu Chrystusa i duchowej łączności żywych i umarłych, z Łowczówka do Tuchowa.

Marsz rozpoczął się o godz. 12.00 na Cmentarzu Legionistów w Łowczówku odśpiewaniem, w łączności z całą Polską, hymnu

państwowego. Zapalono znicze i złożono wiązanki kwiatów na grobach poległych Legionistów, a następnie nastąpił przemarsz na cmentarz nr 159 Lichwin – Łazy oraz na cmentarz nr 158 Garbek – Ogonówka, skąd grupa uczestników marszu udała się do kościoła św. Jakuba St. Ap. w Tuchowie, gdzie przekazano ogień i zapalono świece przy ołtarzu ofiarnym. Marszowi towarzyszył wspólny śpiew oraz wspólna modlitwa.

Celem Tuchowskiego Marszu Pamięci była pielęgnacja patriotycznej pamięci, integracja uczestników oraz popularyzacja zdrowego trybu życia.

FOT. DK TUCHÓW

NIECH ŻYJE NIEPODLEGŁA POLSKA!

Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Tuchowie – 11 listopada 2018 r.

MARIAKRAS

Mieszkańcy miasta i gminy Tuchów godnie, pięknie i dumnie uczcili 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości.

Dali tego wyraz, biorąc udział w Gminnych Obchodach Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada 2018 r. Już o godz. 12.00, licznie zgromadzeni na tuchowskim Rynku, z biało-czerwonymi flagami i chorągiewkami w ręku, ile sił w piersiach, zaśpiewali Hymn Polski oraz wspólne śpiewali pieśni patriotyczne. W tym czasie na Cmentarzu Legionistów w Łowczówku, wśród mogił poległych tam bohaterów Bitwy pod Łowczów-

kiem również wybrzmiał Mazurek Dąbrowskiego, po czym grupa osób na czele z Aleksandrem Kajmowiczem, inicjatorem Tuchowskiego Marszu Pamięci, wyruszyła do Tuchowa, niosąc Płomień Niepodległej, by wziąć udział w uroczystej mszy św. w intencji Ojczyzny, która odprawiona została o godz. 14.00 w Kościele pw. św. Jakuba St. Ap. Eucharystii przewodniczył i okolicznościowe kazanie wygłosił ks. proboszcz Alfons Górowski. Mszę św. koncelebrowali również ojcowie redemptoryści z o. proboszczem Bogusławem Augustowskim oraz księża z parafii św. Jakuba. Po zakończonej mszy św. poczty sztandarowe w asyście Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej pod batutą Piotra Kucharzyka, władze samorządowe z burmistrzem Tuchowa

Adamem Drogosiem na czele oraz mieszkańcy udali się do Domu Kultury. Sala widowiskowa wypełniła się po brzegi, Orkiestra pięknie zagrała, a pieśni patriotyczne w wykonaniu wszystkich uczestników tego wydarzenia z udziałem Ewy Stanisławczyk, Andrzeja Jagody i zespołu „Pokolenia” wybrzmiały głośno i donośnie. Serce się radowało, gdy najmłodsi – dzieci z tuchowskich przedszkoli – zaśpiewali patriotyczne pieśni i recytowali „Kto Ty jesteś? Polak mały”.

Na zakończenie burmistrz Tuchowa Adam Drogoś podziękował za wspólne świętowanie.

Jednak to nie był jeszcze koniec świętowania. Od godz. 17.00 w Muzeum Miejskim w Tuchowie trwała Niepodległościowa Noc

w Muzeum zorganizowana przez uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej w Tuchowie, przy współpracy z Domem Kultury w Tuchowie. Noc w Muzeum zakończyła się o godz. 22.00. Przez cały czas mieszkańcy miasta i gminy Tuchów licznie przychodzili, zwiedzali Muzeum, podziwiali ekspozycje, rozmawiali, wspominali, kosztowali chleba ze smalcem i tak świętowali 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości.

Dziękujemy za Waszą obecność, patriotyczną postawę i wspólne świętowanie!

Dziękujemy nauczycielkom ze Szkoły Podstawowej w Tuchowie: p. Justynie Jaworskiej-Lipce, p. Katarzynie Krupie, p. Beacie Kielawie oraz uczniom za przygotowanie Niepodległościowej Nocy w Muzeum.

Podziękowanie kierujemy również do p. Stanisława Jaworskiego, który nieustraszenie, wcielając się w rolę żołnierza, w sali poświęconej I i II wojnie światowej, opowiadał i odpowiadał na liczne pytania związane z okrutnym czasem wojny.

NIECH ŻYJE NIEPODLEGŁA POLSKA! NIECH ŻYJĄ MIESZKAŃCY MIASTA I GMINY TUCHÓW – NASZEJ MAŁEJ OJCZYZNY!

Cieszymy się i radujmy, że żyjemy w wolnej Ojczyźnie i niech każdy z nas pamięta słowa, które padły podczas Gminnych Obchodów Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada 2018 r.:

Bądź dobry dla Boga, bądź dobry dla bliźniego, bądź dobry dla Ojczyzny!

Niepodległościowa Noc w Muzeum Miejskim

JUSTYNA
JAWORSKA-LIPKA

11 listopada 2018 roku tuchowskie Muzeum Miejskie ożyło.

Stało się tak dzięki uczniom i nauczycielom Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tuchowie. Od godziny 17.00 do 22.00 trwała „Niepodległościowa Noc w Muzeum”, podczas której można było poczuć atmosferę minionych lat. Zwiedzający z ogromnym zainteresowaniem oglądali zgromadzone pamiątki, zadawali liczne pytania i z zaciekawieniem przyglądali się zorganizowanym przez nas scenkom. Pani Katarzyna Krupa wraz z Agatą Kloch robiły zabawki z siana, pani Beata Kielawa kisiła kapustę, pan Stani-

slaw Jaworski wcielił się w rolę żołnierza, Amadeusz Wnękowicz prezentował pracę stolarza, Tomek Dudek naprawiał buty, Ola Bajgrowicz – dama 20-lecia międzywojennego zachęcała odwiedzających do pisania życzeń dla Tuchowa, Polski i świata, które zostaną zakopane w kapsułach czasu na 20 lat. W piękne stroje z lat 20-tych przebrały się Amelia Dudek, Emilia Kawa, Beata Czochara, Julia Kapka, Martyna Stańczyk, Aleksandra Jagiełło, Jowita Grzebień, Wiktoria Kamykowska. W rolę żołnierzy wracających z wojny wcielili się Jakub Banach, Hubert Starzyk, Szczepan Rapała, Dawid Smalarz, Mateusz Koczwarra oraz Bogusz Karwat. Rolę życia zagrał Kamil Bałut, który w przebraniu gazeciarza tamtych lat wykrzykiwał niezmordowanie „Gazeta Niepodległościowa z 1918 roku! Tylko dzisiaj za darmo!”.

Ryszard Wrona pomysłodawca i założyciel Muzeum opowiadał zainteresowanym ciekawostki związane z Tuchowem. Podczas Nocy w Muzeum można było spróbować, pieczonego w prawdziwie dawnym piecu, chleba ze smalcem, wiejskiej kiełbasy, polskich jabłek i pysznych cukierków.

Nie byłoby tego wydarzenia, gdyby nie Dom Kultury w Tuchowie i jego pracownicy, którym bardzo dziękujemy za pomoc. Chylę czoła również przed tymi, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowania tej uroczystości.

Dziękuję wszystkim mieszkańcom Tuchowa i gminy Tuchów, którzy przybyli do muzeum i wiem, że wielu z Państwa sprawiło to ogromną przyjemność. Szczególnie dziękuję dzieciom, które odwiedziły nasze żywe w tym dniu muzeum aż dwa razy!

KRZYSZTOF JASIŃSKI

11 listopada w Warszawie

11 listopada br. w Warszawie odbyły się główne uroczystości 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, w których miałem okazję uczestniczyć. Przed Grobem Nieznajomego Żołnierza odbyła się uroczysta odprawa wart, po której Prezydent RP złożył wieniec od narodu. W ramach akcji „Niepodległa do hymnu” uczestnicy obchodów odśpiewali hymn państwowy.

Po uroczystości Prezydent RP złożył wieniec przed pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego (przy placu Marszałka Piłsudskiego). O godz. 15.00 rozpoczął się wspólny Biało-Czerwony Marsz pod hasłem „Dla Ciebie Polsko”, zorganizowany pod patronatem narodowym prezydenta Andrzeja Dudy z okazji stulecia odzyskania niepodległości.

- Dziękuję za tę piękną uroczystość. Dziękuję, że posłuchali Państwo apelu – przyszłście z biało-czerwonymi sztandarami, jest las biało-czerwonych flag. Dziękuję, że w tak niesamowity sposób możemy oddać hołd tym, którym zawdzięczamy wolną, niepodległą, suwerenną Polskę (...). Jestem przekonany, że pod biało-czerwonym sztandarem jest miejsce dla każdego z nas – powiedział w swoim wystąpieniu Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

FOT. KRZYSZTOF JASIŃSKI

Spośród słów używanych nieczęsto, tłumnie dzisiaj na placu wybiegło słowo piękne, jak honor i męstwo, słowo, które brzmi – niepodległość.

LUBASZOWA DLA NIEPODLEGŁEJ

ANNACICHY

W tym roku przypada 100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości. W związku z tak ważnym jubileuszem tegoroczna Wieczornica Patriotyczna miała bardzo uroczysty charakter.

Obchody rozpoczęły się mszą św., której przewodniczył ojciec proboszcz Michał Reinke. Homilię wygłosił ojciec Mariusz Chyrowski. Przedstawił sylwety polskich świętych, którzy podczas trudnego dla naszego kraju okresu byli ostoją polskości, swoim przykładem i działalnością podtrzymywali w ludziach wiarę i nadzieję. Podczas modlitwy wiernych modliliśmy się za wszystkich, którzy walczyli i ginęli w obronie ojczyzny, a Mikołaj Łempa zagrał na bębnie pobudkę. Po nabożeństwie przeszliśmy w uroczystym pochodzie do budynku szkoły. Prowadzili jadący konno ułani pana Piotra Harafa, za nimi podążały poczty sztandarowe Szkoły Podstawowej im. Batalionu AK „Barbara” oraz Ochotniczej Straży Pożarnej z Lubaszowej. Dalej maszerowali z biało-czerwonymi chorągiewkami i flagami, z pieśnią patriotyczną na ustach licznie zgromadzeni dzieci i dorośli, pod ochroną strażaków z pochodniami. W ten sposób mieszkańcy Lubaszowej zamienili się w wielką grupę rekonstrukcyjną, przedstawiającą pochód na powitanie Ignacego Paderewskiego 26 grudnia 1918 r.

W szkole odbyła się druga część patriotycznej uroczystości. W obecności pocztów sztandarowych odśpiewaliśmy Mazurka Dąbrowskiego. Madzia Cieśla z oddziału przedszkolnego wyrecytowała wiersz Władysława Bełzy Ziemia rodzinna. Pani dyrektor Barbara

Dusza w krótkim wprowadzeniu przedstawiła dzieje walki Polaków o odzyskanie niepodległości. Swoje pięć minut mieli też najmłodszy. Przedzłolaki zaprezentowały Katechizm polskiego dziecka Władysława Bełzy oraz piosenki: Złota trąbka i Każde polskie dziecko wie. Potem uczniowie klasy VII przedstawili montaż słowno-muzyczny.

Tekst wyszedł spod pióra pana Jana Duszy. Rozpoczęły: Kasia Skrobot, Zuzia Okaz i Wiktoria Witkowska wierszami Jerzego Szymika, Dobrośli Hertz-Salik, Artura Opmana. Później przenieśliśmy się do roku 1944. Siedząca przy stole rodzina dyskutowała o sytuacji politycznej w kraju, a młodzi ludzie decydowali się opuścić

dom, aby z partyzantami walczyć o wolność ojczyzny. Muzyczną oprawę zapewnił zespół wokalny, prowadzony przez panią Bogumiłę Chrzanowską. Gościnnie wystąpiła również Julia Grzenia z piosenką Michała Bajora Jaworze rodzinny.

Po części artystycznej nastąpiła krótka przerwa na kawę, herbatkę

i ciasteczko. Po zregenerowaniu sił zebraliśmy się w sali gimnastycznej, aby dalej świętować. Wspólnie śpiewaliśmy pieśni patriotyczne, które towarzyszyły Polakom w różnych okresach dziejowych. Wieczornicę zakończyła pani dyrektor okrzykiem: Wiwat Niepodległa!, na który odpowiedzieli wszyscy zebrani.

11 listopada 2018 r. był szczególnym dniem dla całej Polski. Wspólnota Mieszkańców Kielanowic także włączyła się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. W tej lokalnej społeczności obchody święta patriotycznego połączyły się z realizacją projektu „Łączymy pokolenia – 11 listopada w Kielanowicach” dofinansowanego ze środków Programu „Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Małopolska Lokalnie. Południe” edycja 2018. Patronem i współorganizatorem przedsięwzięcia była Fundacja Wspierania Edukacji i Kultury „Synergia”.

Ideą projektu było przygotowanie poprzez warsztaty teatralne dzieci i młodzieży z tej dzielnicy Tuchowa do zaprezentowania inscenizacji patriotycznej z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W skład grupy teatralnej weszło w sumie 14 uczestników z naszej dzielnicy i nie tylko w wieku od 5 do 16 lat. Program artystyczny łączący historię i najpiękniejsze wiersze patriotyczne polskich poetów przygotowały Anna Totoś i Katarzyna Skrzyniarz.

Gośćmi honorowymi byli przedstawiciele władzy lokalnej oraz ojcowie redemptoryści. Uroczystość rozpoczęła się odśpiewaniem hymnu Polski pod pomnikiem poległych i pomordo-

11 LISTOPADA W KIELANOWICACH

wanych w czasie II wojny światowej mieszkańców Kielanowic. Następnie o. Paweł Zyskowski CSSR poprowadził koronkę do Miłosierdzia Bożego za wszystkich, którzy polegli w obronie ojczyzny oraz za zmarłych mieszkańców Kielanowic i osób z nimi związanych. Kolejnym punktem uroczystości była inscenizacja patriotyczna przygotowana w ramach projektu. Dzięki zakupionemu w ramach projektu sprzętowi nagłaśniającemu (kolumnie aktywnej z mikrofonami bezprzewodowymi) recytowane przez dzieci teksty słyszalne były w całej sali.

Drugą częścią spotkania było śpiewanie pieśni patriotycznych oraz poczęstunek przygotowany przez mieszkanki osiedla. Nie zabrakło żołnierskiej grochówki oraz ciast i ciasteczek.

Tydzień później, w sobotę 17 listopada, młodzi artyści zaprezentowali

patriotyczny program artystyczny pensjonariuszom Domu Pogodnej Jesieni Zgromadzenia Sióstr św. Józefa w Tuchowie.

Katarzyna Skrzyniarz
Fundacja Wspierania Edukacji i Kultury „Synergia”

FOT. GRZEGORZ SKRZYNIAK

Wieczorek patriotyczny w przedszkolu w Miesznej Opackiej

*Dzisiaj wielka jest rocznica
Jedenasty listopada!
Tym co zmarli za ojczyznę
Hołd wdzięczności
Polska składa.*

/L. Wiszniewski/

ANETAROPSKA

Hołd wdzięczności składali również dzieci z Przedszkola w Miesznej Opackiej.

Wraz ze swoimi rodzicami, wychowawcami i dyrekcją uczestniczyli w Wieczorku Patriotycznym. Ten wieczór był wyjątkowy i na długo pozostanie w pamięci wszystkich gości. Oderwani od codziennego

pośpiechu, wieczorem wszyscy mogli usiąść w zadumie i wspólnym śpiewem wyrazić swoje podziękowanie za wolną Polskę. Dzieci, które tego dnia wyglądały odświętnie i uroczysto, dumnie kroczyły, trzymając w rękach białoczerwone flagi. To była dla nich piękna i wzruszająca lekcja patriotyzmu, gdy z flagą w dłoni śpiewały hymn i recytowały *Katechizm polskiego dziecka*. Mocno zapadła w pamięć ta chwila, gdy do wzruszającej kompozycji Fryderyka Chopina tańczyły jako białe ptaki wokół symbolicznej Polski, uwięzionej i wolnej wreszcie. Wymowna cisza nastąpiła, gdy z ust rodziców, stosownie ubranych i z odpowiednimi rekwizytami, usłyszeliśmy pieśń *Rozkwitają pąki białych róż*. To hymn żałobny po utraconej miłości. Dziś wszyscy wiemy, że niejeden Jasieńko nie wrócił...

Gościem specjalnym spotkania był Pan Jerzy Łącki z małżonką, członkowie grupy rekonstrukcyjnej 5. Pułku Strzelców Konnych w Tarnowie, którzy w ciekawy sposób opowiedzieli dzieciom o swojej działalności.

Podczas wieczorku został rozstrzygnięty rodzinny konkurs plastyczny „Polska – moja ojczyzna”.

Na prace, które były również elementem dekoracji, głosowali wszyscy uczestnicy wieczornego spotkania, dzięki czemu udało wyłonić się zwycięzcę. Dla tych, którzy brali udział w konkursie przygotowano nagrody za wysiłek i poświęcony czas podczas wykonywania prac.

Uroczystość była podsumowaniem projektu edukacyjnego realizowanego w przedszkolu „Niepodległa od stu lat”.

Polsko, życzymy Ci wiecznej wolności, jedności i pokoju.

**WIELE LAT MINĘŁO, OD KIEDY WSTAŁA
Z KRWI I WOJNY...**

/Wolność Antoni Bogusławski/

Polska – moja Ojczyzna

Pewnego dnia w klasie VI b na lekcji języka polskiego omawiałam z uczniami wiersz Czesława Miłosza „Ojciec objaśnia”. Lektura tekstu stała się inspiracją dla dzieci, które napisały swoje wiersze. Są one prezentem na stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę.

To nie Londyn, to nie Paryż. To moja kolebka – Tuchów. Co dzień kołysze mnie do snu, na co dzień śpiewem ptaków, melodią kościelnych dzwonów budzi mnie do życia.

Kryje się w zielonej kotlinie niczym dziki zwierz. Wokół niewielkie pagórki pokryte szumiącymi lasami przyglądają się krętej, wijącej się jak wąż rzece Białej. Ta przecina miasto na pół jak nóż bochen chleba.

Z jednej i z drugiej strony dwie strzeliste wieże kościelne wołają do błękitnego nieba o łaski dla mieszkańców zamieszkujących tę piękną niby z bajki krainę.

Michał Gawryał

Tam gdzie kościołów dwie wieże patrzą z wysoka, tam leży miasteczko do wzgórz przytulone.

Ze wzgórz drzewa patrzą w dolinę, którą rzeka Biała serpentyną płynie.

Sercem miasteczka jest rynek niemłody, wokół którego niczym karuzela krążą samochody. Tu szkoły i szpital, kino i sklepy i ludzie jak pszczoły od świtu do nocy.

Kto jeszcze nie wie – podpowiem, to miasteczko Tuchów się zowie. kolorowe niczym kwiecie i najpiękniejsze w całym powiecie.

Arkadiusz Mruk

W niewielkiej otoczonej malowniczymi wzgórzami dolinie wyrosło niewielkie miasteczko przecięte wstęgą rzeki Białej.

Brzegi jej są porośnięte wiklinami, między którymi gdzieś wyrastają przygarbione starościami wierzyby, kojarzące się z muzyką Fryderyka Chopina. W lśniącej wodzie pięknie odbija się wieża kościoła z „Lipowego Wzgórza”.

Na pewno są na świecie miejsca piękniejsze, ale to miejsce jest najbliższe memu sercu.

Michał Maniak

Jakżeż piękna jest nasza rzeka Biała! Niczym posrebrzany wąż wije się wśród rozłożystych zarośli. Te cudownie rozkładają baldachim z liści.

Raz płynie wartko, jakby coś goniła, innym razem ospale jak uczeń w wakacje na spacerze z lodami. Czasem jest groźna, niebezpieczna, wiry wodne jak świder drążą otchłań. Niekiedy przypomina akwarium, gdy przez przejrzystą wodę podziw budzą karpie, amury oraz różnorakie rybki.

Sebastian Sandecki

Tam, gdzie stromy nurt rzeki Białej przepływa I gdzie dumny Najświętszej Marii Panny kościół nas przywita. Gdzie szkoła pełna dzieci się znajduje. To nasz Tuchów radosny i wesoły.

W złotym słońcu kąpiele piękny rynek się maluje. Cała okolica w dolinie położona, nad ranem mgłami się pokrywa. Tuchów z innych pięknych zakamarków też słyne, Lecz nie mam już czasu na dalsze opowieści.

Zuzanna Gacek

Tam, gdzie promień wyżyny dotyka I tam, gdzie dzwon od kościoła bije, Tam duma Tuchowa ze wszystkich stron widoczna: Bazylika Najświętszej Maryi Panny stoi.

Dalej, tam gdzie rzeka Biała przepływa, Kolorowy most stoi. Kiedyś zawałił się. Gdzie mgły niebieskiej chwieje się równina, Tam rynek przepiękny stoi. To centrum Tuchowa.

Nikodem Gacek

Rzeka Biała

Z dwóch stron okryta drzewami, otulona ciepłym płaszczem słońca. Lśniąca w promieniach słońca srebrzysta tafla wody, i widoczne na dnie migoczące kamyczki. Płynie i szumi niczym strumyk, prezentując swoje piękno i przechodniów na moście. Drzewa otulają rzekę płaszczem jesiennej zieleni.

Magda Kurczab

Na horyzoncie rozpościera się wielki las niczym zielony dywan, a w głąb jego ucieka mgła siwa.

Jeszcze mokre od rosy liście błyszczą przepięknym blaskiem słońca, na ich brzegach zwisają krople wody jak diamenty.

Zza drzew wygląda mała, ruda wiewiórka, przeskakuje przez podgrzybki wychylające się spod liści, szukając słońca. Jednak po chwili znika w gęstwinie lasu.

Powietrze w lesie jest czyste i rześkie, nieskażone zanieczyszczeniami zewnętrznego świata. Słychać piękny śpiew lasu, w którym uczestniczą także ptaki tańczące w koronach drzew.

Julia Kielawa

Las Tuchowski

Stoję sobie na polanie i podziwiam lasu granie. Strumyk pluszczy, wietrzyk wieje, a słońeczko mocno grzeje.

Drzewa, krzewy się ruszają, do walczyka zapraszają.

Grzybki małe pod drzewami się chowają i do zabawy w chowanego zapraszają!

Monika Habas

Miasto Tuchów jest to miejsce, w którym żyjemy. To właśnie tu chodzimy do szkoły, uczymy się, pracujemy i robimy wiele różnych rzeczy, a przede wszystkim pomagamy naszemu miastu się rozwijać. My rozwijamy się wraz z nim. Kochamy nasze miasto za to, że istnieje i jesteśmy z niego dumni.

Patrycja Kamykowska

Wśród lasów zielonych Szczawnica pięknie położona leży. Przepływa przez nią kręta rzeka, Która turystów swym pięknem urzeka.

Płynie po niej flisaków wielu, Koniecznie spróbuj też przyjacielu. Historii moc ciekawych usłyszysz I każdą z nich się zachwycisz.

Aleksandra Walocha

Tam, gdzie niebo pokrywają chmury, Wznoszą się nasze polskie góry. To Zakopane – nasza górską stolicą, Każdego człowieka ze świata zachwycą.

Podążamy wszyscy po tej górskiej stolicy, Nie wiadomo, kiedy co kogoś zachwyci.

Z tych pięknych miast, co mamy w kraju, Olsniewa nas wszystko w tatrzańskim raju.

Na koniec wizyty w mieście Zakopanem, Zapamiętamy wszystko, co jest nam teraz znane.

Czy Paryż, Rzym czy też Warszawa, To w Zakopanem zawsze jest świetna zabawa.

Dunaj Dominika

Opracowała Renata Gąsior

Chwała Bohaterom

Zadałam pytanie w klasie 3A gimnazjum Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tuchowie, czy my, współcześni, możemy odwdziżyć się przodkom walczącym o naszą wolność, wolność Polski?

Zastanawialiśmy się chwilę i doszliśmy do wniosku, że to nie takie proste, ale chyba daliśmy radę. Postanowiliśmy posprzątać miejsca ich pamięci w naszym mieście. Cmentarze wojskowe przy ulicy Leśnej oraz ul. Mickiewicza. 19 października 2018 r. udaliśmy się zaopatrzeni

w grabie, motyki i worki na śmieci na cmentarz, gdzie wszyscy pracowaliśmy w pocie czoła. Zabrakło czasu i siły, aby w pół dnia wszystko oczyścić, trzeba było udać się tam jeszcze raz. Tym razem przyłączyła się do nas Młodzieżowa Rada Gminy. 26 października 2018r. wykonaliśmy plan.

Uczniowie byli dumni z siebie, a ja z nich jeszcze bardziej. Mam nadzieję, że zapamiętają, że są takie miejsca, ważne dla nas, o które wszyscy wspólnie powinniśmy dbać.

Wychowawca klasy 3A gimnazjum Justyna Jaworska-Lipka

Świętujemy razem 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości

MONIKA WĄSIKOWSKA

Setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości w naszej szkole i przedszkolu świętowano bardzo uroczysto.

W piątek 9 listopada 2018 r. o godz. 11.11 dzieci wraz z nauczycielami, wychowawcami, pracownikami szkoły i rodzicami zaśpiewali hymn Polski, przyłączając się do 20-tysięcy szkół, przedszkoli oraz innych placówek oświatowych w kraju i za granicą, biorących udział w akcji

„HEROSI NIEPODLEGŁEJ”

JUSTYNA

JAWORSKA-LIPKA

8 listopada 2018 roku w ramach obchodów 100-lecia niepodległości Polski uczniowie klasy 3A gimnazjum oraz 8B Szkoły Podstawowej w Tuchowie udali się do Dworku Ignacego Jana Paderewskiego w Kaśnej Dolnej na przedstawienie „Herosi Niepodległej”.

Będąc w tak zacnym miejscu, nie odmówiliśmy sobie zwiedzenia dworu, w którym eksponowane są pamiątki po tym wielkim pianście i polityku, który przyczynił się do odzyskania przez Polskę niepodległości. Pospacerowaliśmy również alejkami parku, a w stodole – sali

koncertowej obejrzelśmy przedstawienie. Wszyscy uczniowie z zainteresowaniem śledzili losy bohaterów, przypominając sobie lekcje historii.

Mam nadzieję, że takie wydarzenia wpajają młodym ludziom szacunek do Ojczyzny i uczą postaw patriotycznych.

„Rekord dla Niepodległej”. Uczniowie wraz z wychowawcami przygotowali uroczysty apel, scenariusz montażu słowno-muzycznego obejmował treści historyczne, pieśni patriotyczne i wiersze.

Do uczczenia tego bezprecedensowego wydarzenia przyczynili się również dzieci z kl. 0 z repertuarem przygotowanym ze swoją wychowawczynią. Dzieci ze szkoły i przedszkola wykonały biało-czerwone serca, z których utworzono biało-czerwoną flagę państwową.

My, cała społeczność szkolna i przedszkolna, oddajemy dziś hołd tym wszystkim walczącym o niepodległość naszej Ojczyzny.

Cześć i chwała Bohaterom!

Pasowanie na przedszkolaka

Setna rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości jest nie lada wydarzeniem w historii naszego kraju.

Warto zatem przy każdej nadarzającej się okazji podkreślać ten fakt, stąd pomysł na folkowy charakter pasowania na przedszkolaka. Dzieci swym śpiewem, tańcem, recytacją,

ale przede wszystkim swą postawą udowodniły, iż zasługują na miano prawdziwego przedszkolaka. Pani dyrektor swą „zaczarowaną” kredką zmieniła wszystkie dzieci w stu procentowych przedszkolaków.

**Wychowawcy
Publicznego Przedszkola
w Łowczowie**

Zuchy i harcerze z Łowczowa świętują niepodległość

Żyjemy w wolnej, niepodległej Polsce, lecz nie wolno nam zapomnieć o czasach niewoli, o ludziach, którzy oddali swoje życie w walce o wolność. Ta pamięć ma być przestrogą. Rok 2018 jest rokiem szczególnie ważnym dla naszego narodu. Świętujemy bowiem 100 lat wolności.

Zuchy 25 GZ „Dzielni” oraz harcerze 15 TDH „Odważni” pod komendą swych drużynowych włączyli się w tak ważne dla całej Polski obchody. Poza edukacją patriotyczną

prowadzoną przy okazji zbierek zuchy uczestniczyły w biwaku niepodległościowym, grze patriotycznej „Patataj”. Harcerze wzięli udział w grze miejskiej „Tarnów Pierwsze Niepodległe”, biwaku niepodległościowym, porządkowali cmentarz wojskowy, przygotowali i przeprowadzili grę terenową dla zuchów z Łowczowa i z Tarnowa „Na Łowczówek”. Kulminacyjnym momentem świętowania rocznicy odzyskania niepodległości był udział w uroczystościach na cmentarzu legionistów w Łowczówku 4 listopada 2018 r., gdzie zuchy i harcerze spotkali prezydenta RP Andrzeja Dudę.

**dh Anna Smolińska-
-Baranowska**

9 listopada 2018 r. na zaproszenie pani Marii Solarz, dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Zabłędzu mieliśmy przyjemność uczestniczyć w dwóch pięknych i wymownych uroczystościach z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Podczas przedpołudniowego spotkania zaproszone osoby czytały, opowiadały i zadawały dzieciom pytania związane z tak ważną rocznicą. Dzieci w skupieniu wsłuchiwały się w czytany tekst, by potem właściwie odpowiadać na zadane im pytania. Musimy przyznać, że byliśmy bardzo, ale to bardzo wzruszeni, jak i zaskoczeni znajomością historii Polski przez tak małe dzieci. Jak wiadomo w Szkole Podstawowej w Zabłędzu uczą się dzieci od zerówki do trzeciej klasy. W wypowiedziach dzieci dało się zauważyć, że temat odzyskania NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI jest poruszany nie tylko w szkole, ale również w domu z rodzicami czy dziadkami. Dzieci śmiało podnosiły ręce – jedne głośno, drugie cichutko, ale trafnie odpowiadały na zadane pytania.

O godz. 11.11 wszyscy zgromadzeni na spotkaniu razem zaśpiewali hymn Polski. Symboliczna czerwona róża wręczana przez dzieci zapro-

Mineło 100-lecie...

szonym osobom dodała uroku tej uroczystości.

Natomiast o godz. 17.00 odbyła się WIECZORNICA. Na tę uroczystość przybyły odświętnie ubrane dzieci tutejszej szkoły wraz z rodzicami, rodzeństwem i dziadkami oraz mieszkańcy Zabłędza i okolicznych miejscowości. Liczne zgromadzeni goście mieli okazję wysłuchać przygotowanych przez dzieci i dorosłych wzruszających pieśni i wierszy patriotycznych. Wszystkich obecnych zachwycała ekspresja oraz patriotyczne

zacięcie wykonywanych pieśni. Kiedy dzieci zaśpiewały głośno i wyrażnie wszystkie zwrotki hymnu, to łezka się w oku zakręciła, a serce rosło z dumy, patrząc na najmłodsze pokolenie. Utwory takie jak *Ojczyzno ma* czy *Pierwsza kadrowa* nie tylko wzruszyły, ale też skłoniły do zastanowienia nad tym, jakie znaczenie mają dziś dla nas takie pojęcia jak ojczyzna, patriotyzm, braterstwo. Niezwykle radosny nastrój udzielił się uczestnikom uroczystości podczas wspólnego śpiewania pieśni *Wojenka, wojenka* oraz *Legiony*.

Po zakończeniu uroczystości pani dyrektor zaprosiła wszystkich zebranych na poczęstunek i zachęciła do wspólnego świętowania.

Dla nas dorosłych przedstawienie było prawdziwą powtórką z lekcji historii, którą z zadowoleniem i nieukrywaniem wzruszeniem zabraliśmy ze sobą. Dzieci zostały nagrodzone gromkimi brawami. Gratulacje dla pani dyrektor oraz pozostałych pań nauczycielek za przygotowanie programu, który ze zrozumieniem został przekazany dzieciom.

Patriotyczna wieczornica, którą zorganizowali uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej w Zabłędzu dostarczyła niezapomnianych wrażeń artystycznych; towarzyszył jej nastrój nawiązujący do powagi tak ważnego dla naszego kraju święta, ale równocześnie była ona radosnym spotkaniem celebrującym odzyskanie przez Polskę niepodległości.

Dziękujemy za zaproszenie.

Klub Kreatywnych Kobiet z Karwodzi

Szkoła Podstawowa im. Batalionu AK „Barbara” w Lubaszowej jedną z trzystu szkół podstawowych z całej Polski w konkursie „DO HYMNU”

BOGUMIŁA
CHRZANOWSKA

Uczniowie naszej społeczności szkolnej wzięli udział w ogólnopolskim konkursie „Do Hymnu”, który został zorganizowany przez Narodowe Centrum Kultury z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w ramach Wieloletniego Programu Rządowego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2021. Zadaniem konkursowym było wspólne wykonanie przez co najmniej połowę uczniów

szkoły hymnu państwowego i dwóch wybranych pieśni hymnicznych. W naszej szkole przesłuchanie odbyło się 28.09.2018 r. w obecności dwuosobowego jury, które dokonało rejestracji dźwięku i obrazu oraz oceniło występ uczniów. Uczniowie naszej szkoły obecni w tym dniu w szkole (4 nieobecnych) zaśpiewali: Mazurek Dąbrowskiego, Rotę oraz Marsz Polonia.

Wszystkie zwrotki pieśni zostały zaprezentowane „a cappella” i jednogłosowo zgodnie z podanym zapisem nutowym i tekstowym.

HALINA PIOTROWSKA

4 listopada br. Centrum Paderewskiego zainaugurowało drugą edycję *Festiwalu Viva Polonia! Ku pokrzepieniu serc*, któremu przyświeca idea promocji kultury polskiej – muzyki, sztuki oraz historii.

Termin wydarzenia był nieprzypadkowy. Nawiązywał on do jakże ważnej dla wszystkich Polaków rocznicy odzyskania niepodległości – w tym roku do obchodów setnej rocznicy tego doniosłego wydarzenia. Fundamentalną częścią projektu Viva Polonia! były lekcje patriotyczne skierowane do dzieci i młodzieży w wykonaniu ich rówieśników z Koła Teatralnego „Improwizacja”, działającego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Gromniku, zaprezentowane w ciekawej formie spektaklu teatralnego „Herosi Niepodległej”. Uczniowie klasy III A oddziału gimnazjalnego

Herosi Niepodległej w Kąsnej Dolnej

Szkoły Podstawowej w Siedliskach wraz z wychowawczynią Haliną Piotrowską oraz dyrektorem Lucyną

Jamką i Ewą Ustjanowską uczestniczyli 5 listopada w tym niezwykle ciekawym spektaklu, w którym wystę-

powała absolwentka siedliskiej szkoły Jowita Pociecha. Po spektaklu grupa zwiedziła dworek Ignacego Jana Pade-

rewskiego oraz spędziła kilka miłych chwil w pięknym przydworkim parku w jesiennej scenerii.

MAŁGORZATA
MAJSTERKIEWICZ

Nasza radosna niepodległość w Szkole Podstawowej w Piotrkowicach

Jak obchodziliśmy 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. 100 lat temu Polska po 123 latach zaborów znów pojawiła się na mapach Europy. Dzięki bohater-skiej postawie tych, którzy wtedy walczyli i ginęli za Ojczyznę, dzisiaj możemy żyć w wolnym kraju. Chcąc upamiętnić te wydarzenia, oddać cześć bohaterom tamtych czasów, nasza szkoła zorganizowała szereg działań pod hasłem: „Świętujemy Niepodległą”.

Ustaliliśmy, że będziemy świętować nie tylko w tradycyjny sposób, ale będziemy się przy tym bawić i pokazywać, że święto narodowe może mieć nie tylko wzniosłą, ale także radosną oprawę. Zachętą do poznania i przypomnienia wydarzeń z 1918 r. był zorganizowany po raz kolejny rajd niepodległościowy na cmentarz żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej na Słoną Górę, a także uczestnictwo pocztu sztandarowego naszej szkoły w XX Zlocie Niepodległościowym w Łowczówku w dniu 4 listopada 2018 r. Uroczystość rozpoczęła się połową mszą św. w intencji niepodległej Ojczyzny oraz poległych 128 żołnierzy legionistów I Brygady Józefa Piłsudskiego, którzy stoczyli tu krwawy bój w dniach 22-25 grudnia 1914 r. W pięknej homilii ksiądz arcybiskup Henryk Nowacki podkreślił, jak ważne jest, aby utrwać tę pamięć wśród potomnych. Dziękował za przybycie tak licznie zgromadzonej młodzieży, harcerzom i druhom, homilię zakończył słowami: „Ojczyznę wolną pobłogosław Panie”. Po apelu pamięci uczniowie naszej szkoły złożyli biało-czerwony wieniec na grobie nieznanego żołnierza. Kontynuując obchody, w dniu 9 listopada 2018 r., odbył

się w naszej szkole konkurs wiedzy o małej i dużej ojczyźnie pt. „Dla Niepodległej”. W trakcie konkursu

dzieci i młodzież odpowiadali na pytania dotyczące dziejów naszego kraju, przypomnieli historię symboli

narodowych i śpiewali pieśni patriotyczne. Po zakończeniu konkursu o godz. 11.11 odśpiewaliśmy hymn państwowy. Następnie odbyła się uroczysta akademia, w której uczestniczyli wszyscy uczniowie i nauczyciele z naszej szkoły. Część artystyczna wprowadziła zgromadzonych w atmosferę wydarzeń poprzedzających datę 11 listopada 1918 r. Zobrazowano sytuację polityczną, która miała miejsce przed odzyskaniem niepodległości. Duży nacisk położono na ukazanie ducha narodu polskiego, który w czasie niewoli stale wychodził z inicjatywą walki o Ojczyznę. Przypomniano daty trzech rozbiorów Polski, najważniejszych powstań narodowych oraz okoliczności wybuchu I wojny światowej i powrotu Polski na mapę

Europy jako niepodległego kraju. Utwory poetyckie podkreślały nastrój lat walki i zmagania z zaborcami, a ich uzupełnieniem były utwory muzyczne śpiewane przez uczniów oraz film animowany pt. „Historia Polski”. Patriotyczny charakter uroczystości podkreślała biało-czerwona oprawa plastyczna oraz kotyliony przypięte na piersiach wszystkich uczestników spotkania. Po zakończeniu akademii wręczono biało-czerwone nagrody za udział w konkursie plastycznym pt. „Urodzinowa zakładka dla Polski”. Świętując Niepodległość, podczas zajęć lekcyjnych śpiewaliśmy pieśni patriotyczne, opowiadaliśmy o losach naszego kraju, prezentowaliśmy sylwetki sławnych Polaków, recytowaliśmy wiersze, a także wykonywaliśmy prace plastyczne: flagi, kotyliony, znaczki niepodległościowe, kontury Polski, kartki okolicznościowe, kwiaty. Wszystkie wykonane przez uczniów prace plastyczne stanowiły dekorację podczas uroczystej akademii i konkursu wiedzy w dniu 9 listopada 2018 r. Ciekawym pomysłem na zabawę było przygotowanie przez uczniów kl. VII deserów w barwach narodowych w ramach akcji „Śniadanie daje moc”. Współpraca nauczycieli i zaangażowanie wszystkich uczniów pozwoliło z entuzjazmem przeżyć tak wielką dla naszego narodu rocznicę. Wydarzenia związane z 100. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości pozostaną na długo w pamięci wszystkich uczestników. Bohaterom tamtych lat i wszystkim tym, którzy walczyli o wolną Polskę „Cześć i chwała”.

Więcej informacji nt. ww. wydarzeń można znaleźć na internetowej stronie szkoły: <http://www.sp.piotrkowice.tuchow.info>

ZDZISŁAWA
KRZEMIŃSKA

Seniorzy i 100-lecie niepodległości

Mieszkańcy Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie korzystają z mediów i z dużym zainteresowaniem śledzą lokalne, ogólnopolskie i światowe wydarzenia. Tematem listopadowych rozmów byli ci, co już odeszli, a także 100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości.

W piątek 9 listopada 2018 r. kilkunastoposobowa grupa Mieszkańców pod opieką pracownika socjalnego i terapeutki udała się samochodem na tuchowski Rynek, by włączyć się w śpiew hymnu narodowego w ogólnopolskiej akcji „Rekord dla Niepodległej” o godz. 11.11.

Również w piątek 9 listopada 2018 r. do Domu Pogodnej Jesieni przybyła kilkunastoposobowa grupa wolontariuszy z Gimnazjum im. Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem w Pleśnej pod opieką p. Joanny Heród. Odświętnie ubrana młodzież zaprezentowała program muzyczny z pieśniami patriotycznymi. W świetlicy głośno zabrzmiał hymn Polski, a po nim *My I Brygada; Wojenka, wojenka; Przybyli ulani* i wiele innych.

W niedzielę 11 listopada 2018 r. po uroczystej mszy św. w kaplicy domowej z patriotycznymi akcentami (kotyliony i biało-czerwone wstążeczki),

punktualnie o godz. 12.00 p. Marcin Walkowicz – wolontariusz organista wydał w świetlicy komendę „Do hymnu!” i prawie 60-osobowa grupa Polaków włączyła się w ogólnopolski śpiew hymnu „Od morza do Tatr”. Po obiedzie seniorzy w niecodziennie udekorowanej świetlicy, delektując się podwieczorkiem, oglądali transmisję telewizyjną z „Biało-Czerwonego Marszu Niepodległości w Warszawie”, w którym udział wzięło 19 siostr św. Józefa, w tym 3 siostry z tuchowskiej wspólnoty.

W sobotę 17 listopada 2018 r. przed ponad 40-osobową widownią senioralną wystąpiła grupa dzieci i młodzieży z Centrum Dydaktyczno-

-Oświatowego w Kielanowicach pod opieką p. Anny Totoś i p. Katarzyny Skrzyniarz. Patriotyczny program

wprowadził atmosferę zadumy, przerwana wspólnym śpiewem znanych dobrze pieśni.

Niepodległościowy bieg sztafetowy „100x100”

HALINA PIOTROWSKA

6 listopada 2018 r. uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach wraz ze Stowarzyszeniem Siedliskie Forum Rozwoju oraz Kołem Gospodyń Wiejskich zorganizowali wspaniałe niepodległościowe przedsięwzięcie – „Niepodległościowy bieg sztafetowy 100x100.”

100 uczniów wraz z dyrektorką szkoły Lucyną Jamką, nauczycielami – organizatorami Haliną Piotrowską, Ewą Ustjanowską, Markiem Mikosem i Waldemarem Siwkim oraz wolontariuszami o godz. 9.30 ruszyło spod szkoły w Siedliskach na trasę Biegu Niepodległości. Czuliśmy podekscytowanie. Pierwszy raz organizowaliśmy takie wydarzenie. Wszyscy w pięknych czerwonych koszulkach z białym orłem na piersi, z tyłu napis BIEG NIEPODLEGŁOŚCI 1918-2018. Kiedy taki czerwony tłum ludzi „wysypał” się z autobusu i busa w Lichwinie i zmierzał w kierunku cmentarza, czuliśmy, że robimy coś ważnego! Uroczyste rozpoczęcie odbyło się na austriackim cmentarzu z I wojny światowej – cmentarzu nr 187 w Lichwinie. W 33 grobach zbiorowych i 30 pojedynczych pochowano tu 199 żołnierzy austro-węgierskich i 138 żołnierzy rosyjskich. Drugim cmentarzem na trasie biegu był cmentarz wojenny nr 185 Lichwin – również austriacki cmentarz z I wojny światowej nazywany Głową Cukru. W 51 grobach zbiorowych i 215 pojedynczych pochowano 273 żołnierzy armii austro-węgierskiej i 341 żołnierzy armii rosyjskiej – łącznie 614 żołnierzy. Wśród poległych obydwojha armii są Polacy, gdyż jak wiemy, wcielani byli do zaborczych armii. Zakończenie sztafety niepodległościowej odbyło się na zabytkowym cmentarzu z okresu pierwszej wojny światowej – cmentarzu nr 153 w Siedliskach. Pochowanych jest tu 5 żołnierzy armii austro-węgierskiej i 5 żołnierzy armii rosyjskiej. Na każdym z tych cmentarzy delegacja siedliskiej szkoły złożyła wiązanki kwiatów i zapaliła znicze. Poległych uczczono też minutą ciszy. Wśród pól i łąk miejscowości Lichwin i Siedliska przez 2,5 godziny wiała się czerwona wstęga siedliskich biegaczy, która ożywiła uschnięte już trawy i drzewa. A prowadziła ją Biało-Czerwona przekazywana sobie z rąk do rąk biegaczy! Mimo iż każdy uczestnik mógł poprzestać tylko na przypisanym sobie odcinku trasy, wielu uczniów wraz z nauczycielami przebiegło dużo więcej. Chciało się nam biec – biec dla Niej. Biec za Biało-Czerwoną. Mieszkańcy wsi, wśród których przebiegała trasa, wychodzili z domów, bili nam brawo i robili zdjęcia. Byli zachwyceni pomysłem. Na ostatnim odcinku biegu dołączyli ci najmłodsi, którzy niosąc ogromną flagę Polski, skandowali „Niepodległa!” Cała impreza zakończyła się na boisku w Siedliskach pieczeniem kiełbasek i śpiewaniem pieśni patriotycznych. Każdy uczestnik otrzymał też gadżet okolicznościowy, który ma przypominać o tym wydarzeniu w tak ważnym roku. To było piękne uczczenie 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości!

Projekt finansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.

ANNA OGIELA

21 listopada 2018 roku w Szkole Podstawowej w Siedliskach odbył się konkurs „Kocham Cię, moja Ojczyzno”. Celem konkursu było propagowanie idei patriotyzmu i sprawdzenie wiadomości o kraju ojczystym poprzez zabawową formę konkurencji, które były bardzo zróżnicowane pod względem charakteru.

Tematyka pytań i zadań dotyczyła Polski, jej geografii, języka i sportu. W zabawie brali udział przedstawiciele klas (6, 7, 8 IIIa i IIIb gimnazjum)

Kocham Cię, moja Ojczyzno!

przy wsparciu całych oddziałów. Uczniowie z zaangażowaniem pomagali i dopingowali drużynie „Białych” i „Czerwonych”. Konkurs składał się z dziesięciu konkurencji, w których lepsi okazali się „Biali”. Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni, a pozostali uczniowie za wspaniałą doping swoich drużyn zostali poczęstowani ciepłym przysmakiem. Swoją obecnością zaszczyliła nas p. Magdalena Marszałek Burmistrz Tuchowa, a równocześnie koordynator projektu, która rozpoczęła konkurs. Do pracy w jury zaproszenie przyjęli: p. dyr. Lucyna Jamka, p. Małgorzata Wojtanowska z Koła Gospodyń Wiejskich oraz p. Zygmunt Bień

prezes Stowarzyszenia Siedliskiego Forum Rozwoju. Przedsięwzięcie zorganizowały p. wicedyrektor Agnieszka Ciepiewska, p. Elżbieta Opalka, p. Anna Ogiela wraz ze Stowarzyszeniem Siedliskiego Forum Rozwoju oraz z Kołem Gospodyń Wiejskich.

Projekt finansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.

Obchody Niepodległościowe w siedliskiej szkole

HALINA PIOTROWSKA

9 listopada br. cała społeczność szkolna Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach świętowała 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości.

W sali gimnastycznej szkoły zgromadzili się uczniowie, nauczyciele, rodzice, zaproszeni goście, m.in. pani burmistrz – elekt Magdalena Marszałek, prezes Siedliskiego Forum Rozwoju Zygmunt Bień, sołtys wsi Siedliska Jerzy Urbanek. O godz. 10.00 uroczystość rozpoczęła się od niezwykle pięknego widowiska historycznego „Pisk Białego Orła” w wykonaniu uczniów szkoły w Siedliskach pod kierunkiem p. Anny Ogielei i Elżbiety Opalka. Młodzież w piękny i wzruszający sposób przedstawiła historię dotkniętej wojenną traumą rodziny, która mimo zaborów nieprzerwanie pielęgnuje tradycje patriotyczne. Przedstawienie było wzbogacone nastrojową muzyką, tańcem oraz pieśniami patriotycznymi. Po zakończeniu widowiska miało miejsce wręczenie nagród dla absolwenta siedliskiej szkoły Jakuba Augustyna, którego sylwetkę opisał p. Ewa Ustjanowska, wygrywając tym samym konkurs „Stu na sto”. Wręczone zostały również nagrody za udział w Dyktandzie Niepodległościowym. Na zakończenie, punktualnie o godz. 11.11, wszyscy zgromadzeni w sali gimnastycznej odśpiewali cztery zwrotki hymnu Polski, włączając się tym samym w ogólnopolską akcję „Rekord dla Niepodległej”, ogłoszoną przez Ministra Edukacji Narodowej oraz Radę Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministrze Edukacji Narodowej. Sala gimnastyczna drżała w posadach i ła mogła zakręcić się w oku, gdy z tyłu białoczerwonych

serc popłynął nasz wspaniały Mazurek Dąbrowskiego! Ten niezwykle moment utrwalił się zaraz po odśpiewaniu hymnu wspólnym zdjęciem! Śmiało

możemy powiedzieć, że jesteśmy dumni z tego, że jesteśmy POLAKAMI, i że kochamy naszą OJCZYZNĘ!

Widowisko „Pisk Białego Orła” zostało zrealizowane w ramach Projektu finansowanego ze środków Narodowego Instytutu Wolności –

Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.

Lekcje historii w bibliotece szkolnej

*Historia jest świadkiem czasów,
świadkiem prawdy,
życiem pamięci, nauczycielką życia.*

ADRIANNA WASIEK

W ramach obchodów Święta Patronów Szkoły w bibliotece szkolnej zostały zorganizowane lekcje historii dla uczniów klas pierwszych.

Tematem zajęć była bitwa pod Łowczówkiem i jej bohaterowie. Poprowadziła je profesor Lilianna Lipka, która w ciekawy sposób przybliżyła młodzieży chlubne karty naszej regionalnej historii. Uczniowie obejrzeli wystawę pod hasłem: „Pamięci legionistów poległych pod Łowczówkiem”, znajdującą się w czytelni. Zgromadzono na niej dostępne w bibliotece książki, dokumenty, kserokopie, czasopisma. Następnie uczniowie po raz pierwszy mieli możliwość obejrzenia pamiątek związanych z patronami szkoły w Szkolnej Sali Pamięci. Tam zostali zapoznani z ważnymi faktami historycznymi dotyczącymi tego miejsca oraz z historią naszej szkoły. Obejrzeli zgromadzone ekspozycje, mieli możliwość zadawania pytań. Lekcje te wzbudziły prawdziwe refleksje wśród uczniów.

Uczniowie CKZiU na Targach Książki w Krakowie

ADRIANNA WASIEK

Jak co roku, biblioteka szkolna zorganizowała wyprawę do świata książek.

26 października uczniowie naszej szkoły odwiedzili Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie. Hasłem przewodnim tegorocznej, 22. edycji, były słowa Artura Peryusza-Reverte z „Królowej Południa”: *Książki są bramą, przez którą wychodzisz na ulicę*. Uczestnicy mieli możliwość zapoznać się z najnowszą ofertą wydawniczą prezentowaną na ponad 700 stoiskach wydawnictw krajowych i zagranicznych. Dużo emocji i wrażeń dostarczyły spotkania z autorami i wspólne zdjęcia. Była też okazja, aby kupić nowości książkowe i poczuć wyjątkową atmosferę targów.

CENTRUM SMAKU:

Pieczone pierogi

URSZULA GINTER

Jest to wspaniała zakąska na ciepło lub zimno do podania w długie jesienno-zimowe popołudnia albo gdy mamy gości.

Składniki na ciasto:

- kostka masła
- 150 ml śmietany 18%
- 3 żółtka
- 20 dkg żółtego sera
- 2 ½ szklanki mąki tortowej
- ½ łyżeczki proszku do pieczenia

Składniki na farsz:

- 60 dkg pieczarek
- 1 duża cebula
- 1 podwójna pierś z kurczaka
- przyprawa do gyrosa lub kebaba (można zastąpić dowolną ulubioną przyprawą lub tylko zastośować sól i pieprz)

Farsz może być wykonany z dowolnych wybranych przez siebie składników.

Wykonanie ciasta:

Ser zetrzeć na tarce na grubych oczkach. Na stolnicę przesieć mąkę z proszkiem do pieczenia, następnie dodać masło i przez chwilę siekać nożem. Dodać śmietanę, żółtka oraz starty ser i wyrobić ciasto. Schodzić w lodówce około 1 godziny. Ciasto można również mrozić i gdy zachodzi potrzeba, wyjąć około 2 godziny wcześniej.

W czasie gdy ciasto się chłodzi lub rozmraża, przygotować farsz.

Filet z kurczaka pokroić w cienkie, krótkie paski, doprawić

do smaku wybraną przyprawą i usmażyć. Cebulę obrać, pokroić w drobną kostkę i uduśić na maśle. Dodać do niej pokrojone w półplasty pieczarki, doprawić solą i pieprzem i smażyć aż pieczarki zmiękną. Dodać usmażone wcześniej kawałki kurczaka i wszystko wymieszać. Można dodać pokrojoną natkę pietruszki.

Gdy farsz wystygnie, rozwałkować ciasto na grubość około 0,5 cm. Kształt pierożków oczywiście może być dowolny. Na każdy kawałek ciasta nałożyć farsz i zlepić. Włożyć do nagrzanego piekarnika i piec w temperaturze 170°C aż pierogi będą jasnobrązowe.

Podawać z dipem czosnkowym.

Smacznego!

"Przyjaźń bez granic" – z wizytą w partnerskim mieście Saint-Jean de Braye we Francji

**Diner entre amis
czyli kolacja
z przyjaciółmi!**

JAN DUSZA

Współpraca gminy Tuchów z francuskim miastem Saint-Jean de Braye rozpoczęła się w 1994 r. Dwadzieścia cztery lata temu nastąpiła pierwsza wymiana młodzieży pomiędzy Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika a szkołą średnią w miasteczku nad Loarą. Później rozwinęła się współpraca władz samorządowych i narodziło się mnóstwo kontaktów rodzinnych oraz indywidualnych. Kiedy po raz pierwszy zapropowiano nam gościnie Francuzów w domu, byłem nieco zaskoczony, ponieważ większość gości zagranicznych w Polsce preferuje raczej ekskluzywne hotele. Szybko jednak zrozumiałem, jaki jest sens takiego postępowania. Otóż prawdziwa i pełna integracja może nastąpić tylko w codziennych, bezpośrednich kontaktach. Ważne są niewątpliwie rozmowy na oficjalnym szczeblu, ale nic nie jest w stanie zastąpić wspólnego rozwiązywania życiowych problemów.

W tym roku otrzymaliśmy od naszych przyjaciół z Francji niezwykle zaproszenie. Otóż z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości i zakończenia I wojny światowej przedstawiciele Stowarzyszenia Ambrezjańskiego postanowili zaprosić nas na wspólne świętowanie. Wszystkie koszty tego pomysłu wzięli na siebie, łącznie z przejazdem autobusem w obie strony. To wspaniały gest, ale nie pieniądze są w tym wypadku najważniejsze. Od chwili powitania, aż po wzruszające poze-

gnanie (nie zabrakło prawdziwych łez) atmosfera była fantastyczna, a kontakty z naszymi przyjaciółmi niezwykle serdeczne. Pierwszy dzień spędziłem u goszczących rodzin, na spacerach po mieście i wspomnieniach poprzednich spotkań. Ciekawym przeżyciem był udział w katolickiej mszy św., w której brały udział rodziny o czarnym i śniadym kolorze skóry. Niektóre kobiety na głowach miały charakterystyczne chusty: czyżby ekumenizm święcił we Francji triumf? Po nabożeństwie ksiądz każdemu wiernemu podawał rękę podczas wyjścia z zabytkowej kaplicy.

W poniedziałek rano wybraliśmy się na zwiedzanie pobliskiego Orleanu. Udało nam się nawet wejść do środka majestatycznej i pięknej katedry, która od kilku lat jest w nieustannym remoncie. Później spacer po zabytkowej dzielnicy portowej i chwila relaksu w porcie nad Loarą. Podziwialiśmy także odnowiony dom Joanny d'Arc oraz plac Dziewicy Orleańskiej, która za swoje liczne zasługi została... spalona na stosie. Po południu uroczyste odsłonięcie polskiej rzeźby i otwarcie alei miasta Tuchów w pięknym parku obok zamku Longues Allees. Następnie ceremonia otwarcia wystawy poświęconej ofiarom I wojny światowej i oficjalne powitanie polskiej delegacji przez władze miasta. W naszym imieniu wystąpił burmistrz miasta Tuchowa Adam Drogo, który powiedział m.in. - *Mam nadzieję, że współpraca między naszymi miastami będzie nadal owocna, jak dotychczas. Dzisiaj z tego miejsca chciałbym podziękować*

wszystkim mieszkańcom Waszego miasta za współpracę, wspólną wymianę doświadczeń w dziedzinie oświaty, kultury i międzyludzkiej. Kolacja w sali Jean Baptiste Clement była naprawdę wymieniona, nie ma żadnej przesady w stwierdzeniu, że kuchnia francuska jest najlepsza na świecie.

We wtorek nasi licealiści z opiekunami pojechali do Paryża, a pozostali w kilku grupach zwiedzali ratusz, mediatekę, halę sportową i wybrane szkoły. Arcyciekawym przeżyciem była dla nas wizyta we francuskiej szkole i rozmowa z p. dyrektorem oraz nauczycielami tej placówki oświatowej, ale to jest temat na oddzielny artykuł. W mediatece też czułem się jak ryba w wodzie, bo wokół było tysiące książek. Poza tym mediateka oferuje użytkownikom setki płyt i kaset, księgozbiory tematyczne, a dla młodzieży jest też sala z grami komputerowymi.

W środę od rana padał deszcz, ale nie przeszkodziło nam to w zwiedzaniu wyjątkowego miejsca – muzeum Campaniare Bollee, czyli zakładu, gdzie produkowano kiedyś dzwony. Słuchaliśmy z zapartym tchem, jak praktycznie wygląda proces tworzenia tych skomplikowanych urządzeń, które wzywają wiernych na modlitwę. Obejrzelismy także doskonały film o ciężkiej pracy robotników i mistrzostwie majstrów, którzy z miedzi i cyny potrafią wydobyć harmonijny dźwięk. Wieczorem nasi gospodarze zaproponowali nam wspólną kolację w Orleanie, a pozostała część dele-

gacji obejrzała świetny polski film *Cold war*. Doprawdy, trudno ocenić, co było lepsze, bo filmu jeszcze nie znam, ale ostrzygi, mule i inne owoce morza były wymienione. Nasza kolacja trwała „tylko” 2 godziny, bo następnego dnia wcześniej rano pojechaliśmy pociągiem do...

Stolica Francji bez względu na porę roku jest zawsze fascynująca. Dzięki naszemu przewodnikowi szybko przesiedliśmy się do metra i po chwili już wspinaliśmy się schodkami na Montmart, gdzie znajduje się także słynny kościół Sacre Coeur. Krótki spacer po słynnym wzgórzu malarzy i poetów kończymy kawą w paryskiej kafejce. Znowu metro, wysiadamy przed Notre Dame i ze zdumieniem stwierdzamy, że o tej porze roku nie ma żadnych koszmarnych kolejek, więc po kontroli bagażu szybko wchodzimy do środka. Po zwiedzeniu monumentalnej katedry dzielimy się na dwie grupy: kilka osób udaje się w kierunku wieży Eiffla, a my biegniemy do wymarzonego od lat Luwru. Kolejny szok – wchodzimy znowu bez żadnej kolejki! PARYŻ w listopadzie jest boski. Znowu kontrola bagażu, zakup biletów na wszystkie wystawy i nerwowe rozglądanie się, gdzie może być Mona Lisa, bo wejść na salę wystawową jest co najmniej kilka. Zapytana pani z obsługi z pobłażliwym uśmiechem wskazuje na wyraźny napis ze strzałką. Drugie piętro – malarstwo włoskie. Po drodze mijamy Nike z Samotraki i Wenus z Milo, patrzymy, gdzie kieruje się większość zwiedzających. Jeszcze jeden długi korytarz i wreszcie JEST. Przebijamy się powoli przez grupę turystów z Japonii i już znajdujemy się kilka metrów od obrazu Leonarda da Vinci.

Wrażenie niezwykle, można robić zdjęcia bez ograniczeń, bo dzieło od widzów jest oddzielone bardzo grubą szybą. Stajemy z prawej strony, na środku i z lewej, a ONA rzeczywiście zawsze patrzy nam prosto w oczy. Metafizyczna zagadka ludzkiego istnienia, spełnienie najszybszych marzeń milionów kobiet: patrzeć i podziwiać, nie żyjąc już od wielu wieków, a wy nadal się mną zachwyacie. Mistrz LEONARDO musiał ją bardzo kochać, bo zapewnił jej nieśmiertelność!

Po kilku godzinach musimy z żalem opuścić Luwr i Paryż, bo obiecaliśmy, że wrócimy wieczorem

na wystawę chryzantem do Saint-Jean de Braye. Kompozycje kwiatowe bajeczne, po raz kolejny przekonujemy się, że Francuzi mają niezwykle dar do tworzenia artystycznych kompozycji. Po wystawie ostatni akord naszej wizyty. Diner entre amis! Pożegnalna kolacja z przyjaciółmi. Jak zwykle same smakołyki i doskonałe wino w rozsądnych ilościach. Pomysłowy program artystyczny o historii naszej współpracy, wspólna nauka języka polskiego i francuskiego i zabawne sytuacje z tym związane (Francuzi pisali po polsku, a my po francusku). Nasi wspaniali licealiści zaprezentowali zespołowe tańce nieznanego mi pochodzenia, ale wykonane z niezwykle urokiem i wdziękiem. Na koniec chciałbym jeszcze podać dwa przepisy na fantastyczne dania kuchni francuskiej. Pierwszy z nich to „raklet”. Małe ziemniaczki ugotowane na parze trzeba połączyć roztopionym serem dobrej jakości i podać to w otoczeniu różnych wędlin. Smakuje wybornie. Drugie wyjątkowe danie to „tazin”. Typowa potrawa marokańska. Podstawą jest mięso indyjskie (może być też inne). W jednym garnku gotujemy go z różnymi warzywami i konieczne z konfitowaną limonką. Tajemnica wybornego smaku tkwi w specjalnych przyprawach, które u nas chyba są niedostępne. A wszystko to przegryzamy oczywiście pyszną bagietką. Na sam koniec podawane są obowiązkowo wspaniałe sery i desery. I jeszcze mała refleksja natury ogólnej:

dwa narody i rodzinna Europa; od wieków łączyły nas wspólne dynastie, interesy polityczne i gospodarcze, Francja była dla nas wielokrotnie azylem, miejscem schronienia dla rządów emigracyjnych, mamy wspólnych naukowców i artystów, teraz mamy tam wielu znajomych i przyjaciół. I tak niech pozostanie na zawsze! Przed nami kolejne pożegnanie, ale za rok zobaczymy się znowu, co?... C'est la vie!

Konieczne muszę dodać, że prawie w tym samym czasie w Tuchowie i Saint-Jean de Braye były wybory samorządowe i w obu miastach po raz pierwszy w ich historii najwyższe urzędy mera oraz burmistrza objęły kobiety: u nas pani Magdalena Marszałek, a we Francji pani Vanessa Slimani.

Delegacja CKZiU w Saint-Jean de Braye

ŁUKASZ GALAS

Z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę oraz w 100. rocznicę zakończenia I wojny światowej przedstawiciele Abrazjańskiego Towarzystwa „Przyjaźń bez granic” (AASF) z Saint-Jean de Braye we Francji zaprosili do wspólnego świętowania tuchowskie władze samorządowe oraz zaprzyjaźnione w trakcie wieloletnich kontaktów rodziny „bliźniaczego” miasta. W delegacji z Tuchowa znalazło się także 3 uczniów z naszego CKZiU.

W trakcie 5-dniowego pobytu we Francji wszyscy byliśmy zakwaterowani u rodzin francuskich. To u nich, po dniach pełnych przygód, mogliśmy odświeżyć się, wypocząć, rozkoszować się przysmakami francuskiej kuchni (np. baguette avec fromage) oraz dzielić się naszymi wrażeniami. Na każdy dzień pobytu we Francji

członkowie Towarzystwa AASF przygotowali dla polskiej delegacji liczne atrakcje. Od 5 listopada, przechadzając się w Saint-Jean de Braye po parku miejskim, można natknąć się na Alejkę Tuchowską (Alee Tuchów), nazwaną tak na cześć długoletnich przyjaciół między obiema miejscowościami. W oficjalnych uroczystościach

przewidzianych na ten dzień, m.in. w ceremonii otwarcia Alei Tuchów, zwiedzaniu wystawy poświęconej końcu I wojny światowej oraz patriotycznym koncertom chóru Crescendo, uczestniczyli byli burmistrzowie obu miast, lokalni politycy, przedstawiciele lokalnych mediów, członkowie Stowarzyszenia AASF, uczestnicy delegacji z Tuchowa oraz mieszkańcy Saint-Jean de Braye.

Niezapomnianym punktem naszego pobytu we Francji była całonocna wycieczka młodzieży (także tej z tuchowskiego LO) oraz ich opiekunów do stolicy tego kraju. 6 listopada – piękna, słoneczna pogoda, turystów jak na lekarstwo – idealna pora na zwiedzanie Paryża! Tego dnia Paryż należał do nas! Szybko przesiedliśmy się z pociągu do metra i po chwili robiliśmy sobie zdjęcia przy La Tour Eiffel. Znowu metro, kilka kroków i znaleźliśmy się nieopodal l'Arc de Triomphe. Długi spacer wzdłuż Avenue des Champs-Élysées i przed nami pojawił się charaktery-

styczny egipski obelisk na Place de la Concorde. Kolejny odcinek wędrowki po Paryżu i naszym oczom ukazała się piramida przed Musée du Louvre. Do środka nie wchodziliśmy. Mona Lisę planujemy zobaczyć podczas następnego wyjazdu do Paryża. Kolejny przejazd metrem i kolejny zapierający dech w piersiach widok – budynek, który do tej pory większości z nas był znany jedynie z albumów: la cathédrale Notre-Dame de Paris.

Jeden dzień to zdecydowanie za krótko, by zwiedzić to fascynujące miasto. W ekspresowym tempie i tak zobaczyliśmy wiele. Zmęczeni, ale szczęśliwi, wyruszyliśmy w drogę powrotną do Saint-Jean de Braye, do naszych gospodarzy.

W ciągu następnych dni uczniowie wraz z opiekunami i osobami towarzyszącymi mieli możliwość zwiedzić m.in.: Lycee Gaudier-Brzeska w Saint-Jean de Braye (szkołę średnią o profilach technicznych), spotkać się tam z francuskimi uczniami i porozmawiać z nimi. Złożyliśmy także wizytę

w Espace Jeunesse (w świetlicy dla lokalnej młodzieży z problemami rodzinnymi). Młodzież francuska i polska wspólnie przygotowała kolację pod tytułem „Naleśnikowa impreza”, podczas której nie zabrakło śpiewów, zabawy, wspólnych tańców oraz wymiany adresów – humor dopisywał wszystkim. Niedaleko Saint-Jean de Braye znajduje się historyczne miasto Orléan, szczególnie związane z postacią Joanny d'Arc – bohaterki

narodowej Francuzów. Wyjazd do tego miasta był jedną z ostatnich atrakcji, jaką dla nas przewidziano.

W ostatni wieczór naszego pobytu we Francji, w Sali ASCA w Pont Bordeaux, odbył się uroczysty, pożegnalny bankiet zorganizowany przez członków AASF (naszych przemysłowych i przesympatycznych gospodarzy). Tym chwilom towarzyszył program artystyczny, podziękowania, wspólne rozmowy we wszystkich chyba języ-

kach świata; była nauka polskiego i francuskiego, a także pokaz tańca w wykonaniu tuchowskiej młodzieży. Na stołach, jak zwykle, same smakołyki lokalnej kuchni oraz doskonałe wino. Z łałem opuszczaliśmy Salę ASCA, ale nie mieliśmy wyboru – przed nami pakowanie walizek i przygotowanie się do porannego wyjazdu.

Mimo 24-godzinnej autokarowej drogi powrotnej z Saint-Jean de Braye do Tuchowa (bon voyage), która

z pewnością miała negatywny wpływ na nasze kręgosłupy i samopoczucie, nikt już nie pamięta ani trudów tej podróży, ani chwilowego jet-lagu. W pamięci pozostały jedynie miłe, niezapomniane wspomnienia.

Należy dodać, iż członkowie Stowarzyszenia AASF od wielu już lat goszczą w swoich domach młodzież z naszej szkoły, odbywającą w miejscowych przedsiębiorstwach, hotelach

i restauracjach miesięczne praktyki zawodowe.

Dziękujemy bardzo TYM osobom, dzięki którym mogliśmy wziąć udział w tej wspaniałej przygodzie!

Uczestnicy wyjazdu (delegacja CKZiU): Michał Niziołek – 4 Ta, Dominik Boratyński – 4 Tc, Krzysztof Brończyk – 4 Tc, Łukasz Galas – opiekun grupy.

Wrażenia uczniów z tuchowskiego liceum po wizycie we Francji

MAŁGORZATA GĄDEK

3 listopada 2018 r. o godz. 7 rano z tuchowskiego rynku wyruszył autokar do Saint-Jean de Braye. Ponad 40 osób z Tuchowa zostało zaproszonych przez Towarzystwo Abrazjańskie „Przyjaźń bez Granic” (AASF) do wspólnego świętowania 100. rocznicy zakończenia I wojny światowej oraz odzyskania przez Polskę niepodległości. Dodajmy, że wyjazd został w całości sfinansowany przez Francuzów. Oni również wyznaczali osoby, które miały znaleźć się na liście wyjeżdżających. Miały to być władze miasta – burmistrz oraz przewodniczący Rady Miejskiej, uczniowie wszystkich tuchowskich szkół wraz z dyrektorami i opiekunami, osoby, które od lat 90. współpracowały dla rozwoju wzajemnych relacji, nawiązywały kontakty, tłumaczyły, pośredniczyły, gościły w swoich domach.

Ostatecznie do Francji pojechało 5 uczniów Szkoły Podstawowej w Tuchowie, 3 uczniów CKZiU oraz

10 uczniów z Liceum Ogólnokształcącego uczących się języka francuskiego, oczywiście wraz z opiekunami. Młodzież, podobnie jak cała nasza delegacja, mieszkała u rodzin abrazjańskich, poznając przy okazji ich domowe zwyczaje, kuchnię, codzienne życie. Mieli jednak nieco inny program pobytu niż dorośli – stąd osobny artykuł im poświęcony.

Autokar przybył do Saint-Jean de Braye już około godz. 8 rano w niedzielę 4 listopada. Gospodarze powitali wszystkich w jednej z sal Merostwa typowo francuskim śniadaniem. Potem każdy poznał swoją famille d'accueil, czyli goszczącą go rodzinę i udał się wraz z nią do francuskiego domu. Pierwsze koty za płoty – trzeba było jakoś się z tymi Francuzami dogadywać i tak aż do poniedziałkowego popołudnia! Wtedy dopiero spotkaliśmy się wszyscy razem na oficjalnych obchodach z udziałem pani mer Vanessy Slimani oraz burmistrza Tuchowa Adama Drogosia. Spotkaliśmy się w Parku Długich Alei (Parc des Longues Allées), by tam uroczystie odsłonić Alejkę Tuchowską oraz rzeźbę „Światowid” wykonaną przez krakowskich artystów w 2015 roku. W uroczystości uczestniczyły dzieci ze szkół podstawowych z Saint-Jean de Braye. To właśnie one wraz z dziećmi polskimi dokonały odsłonięcia. Pięknie zaśpiewały również piosenkę o przyjaźni.

Następnie uczestniczyliśmy w dalszych obchodach. Zwiedzaliśmy wystawę na temat I wojny światowej we Francji, wysłuchaliśmy pięknego koncertu w wykonaniu miejscowego chóru „Crescendo” zatytułowanego „Głosy kobiet podczas I wojny światowej”.

Wtorek był dniem, na który młodzież od dawna czekała – wyjazd do Paryża! Czasu było bardzo mało, ale i tak udało się zobaczyć Wieżę Eiffla, katedrę Notre-Dame, Luwr, posmakować ogólnie piękna miasta

i jego atmosfery. Nie obyło się bez drobnej przygody w metrze, ale o tym ciiii! Niech to pozostanie naszą tajemnicą!

W środę zwiedzaliśmy zaprzyjaźnione z nami Lycée Gaudier-Brzeska, gdzie powitała nas pani Carole Bonneau, nauczycielka języka francuskiego, która przez wiele lat była organizatorką wymian z tuchowskim Kopernikiem. Uczestniczyliśmy w spotkaniu przy soku i ciasteczkach z jej uczniami. Poznawaliśmy się wzajemnie. A na końcu padło sakramentalne pytanie: MADAME, kiedy pojedziemy do Polski na wymianę?

Po południu realizowaliśmy z młodzieżą francuską mały projekt kulinarny – smażyliśmy wspólnie naleśniki! Francuskie były z mąki gryczanej z nadzieniem z sera koziego i boczku. Nasze zrobiliśmy na słodko – z przywiezionym z Tuchowa serem. We Francji chociaż serów jest prawie 400 gatunków, to naszego twarogu kupić nie można! Dlatego nawet osoby wychowywane w polskich rodzinach we Francji tego smaku nie знаły. Potem była jeszcze nauka tańca – hip-hop-u, belgijski, polski. Wszyscy bawili się wspaniale!

Czwartek był ostatnim dniem naszego pobytu. I również dzień młodzieży zaplanowany był inaczej niż pozostałe grupy. Pojechaliśmy bowiem do Orléanu. Zwiedziliśmy Hôtel Grosloz – średniowieczne merostwo z czynną nadal salą ślubów, katedrę, widzieliśmy dom Joanny d'Arc – Dziewicy Orleańskiej, plac Martroi z jej konnym pomnikiem, spacerowaliśmy nad Loarą. Wieczorem zaś zwiedziliśmy jeszcze Salon chryzantem z pięknymi kwiatowymi dekoracjami, a potem odbyła się pożegnalna kolacja, na której w zabawny sposób przedstawione zostały scenki ilustrujące współpracę pomiędzy Tuchowem a Saint-Jean de Braye, poczynając od połowy lat 90. Młodzież umiliła czas

tańcząc belgijską i polkę. Żal było się zegnąć!

Następnego dnia rano spotkaliśmy się już przy autobusie. Z bagaży unosił się delikatny jeszcze zapach francuskich serów. Niektóre oczy się załzawiły. Dziękujemy bardzo za ten piękny pobyt naszym Przyjaciołom z AASF i do zobaczenia!

Uczniami LO w Tuchowie, którzy uczestniczyli w wymianie byli: Albert Majcher, Kinga Schabowska. Oktawia Twardziak, Natalia Baran, Kinga Szara, Angelika Bunar, Klaudia Drzewicz, Jakub Pypec, Bartosz Bochenek, Paulina Serafin oraz Gabriela Gut. Ich opiekunkami były nauczycielki liceum: Mirosława Tomasik, Anna Szymańska oraz Małgorzata Gądek.

Oto jak pobyt we Francji widzieli sami uczniowie:

- W dniach od 4 do 9 listopada br. dziesięcioro uczniów naszej szkoły uczestniczyło w wyjeździe do Francji pod hasłem „przyjaźń bez granic miasta Saint-Jean de Braye” zorganizowanym przez Towarzystwo Abrazjańskie. Jedną z przyczyn zorganizowania tego wyjazdu była setna rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości i chęć wspólnego świętowania. Nasza przygoda rozpoczęła się w sobotę 3 listopada, kiedy to wyjechał autokarem z Tuchowa w liczącą

ponad 1700 km podróż. Po 23 godzinach jazdy dotarliśmy na miejsce. Już od pierwszej chwili spędzonej w tym mieście czuliśmy fantastyczną atmosferę. Nie zabrakło też wyjścia na mszę św., gdzie ku naszemu zaskoczeniu po zakończonej uroczystości ksiądz każdego z osobna zęgnął uściskiem dłoni. Każdy kolejny dzień był dla nas niezwykle miłą niespodzianką, lecz w naszej pamięci najmocniej utrwalił się obraz Paryża, w którym spędziliśmy cały wtorek. Oprócz stolicy zwiedziliśmy również Orléan, który był ostatnim punktem naszej eskapady. Mieliśmy także okazję spotkać naszych rówieśników, z którymi świetnie się bawiliśmy podczas „imprezy naleśnikowej” i wspólnych tańców. Francuzi niezwykle artystycznie przygotowali dla nas kolację pożegnalną, w trakcie której przedstawili przygotowywaną od dawna historię współpracy Tuchowa z ich miasteczkiem. Niestety w piątek rano nadszedł czas rozstania z rodzinami, u których mieszkaliśmy. Nie obyło się bez łez. Niezwykle ciężko było nam się z nimi rozstać, lecz, aby zachować kontakty, wymieniliśmy się numerami telefonów oraz adresami. Śmiało możemy stwierdzić, iż tydzień spędzony we Francji był nie tylko wspaniałą lekcją języka francuskiego, ale też możliwością poznania francuskiej kultury i kraju.

Oktawia Twardziak

Międzynarodowa wymiana młodzieży w Hiszpanii

LUCYNA RYNDAK

W dniach 17-24 listopada br. grupa uczniów LO im. M. Kopernika w Tuchowie brała udział w wymianie międzynarodowej w Hiszpanii w ramach projektu „MATHS ROUTES AROUND EUROPE”. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus plus.

W wymianie brali udział: Patrycja Drogoś (1b), Paulina Kolber (1b), Małgorzata Giemza (1a), Michał Karpiel (1a) oraz Bruno Potok (1a) pod opieką dyrektora mgr. Zbigniewa Budzika oraz mgr. Lucyny Ryndak. W miejscowej szkole IES Alfonso XI spotkaliśmy się z młodzieżą i nauczycielami z krajów partnerskich: Portugalii, Chorwacji, Włoch, Wielkiej Brytanii oraz kraju goszczącego – Hiszpanii. Program wymiany był bardzo różnorodny. Zwiedziliśmy przepiękną Kordobę i jej sławne zabytki: La Mezquita i Alcazar. Zapanowała hiszpańska zima i pomarańcze dojrzały w deszczu. Złożyliśmy również wizytę burmistrzowi miasta Alcala la Real. Uczniowie w grupach międzynarodowych uczestniczyli w zajęciach, w języku angielskim realizując założenia projektu. W środę, 21 listopada wybraliśmy się na wycieczkę do Grenady i podziwialiśmy przepiękny zespół pałacowy – była twierdza mauretańskich kalifów – Alhambra. Szukaliśmy tutaj związków matematyki z architekturą. Dowiedzieliśmy się, że podstawą wszystkich elementów budynków i ich elewacji jest kwadrat oraz kolejno tworzone prostokąty o podstawie równej bokowi kwadratu i wysokości równej przekątnej poprzedniej figury. Zdobienia ścian wewnętrznych i zewnętrznych stanowią kształty stworzone na podstawie różnego rodzaju symetrii. Tworzą one niespotykane nigdzie indziej ornamenty. Kolejnym punktem programu było zwiedzanie Parku Nauki. Wycieczkę zakończyliśmy wykładem dotyczącym magii

w optyce na Uniwersytecie Nauk Ścisłych w Grenadzie.

W czwartek, 22 listopada młodzież uczestniczyła w zabawach naukowych i konkurencjach dotyczących kultury, historii oraz tradycji wszystkich partnerskich krajów. Dzień zakończył się wspólną radosną zabawą przy tradycyjnych hiszpańskich potrawach przygotowanych przez rodziców.

Na zakończenie wymiany wspieliśmy się na wzgórze (1000 m n.p.m.), gdzie znajduje się forteca „La mota Fortress”, która powstała za panowania Maurów, w miejscu warowni pamiętającej czasy Imperium Rzymskiego. Pierwotnie nazywała się Al-Andalus, stała na pograniczu świata muzułmańskiego i chrześcijańskiego. Usytuowana była na strategicznym wzgórzu i obejmowała meczet, cytadelę, część

mieszkalną i rynek. Zdobyte tej twierdzy przez chrześcijańskiego króla Alfonsa XI zakończyło czasy panowania Maurów w Andaluzji. Na miejscu meczetu zbudowano gotycko-renesansowy kościół (XVI-XVII w.). W XVIII w. miasto zaczęło się rozrastać i zabudowania objęły teren u podnóża góry. Tak powstało królewskie miasto Alcala la Real. Dzisiaj zamieszkuje je ponad 20 tys. mieszkańców. Otoczone jest rozległymi gajami drzew oliwkowych, a oliwa z tego regionu słynna jest na całą Hiszpanię.

Młodzież została serdecznie przyjęta w miejscowych rodzinach, gdzie miała okazję poznać kulturę i tradycje hiszpańskie. Relacje uczniów biorących udział w wymianie już w kolejnym numerze „Kuriera Tuchowskiego”.

Jakub Pypeć laureatem Konkursu Wiedzy Krajoznawczej o Republice Słowackiej

MAŁGORZATA GADEK

Z ogromną satysfakcją informujemy, że Jakub Pypeć – uczeń klasy III Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Tuchowie zajął drugie miejsce w II Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Krajoznawczej o Republice Słowackiej.

Konkurs odbył się 28 listopada 2018 r., a zorganizowany został przez Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie oraz Konsulat Słowacji

w Krakowie. Celem rywalizacji uczniów szkół ponadgimnazjalnych było sprawdzenie wiedzy na temat geografii, atrakcji turystycznych i kultury naszych południowych sąsiadów. Konkurs składał się z dwóch etapów: testu wiedzy oraz rozpoznawania obiektów turystycznych i przyrodniczych przedstawionych na zdjęciach. Laureaci trzech najwyższych lokat otrzymali indeksy na wybrane studia w Instytucie Geografii UP oraz bilety wstępu do parku wodnego AquaCity w Popradzie. Gratulujemy sukcesu Jakubowi oraz p. mgr Annie Suchan, która sprawowała opiekę merytoryczną w trakcie jego przygotowań.

- Zachwycający – to jedyne słowo, które najtrafniej opisuje cały nasz pobyt we Francji. Począwszy od pierwszych chwil tam spędzonych zarówno otoczenie, jak i poznani ludzie sprawiali, że z mojej twarzy nie zniknął uśmiech. Trafiliśmy do spokojnego i uroczego miasteczka, w którym czułam się bezpiecznie. Francuzi doskonale zorganizowali nam całotagowy plan pobytu. Zaletą pobytu było bez liku. Każdego dnia zdumiewała mnie francuska gościnność, poświęcenie naszych gospodarzy, bezinteresowność, wyrozumiałość. Ich otwartość i rozmowność zapewniała miłą atmosferę podczas posilków. Organizacja i pewność w działaniu pozwoliła nam cieszyć się chociażby sprawnym zwiedzaniem Paryża. Zdumiewało mnie u Francuzów ich poszanowanie czasu. Na wszystko im go zawsze wystarczało, chociaż grafik miełaliśmy bardzo napięty. Zdążyli pożyć z nami śniadanie (bardzo smaczne!) i przygotować kolejne dania lub przekąski na np. wieczorne „grupowe schadzki”. Przy tym zajmowali się nami, oprowadzali nas po Paryżu, Orleanie, Saint-Jean de Braye i, równocześnie, wypełniali swoje codzienne obowiązki! Co zadziwiające, żaden z nich nawet nie wyglądał na zmęczonego czy zestresowanego.

Podsumowując, wyjazd ten okazał się doskonały pod niemalże każdym względem. Trzeba byłoby się namyśleć, żeby odnaleźć we wspomnieniach jakąkolwiek wadę czy niewygodę. Ponadto bardzo cenię sobie daną nam okazję

do zapoznania się z trochę odmienną kulturą (zresztą bardzo przyjemną i komfortową z perspektywy osób przyjezdnych) oraz przede wszystkim z ludźmi – tymi starszymi, którzy w pewien sposób opiekowali się nami (mam tu na myśli zwłaszcza goszczące nas rodziny), jak i młodzieżą, z którą fantastycznie spędziliśmy czas zarówno w Liceum Gaudier-Brzeskiego, jak i w budynku „Przestrzeń Młodych”, gdzie graliśmy wspólnie np. w „wilkolaka” oraz robiliśmy pyszne naleśniki. Chwile spędzone we Francji wryły ślad w moim sercu, co było widać we łzach smutku spływających podczas odjazdu. Wydaje mi się, że byłabym najszczęśliwszą osobą na świecie, gdyby kiedykolwiek nadarzyła mi się okazja do ponownego odwiedzenia Saint-Jean de Braye.

Natalia Baran

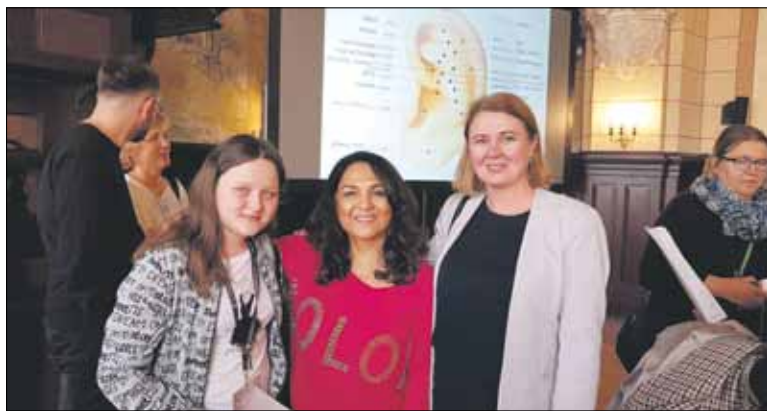
- Podczas pobytu we Francji najbardziej podobał mi się wyjazd do Paryża. Mogłam pierwszy raz zobaczyć cudowne budowle jak np. Wieża Eiffla czy Łuk Triumfalny. Jednak najciekawszym dniem była środa, kiedy poszliśmy na „naleśnikową imprezę”. Wtedy tamtejsza młodzież uczyła nas hip hop-u, a my ich belgijki. Mogliśmy zawrzeć nowe znajomości. Oczywiście nie można zapomnieć o samej miejscowości, w której mieszkaliśmy, która również była piękna, a mieszkańcy jakże gościnni i serdeczni. To był wspólny czas.

Kinga Szara

Relacja z Jubileuszowego Meetingu Fletowego – Katowice 2018 r.

GRAŻYNACIESIELSKA

8 listopada 2018 r. uczennica Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie – Patrycja Kamykowska wraz ze swoim nauczycielem – p. Grażyną Ciesielską brały udział w Konferencji Naukowej, połączonej z lekcjami mistrzowskimi z wykładami z całego świata. Gospodarzem imprezy było Centrum Fletowe – Alec Music oraz Akademia Muzyczna w Katowicach, gdzie odbywały się wykłady, prelekcje oraz lekcje indywidualne z wykładowcami akademickimi. Patrycja była czynnym uczestnikiem i miała zajęcia z dr hab. Agatą Igras z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

Ponadto na rozpoczęcie tego dnia miał miejsce bardzo ciekawy wykład połączony z ćwiczeniami praktycznymi na scenie, na temat: „Kinezylogia dla Flecistów”, prowadzony przez niezwykle charyzmatyczną osobę, którą jest prof. Furugh Karimi-Djafar Zadeh. Pani profesor przedstawiła szereg metod i sposobów na maksymalne rozluźnienie naszego ciała przed graniem i w trakcie, które

mają utworzyć zupełnie nową jakość grania na instrumencie, bez blokad i zahamowań, płynących zarówno z ciała, jak i z umysłu.

Zwieńczeniem tej wspaniałej przygody był cudowny koncert, który odbył się w Sali Kameralnej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. Wykonawcą podczas recitalu mistrzowskiego był Denis Buriakov – laureat wielu nagród na

najbardziej prestiżowych konkursach międzynarodowych (m.in. Jean-Pierre Rampal, Munich ARD i Kobe). W 2015 r. objął stanowisko pierwszego flecisty Los Angeles Philharmonic Orchestra. W wykonaniu mistrza usłyszeliśmy utwory J. S. Bacha, Ch. Griffesa, P. Taffanella oraz P. Czajkowskiego. Z uwagi na bardzo długie owacje na stojąco oraz liczne bisy koncert trwał prawie dwie godziny.

Dzień ten, ze względu na jakość i intensywność wrażeń, na bardzo długo pozostanie w naszych sercach i pamięci.

Zespół Rytmiczny z Tuchowa zdobywa nagrody dla NIEPODLEGŁEJ!

NATALIAPAWLAK

15 listopada 2018 r. w Dobczycach odbył się III Ogólnopolski Festiwal Zespołów Rytmicznych. Szkołę Muzyczną I st. w Tuchowie reprezentowały dwa zespoły złożone z uczniów klasy II oraz klasy III cyklu 6-letniego przygotowane przez p. Natalię Pawlak, finalnie zdobywając II miejsce i grand prix!

To już trzecia edycja konkursu, który adresowany jest do uczniów klas I – III 6-letniego cyklu nauczania, publicznych i niepublicznych szkół muzycznych I stopnia. W tym roku miał on specjalny wydźwięk, ponieważ odbywał się w ramach projektu „niepodległa”. Było to podwójne święto nie tylko rytmiczne, ale także z akcentem narodowym.

W zmaganiach konkursowych wzięło udział 16 zespołów z całej Polski. Każdy miał zaprezentować co najmniej dwa utwory w następujących kategoriach: interpretacja

ruchowa utworu muzycznego, wykonanie piosenki oraz – obowiązkowy w tym roku – polski taniec narodowy. Zespoły rytmiczne z Tuchowa przygotowały program z każdej kategorii. I tak, klasa II pokazała żywiołowego krakowiaka *Niech się panie stroją w pasy* S. Moniuszki, interpretację ruchową utworu *Lagrima F. Tarregi* wykorzystującą 20 gestów Dalcroze'a – twórcy metody rytmiki, a także piosenkę pt. *Zbuntowane nutki* autorstwa nauczyciela p. Natalii Pawlak.

Klasa III rozpoczęła od dostojnego poloneza *Cześć Ci Polsko!* K. Kurpińskiego, kolejno zaprezentowali interpretację ruchową Walca nr 3 S. Moniuszki oraz *Piosenkę o instrumentach* wzbogaconą o instrumentarium orffowskie. Utwory dobrane zostały pod kątem ważnych rocznic mających miejsce w naszym kraju: 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości i przypadającej w przyszłym roku 200. rocznicy urodzin Stanisława Moniuszki, a także metodycznie zgodnie z programem nauczania rytmiki w szkole muzycznej I stopnia.

Zespołom rytmicznym towarzyszył chór tuchowskiej Szkoły

Muzycznej przygotowany przez p. Krystynę Szymańską, a akompaniował nauczyciel fortepianu p. Piotr Duda oraz uczniowie: Zuzanna Wróbel (gitara) przygotowana przez p. Aleksandra Manasterskiego i Artur Cich (fortepian) przygotowany przez p. Annę Szajer.

Zdobycie aż dwóch nagród jest niecodzienne, ale myślę, że jury konkursu doceniło zamysł połączenia śpiewu chóralnego oraz muzyki wykonywanej na żywo ze swobodnym ruchem, który wprost wywodził się z myśli Emila Jaques-Dalcroze'a. Był to nasz pomysł na wspólne muzykowanie, które jest jednym z założeń konkursu.

Ogromne podziękowania kierujemy do: p. Elżbiety Wróny-Grzeni, której pomoc i zaangażowanie w działania zespołu rytmicznego są niezastąpione; rodziców naszych uczniów pp. Zofii Witek, Jadwigi Kajmowicz, Anny Smosna, Haliny Gumułka za opiekę podczas wyjazdu, wsparcie i skuteczne kibicowanie oraz dyrekcji i nauczycieli naszej szkoły, którzy włączyli się w ten projekt!

R E K L A M A

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

MIDENT

Galeria Tuchowska
ul. Mickiewicza 48
33-170 Tuchów
II piętro

Poradnia Stomatologiczna:
lek. dent. **Katarzyna Sutkowska** +48 662 182 285
lek. dent. **Mateusz Mikos** +48 509 421 861
GODZINY PRZYJĘĆ WG REJESTRACJI TELEFONICZNEJ

- BADANIA	- LECZENIE PRÓCHNICY
- KONSULTACJE	- LECZENIE KANAŁOWE
- SKALING	- STOMATOLOGIA ESTETYCZNA
- PIASKOWANIE	- STOMATOLOGIA DZIECIĘCA
- FLUORYZACJA	- USUWANIE ZĘBÓW
- ODBUDOWA ZĘBÓW	- UZUPEŁNIENIA PROTETYCZNE

WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE INTERNETOWEJ
I FACEBOOKU LUB TELEFONICZNIE

www.mident-stomatologia.pl
facebook.com/nzozmident

Barbara Sępek z LO w Tuchowie – mistrzyni w pisaniu po polsku o historii

IWONA SANDECKA

Basia Sępek z tuchowskiego „Kopernika” została laureatką wojewódzkiego etapu VI Dyktanda Niepodległościowego „Po polsku o historii”. Tegoroczna, już szósta edycja, była szczególnie ważna, bo w 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Dyktando dawało młodzieży okazję do uczenia się historii i refleksji nad językiem ojczystym.

Konkurs przebiegał w trzech etapach. 9 października 2018 r. odbyły się szkolne eliminacje, pisane równocześnie w sześciu województwach. Wzięło w nich udział 15 uczniów z naszej szkoły. Pięcioro zakwalifi-

kowało się do eliminacji wojewódzkich z wynikiem wyższym niż 75%. Najlepsze wyniki na tym etapie wywalczyły: Barbara Sępek (IIa), Aleksandra Dziuban (II a), Alicja Cich (III b), Wioletta Bułat (IIa) i Martyna Rapała (I a).

Kwalifikacje do finału uzyskały Basia Sępek i Ola Dziuban. 7 listopada 2018 r. Ola i Basia reprezentowały naszą szkołę w krakowskim finałowym dyktandzie, które wyłoniło zwycięzców.

Laureatką konkursu organizowanego przez Stowarzyszenie Polonistów i Fundację „Zawsze warto” została Basia Sępek. Na sukces Basi złożyły się i wiedza historyczna, i intuicja językowa, i rzetelność w przygotowaniu do rywalizacji, a nagrodą (prócz nagrody materialnej) jest satysfakcja, że się potrafi po mistrzowsku pisać po polsku o polskiej historii.

Dzień Głośnego Czytania w Szkole Podstawowej im. S. Staszica w Tuchowie

Uwaga, uwaga, rzecz to niesłychana! W Szkole Podstawowej im. S. Staszica w Tuchowie 19.10.2018 r. o godz. 9.00 odbył się Dzień Głośnego Czytania. Gromada Słodziaków – leśnych rozrabiaków, dyrekcja, pani bibliotekarka, dzieci z klas 1b, 1c i 3b z wychowawcami i tajemniczy gość – pan leśniczy, odkrywali razem lasu czar.

leśne nie były jakie. Wszyscy do lasu doszli leśnymi tropami. Były konkursy, zagadki, piosenki, ale najważniejsze to te chwile głośnego czytania. Czytać chciał każdy o Gangu Słodziaków. Goście czytali o lisie Lucku, ciągle się śmiali i wszyscy razem przygody Słodziaków przeżywali. I pomimo, że dzieci z 1b i 1c jeszcze całkiem same nie czytają, ale już rodziców do głośnego czytania im zachęcają. Impreza ta była niesamowita, z pewnością Gang Słodziaków do klas znowu zawita.

Imprezę prowadziła mądra sowa, na każde pytanie odpowiedzieć gotowa. Na leśną polanę przybyły zwierzęta i kwiaty, drzewa i rośliny

A wszystko współorganizowały i opisały: Renata Szelaż, Ewa Kawa, Marta Chruściel-Zoń i Elżbieta Fryzowska.

Październik Międzynarodowym Miesiącem Bibliotek Szkolnych

RENATA MACZKO

Z okazji Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych biblioteka w Szkole Podstawowej w Piotrkowicach organizuje szereg wydarzeń zachęcających uczniów do czytania.

Jednym z działań było zorganizowanie dwóch konkursów. Pierwszy to konkurs fotograficzny „Jesienny portret z książką”. Jego celem była popularyzacja czytania jako formy spędzania wolnego czasu, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz rozwijanie wrażliwości artystycznej. Drugi to konkurs na „Najlepszego Czytelnika Miesiąca Października”. Celami konkursu były: promocja

czytelnictwa i działań biblioteki szkolnej, utrwalanie nawyku obcowania z książką, podnoszenie kultury czytelniczej uczniów, zachęcenie do czytania książek spoza kanonu lektur oraz kształtowanie wrażliwości moralnej i estetycznej przez kontakt z literaturą. Do konkursu fotograficznego przystąpili uczniowie klas starszych. W swoich pracach wykazali się dużą pomysłowością i oryginalnością. Laureatami konkursu zostali: I miejsce Gabriela Michałek, II miejsce Julia Orczyk, III miejsce Jakub Bandyk.

O miano Najlepszego Czytelnika Miesiąca Października walczyły natomiast wszystkie klasy. Największą liczbą przeczytanych książek wykazali się uczniowie klas młodszych. Pierwsze miejsce i miano mistrza zdobyła uczennica klasy drugiej – Milena Kulig, która przeczytała 37 książek. Drugie miejsce zdobył

Hubert Wójcik z klasy „0”, który przeczytał 16 książek, a trzecie miejsce Patyk Nikola z klasy drugiej – 14 wypożyczonych książek.

5 listopada 2018 r. podsumowano również konkurs zorganizowany przez sieć sklepów Biedronka. Celem konkursu była popularyzacja głośnego czytania wśród uczniów klas 1-3. Zadaniem dzieci było głośne czytanie. Każdego dnia za czytanie dzieci otrzymywały naklejkę Słodziaka. Sześć pierwszych osób, które zebrały 21 naklejek, otrzymało maskotki Słodziaków i pamiątkowe dyplomy. Laureatami konkursu zostali: Milena Kulig, Aleksandra Kajmowicz, Patryk Bołoz, Aleksandra Bryg, Karolina Kapka i Nikola Patyk. Pani Renata Maczko dodatkowo rozpropagowała akcję w przedszkolu, będzie ona zakończona podczas Święta Pluszowego Misia. Gratulujemy wszystkim zwycięzcom!

Nowe stroje krakowskie i buty ludowe dla „Mojego Siedliska”

Milo nam poinformować, że Stowarzyszenie Społeczności Lokalnej „Moje Siedlisko” realizuje projekt pn. **Zakup strojów krakowskich i butów ludowych dla Stowarzyszenia Społeczności Lokalnej „Moje Siedlisko”**.

W ramach operacji zakupione zostaną stroje ludowe krakowskie damskie i męskie oraz buty ludowe do strojów krakowskich damskie i męskie. Łącznie zakupionych zostanie: 20 kompletów strojów ludowych krakowskich damskich i 20 kompletów strojów ludowych męskich oraz 20 par butów ludowych damskich do strojów krakowskich

i 20 par butów ludowych męskich do strojów krakowskich.

Koszty realizacji operacji wynoszą 52 398,00 zł, z czego wnioskowana kwota pomocy to 47 996,00 zł. Zakup regionalnych strojów krakowskich damskich i męskich oraz butów ludowych damskich i męskich przyczyni się do kultywowania tradycji. Strój krakowski jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych polskich strojów ludowych, jest charakterystyczny dla dziedzictwa lokalnego i regionalnego. Dzięki zakupowi strojów krakowskich i butów ludowych członkowie Stowarzyszenia będą mogli prezentować kulturę i tradycję podczas lokalnych wydarzeń kulturalnych, wydarzeń organizowanych na obszarze Pogórza, jak również w kraju i poza jego granicami.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja pn. Zakup strojów krakowskich i butów ludowych dla Stowarzyszenia Społeczności Lokalnej „Moje Siedlisko”, mająca na celu wzmocnienie kapitału społecznego na terenie Pogórza i włączenie w obieg społeczno-gospodarczy zasobów dziedzictwa lokalnego i regionalnego mieszkańców Pogórza oraz ochrona i zachowanie zasobów dziedzictwa lokalnego i regionalnego poprzez zakup strojów regionalnych, współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrożenie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ministerialny projekt Alfy Siedliska zrealizowany

Ministerstwo Sportu i Turystyki

W okresie od 2 lipca do 9 listopada 2018 r. klub sportowy Alfa Siedliska realizował piłkarski projekt, który został pozytywnie zaopiniowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, tym samym otrzymując dofinansowanie w wysokości 10 000 zł. Całkowita wartość tego zadania wyniosła 11 250 zł, a zatem udział środków własnych klubu sportowego z Siedlisk to zaledwie 1 250 zł.

W zajęciach realizowanych w ramach projektu wzięły udział dzieci z gminy Tuchów, w większości z Siedlisk. W sumie 26 chłopców oraz 2 dziewczyny. Ponadto uczestnikami projektu byli: jeden trener i jeden wolontariusz. Dzieci zostały podzielone na dwie grupy po 14 osób i w okresie 19 tygodni odbyło się 38 zajęć dla każdej z grup.

Klub sportowy z Siedlisk zakupił z pozyskanych środków wyposażenie niezbędne do prowadzenia zajęć piłkarskich:

- piłki nożne z atestem firmy Adidas – 30 sztuk,
- torby na piłki firmy Adidas – 3 sztuki,
- oznaczniki – koszulki treningowe w trzech kolorach po 10 szt. – 30 sztuk,
- mur treningowy metalowy – 5 sztuk.

Pozostałe środki z dotacji przeznaczzone zostały na sfinansowanie wynagrodzenia trenera.

- W tym wszystkim najważniejsza jest radość dzieci z obecności na zajęciach, ze spotkań z kolegami i koleżankami, czy radość z założenia na trening klubowego stroju. W tym miejscu chciałbym podziękować Państwu Katarzynie i Jarosławowi Bielakom z firmy BIELKO za objęcie patronatu nad naszą szkołą oraz za zakup kompletnych strojów dla wszystkich wychowanków. To także duża radość dla mnie trenera, który widzi na treningu dzieci ubrane od stóp do głów w takie same stroje z herbem klubu na piersi – mówi Grzegorz Bajorek, trener w Szkółce Piłkarskiej Alfa Siedliska.

- Dla naszego klubu to pierwszy projekt realizowany ze środków Ministra Sportu i Turystyki, ale

mamy nadzieję, że nie ostatni. Już teraz przygotowujemy się do opracowania projektu zajęć na rok 2019, bowiem ogłoszony został Program Klub 2019, w którym chcemy wziąć udział – podkreśla Jarosław Mirek, koordynator Szkoły Piłkarskiej Alfa Siedliska.

- Tego rodzaju programy są niezbędne do tego, aby mniejsze kluby sportowe mogły się rozwijać. „Zastrzyk” finansowy z ministerstwa dla klubu z Siedlisk, to zwiększenie budżetu o ponad 30%, a zatem sporo. Jeśli dodamy do tego fakt, że drużyny dziecięce i młodzieżowe nie mogłyby w ogóle powstać w Siedliskach, gdyby nie taka dotacja, to tym bardziej należy docenić rolę Programu Klub – podsumowuje Jarosław Mirek.

Dodajmy, że zarząd klubu Alfa Siedliska planuje w przyszłym roku oddać do użytkowania małe boisko treningowe przy stadionie, które pozwoli na prowadzenie zajęć dla dzieci równoległe z zajęciami dla juniorów, czy seniorów. W 2018 roku wyrównano już teren i zasiana została trawa, a pozostało wybudowanie ogrodzenia boiska (piłkochwytyw), aby zapewnić bezpieczeństwo i komfort w prowadzeniu treningów.

R E K L A M A

Nie wycofuj się rakiem

Jeżeli jesteś w sile wieku pomiędzy 50. a 65. rokiem życia lub osobą w wieku 40-49 lat, zaliczaną do grupy podwyższonego ryzyka z powodu występowania w rodzinie przypadków nowotworu jelita grubego to zgłoś się na bezpłatne badania i upewnij się, że wszystko jest dobrze !

Bezpłatne badania jelita grubego

Zapisy i informacja:
Centrum Zdrowia
 728 588 355,
 TUCHÓW 14 65 35 101

Kolonoskopia to przesiewowe badanie jelita grubego. Jest najlepszą i najszybszą metodą wczesnej diagnostyki zmian nowotworowych.

TERESA SZYMAŃSKA
ALEKSANDER KAJMOWICZ

Królewskie drzewa!
Wy pomniki żywe ubiegłych czasów.
Dęby miłościwe...

/Wincenty Pol/

CIEKAWY ROŚLINY MIASTA I GMINY

Dąb – jedno z najstarszych drzew na Ziemi

Dąb (*Quercus*) – należy do najstarszych drzew świata.

Występował już w paleocenie, około 65 mln lat temu. Rośnie na półkuli północnej, w strefie klimatu umiarkowanego. Należy do botanicznej rodziny bukowatych. Na świecie jest ok. 600 gatunków dębów. W Polsce rosną głównie dwa dzikie gatunki. Są to: dąb szypułkowy (*Quercus robur*) i dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*), oraz ich mieszańce.

Najczęściej występuje u nas **dąb szypułkowy**. Jest to potężne drzewo (do 50 m wysokości). Koronę ma szeroką, pień krótki, rozgałęziony na grube konary, o ciemnej, głęboko spękanej korze. Ma duże wymagania glebowe, potrzebuje dużo wilgoci, jest światłolubny. Owoce to żołędzie, rosną po kilka na długiej szypule (od 5 do 12 cm). Mają kształt elipsy o długości ok. 3,5 cm. Świeże żołędzie dębu szypułkowego mają ciemne prążki.

Dąb bezszypułkowy występuje w Polsce rzadziej. Rośnie przeważnie na niżu. Swoją zasięg kończy na Puszczy Białowieskiej. Jest to również potężne drzewo (ok. 40 m wysokości). Pień ma strzelisty, widoczny do samego wierzchołka korony, która jest słabiej rozgałęziona niż u szypułkowego. Nazywany jest bezszypułkowym, dlatego że miseczki żołędzi nie mają szypulek, siedzą skupione ciasno przy gałązce, przeważnie po trzy. Żołędzie nie mają prążków. Liście dębów opadają stopniowo późną jesienią, chociaż nie wszystkie. Podobnie jak na bukach – część liści na młodych drzewach brązowieje, zasycha i utrzymuje się wytrwale do wiosny, aż pojawią się nowe pąki. Dęby należą do ważnych drzew leśnych. Mogą występować w drzewostanach czystych, tzw. dąbrowach lub w lasach mieszanych. Drewno dębowe jest ciężkie, twarde i trwałe. Jest cenione w stolarstwie. Z dębiny robiono główne elementy konstrukcyjne budowli, słupy w ścianach, tragarze podtrzymujące sufit, a także podłogi i wrota. Nadal używa się go do wyrobu mebli, klepki podłogowej, drzwi (np. drzwi w kościele św. Jakuba w Tuchowie zrobione są z drewna dębowego). Dawniej drewno to było używane do budowy statków, promów, mostów, kostki brukowej. Cenili go kołodzieje, bednarze. Po długim, co najmniej kilkusetletnim leżeniu w wodzie (także w stale wilgotnej glinie, piasku czy torfie) drewno dębu czernieje, zachowując swoje mechaniczne właściwości. Jest to tzw. czarny dąb („polski heban”). Kora dębu używana jest w garbarstwie, farbiarstwie, również w lecznictwie. Do dziś jest surowcem zielarskim. Ma działanie ściągające, przeciwzapalne, przeciwbiegunkowe. Owoce dębu – żołędzie są ważnym pokarmem wielu leśnych zwierząt, dawniej również tych, które hodował człowiek (trzoda chlewna). Żołędzie używane były też jako namiastka kawy. W okresach nieurodzaju czy głodu, mielono je i dodawano do mąki.

Dęby symbolizują siłę i wytrzymałość. Są drzewami długowiecznymi. Mogą żyć do około 1000 lat. W Polsce znanych jest sporo wiekowych, sławnych dębów. Należą do nich m.in. Bartek z Zagnańska. Według legendy w jego cieniu odpoczywał wracający spod Wiednia król Jan III Sobieski. Ponoć zostawił mu nawet w dziupli podarunek (turecką szablę i butelkę

Dąb na Roli

Dąb papieski na Brzyzku

Najgrubszy dąb w gminie 7,60 m

Stuletnie dęby na cmentarzu wojennym nr 160

wina). Sławne również są dęby rogałskie: Lech, Czech i Rus. Ich stan zdrowotny jest kiepski. Czech już tylko stoi, jest martwy. Najstarszy w Polsce dąb Chrobry rośnie w Piotrowicach na Dolnym Śląsku, ma ponad 800 lat. Takich prastarych dębów, nazwanych lub bezimiennych jest w różnych regionach Polski dużo. Tuchów i jego okolice też mogą poszczycić się liczącymi wieki dębami. W Buchcicach jest ich obecnie sześć. Są to dęby zaliczone do pomników przyrody. Rosną w pobliżu siebie, dwa w zadrzewieniach wokół dworu, jeden po przeciwległej stronie drogi i w stronę centrum wsi jeszcze trzy. Żyjący od dziecka w pobliżu tych drzew starsi mieszkańcy Buchcic mogą o nich wiele powiedzieć. Pan Władysław wspomina, że gdy chodził do szkoły, opowiadano im, że pod jednym z dębów koło dworu, odpoczywał król Władysław Jagiełło. Ciekawostką przyrodniczą ze współczesnych nam czasów jest to, że w dziupli dębu obok dworu dzika kaczka zakłada co roku gniazdo (na wysokości ok. od 5 do 6 m) i po wykluciu pisklęta, które spadają z drzewa jak żółte, pasiaste kuleczki, wyprowadzane są do płynącej w pobliżu Białej. Są też ujemne strony tych pomnikowych drzew. Ich stan zdrowotny nie jest dobry. Zasychające, ogromne konary w czasie burz czy wiatrów – odłamują się i stanowią zagrożenie. Ponadto w dęby lubią uderzać pioruny.

Dęby rosną na wysokość do wieku ok. od 120 do 200 lat. Potem już tylko grubieją. Dlatego wielu przyrodników interesuje to, który dąb w Polsce jest najgrubszy (na tej podstawie można określić wiek drzewa). Takim rekordzistą jest słynny Chrobry z Piotrowic. Jego grubość wynosi ponad 10 m (pierzniowy obwód pnia). Najgrubszy z dębów w Buchcicach liczy 7,6 m obwodu. Jest trzecim pod względem grubości dębem w Małopolsce.

W Tuchowie również rośnie prastary dąb – zabytek przyrody. Zobaczyć go można bez trudu. Rośnie przy ul. Granicznej za klasztorem na tzw. Roli. Patrząc na niego nawet z daleka, każdy zorientuje się, że to drzewo dźwiga na sobie ciężar wieków. W jego wypróchniałych dziuplach zakładają swoje gniazda ptaki i owady. Na terenie Karwodrzy rosną trzy mateczne dęby szypułkowe. Leśnicy pozyskują z nich selekcjonowany materiał siewny (żołędzie) do nowych nasadzeń.

Ze względu na to, że dęby są długowieczne sędzi się je w celu szczególnego upamiętnienia miejsc lub osób. W Tuchowie jest kilka takich dębów pamięci. Trzy z nich rosną na skwerze przy ul. Daszyńskiego, obok pomnika ofiar II wojny światowej. Poświęcone są pamięci zamordowanych w Katyniu: gen. S. Orlewicza, Z. Piotrowskiego i płk. J. W. Rozwadowskiego. Posadzono je w 2009 i 2013 roku. Na Garbku w Tuchowie, na tzw. Brzyzku, od 2014 r. rośnie dąb posadzony ku pamięci św. Jana Pawła II. Na cmentarzu w Tuchowie (za kaplicą Rozwadowskich), przy grobach żołnierzy z I wojny światowej – rośnie siedem około stuletnich dębów, również upamiętniających to miejsce.

Oprócz dwóch opisanych powyżej rodzimych dębów (szypułkowy i bezszypułkowy) rośnie w Polsce jeszcze dąb omszony, ale tylko na jednym stanowisku, nad Odrą, w woj. szczecińskim. Jest pod całkowitą ochroną.

Obcym dębem, który się u nas rozpanoszył jest dąb czerwony, zwany amerykańskim (jego ojczyzną jest Ameryka Północna). Zaczęto go sadzić w okresie międzywojennym. Rośnie szybciej od naszych dębów, ma mniejsze wymagania glebowe, może rosnąć nawet na glebach lekkich, piaszczystych. Jest odporny na mrozy i na zanieczyszczenia powietrza. Książę Roman Sangusko bardzo go lubił i obsadzał nim granice swoich posiadłości, tworząc całe aleje tych dębów. Jest to drzewo parkowe, o ładnym pokroju, regularnie powycinanych liściach, które jesienią przebarwiają się na czerwono. Leśnicy nazywają go chwastem wśród drzew leśnych, ponieważ odnawia się sam, nie ma naturalnych wrogów i może wypierać inne drzewa. W młodnikach, nowych zadrzewieniach się go nie sadzi. Liście dębu amerykańskiego dębu znalazły się nawet na naszych monetach.

Sadząc dąb, możemy być niemal pewni, że będą go oglądać nasze wnuki i prawnuki.

Podsumowaniem tego artykułu niech będzie fragment opisu starego dębu z utworu *Żywoty drzew. Dzieje dębu* Juliana Ejsmonda z 1929 roku:

Był jeszcze młody. Liczył dopiero 500 lat. Co wiosną stawał w złocistej łunie młodych listków. Co jesień przybierał dostojną barwę starego brązu. Wieki mijały dla niego jak słoneczne dni, lata przelatywały nad nim jak szybkie ptaki, migały dnie jak polotne motyle...

Kartki z kalendarza - listopad

Nasza Pani

Nasza pani jest wspaniała!
Lubi opowiadać nam
o przeszłości, kiedy była
straszna wojna, smutny stan.

Słyszeliśmy o tych czasach,
kiedy walka trwała,
dzieci mdlały z głodu, zimna,
Polska z bólu drżała.

I o ludziach, którzy dzielnie
pomagali przeżyć,
aby dziecko mogło pięknie
rosnąć, śmiać się, marzyć.

Znamy Janusza Korczaka,
lekarza bez granic,
pielęgniarkę Irenę Sendlerową,
co kochała za nic.

Tej wielkiej dobroci
Od nich się uczymy.
Nasza Pani jest wspaniała!
Pięknie dziękujemy.

Janina Halagarda, 14.09.2018 r.

Wolność

Jest wolność taka,
jak ptasi śpiew,
jak chmurek mowa,
jak wiatru wiew.

Jest taka swoboda,
niby fale morza,
i piasek na plaży
i ogród i róża.

Jest taka miłość
i troska, odwaga,
że dziecku wolno,
że dziecku wypada.

To PRAWA DZIECKA
spisane przed laty,
by każdy z nas rozkwitł,
był szczęśliwy i skrzydlaty!

Janina Halagarda, 21.09.2018 r.

Puchar Polski XC w Głucholazach to poważne wyzwanie i rywalizacja między najlepszymi zawodnikami. 4BIKE reprezentowali Gabriela Hudyka oraz Jakub Solarz. Ciekawa trasa z odcinkami mocno technicznymi równa się interesujące ściganie, które dla Gabrysi zakończyło się srebrnym medalem za 2 miejsce, a dla Jakuba 7 miejscem w kategorii orlik.

Natomiast w Tyliczu podczas II edycji Pucharu Doliny Popradu rywalizowała młodsza część drużyny, a dobre wyniki i uśmiechnięte twarze to tylko dowód na to, że kolarstwo to duża frajda. W tym dniu w zawodach nasi zawodnicy zdobyli: Ola Dydyk – 3 miejsce w kategorii najmłodszych dzieci; Paweł Janas – 1 miejsce, Maja Dydyk – 5 miejsce, Gabriela Rutka – 2 miejsce, Bartłomiej Janas – 1 miejsce i Mikołaj Rutka – 4 miejsce.

W kolejny weekend września Gabrysia Rutka ze swoim bratem Mikołajem postanowili sprawdzić się, startując w Pucharze Smoka w Kątach. Gabi zajęła drugie miejsce, tracąc jedynie 10 sekund do zwyciężczyni, a w klasyfikacji generalnej wyścigu uzyskała 3 miejsce, zaś Mikołaj ukończył dzielną rywalizację na 4 miejscu.

Zaś ostatnia edycja Pucharu Szlaku Solnego, która odbyła się w Rabce Zdrój, to sukces całej drużyny, jako klub zajęliśmy 5 miejsce. Indywidualne wyniki zawodników tego dnia:

Wrześniowe zmagania pucharowe

Paweł Janas – 1 miejsce w ostatniej edycji oraz w klasyfikacji generalnej wyścigu, Maja Dydyk – 4 miejsce, Gabriela Rutka – 3 miejsce, Bartłomiej Janas – 8 miejsce, Dawid Hudyka – 7 miejsce, Gabriela Hudyka – 2 miejsce w tej edycji oraz 1 miejsce w klasyfikacji generalnej, Albert Hudyka – 3 miejsce w klasyfikacji generalnej, Patryk Piech – 5 miejsce w klasyfikacji generalnej, Mikołaj Rutka – 9 miejsce w klasyfikacji generalnej.

A 23 września na kolejnym Pucharze Polski MTB u Mai Włoszczowskiej w Jeleniej Górze z kolarzami z innych krajów (ponieważ Jelenia Góra Trophy Maja Włoszczowska to bardzo prestiżowy wyścig) startowali: Gabriela Rutka, która dzielnie zmierzyła się z trudami trasy i zameldowała

się jako 12 zawodniczka; Bartłomiej Janas wśród licznej grupy młodzików zajął dobre 16 miejsce; Dawid Hudyka odnotował tego dnia jeden z lepszych startów na Pucharze Polski i wywalczył 19 miejsce. Gabriela Hudyka – w obstawie koleżanek z zagranicy wywalczyła 4 pozycję, a Jakub Solarz – równą jazdą wywalczył 25 miejsce wśród bardzo licznej grupy orlików.

W kolejnym tygodniu, bo już 30 września odbył się ostatni Puchar Polski MTB w Boguszowie Gorcach, który był również podsumowaniem całego cyklu pucharowego. Na bardzo trudnej i technicznej trasie z najlepszymi zawodnikami z całej Polski zmierzali się: Gabriela Hudyka zajmując 2 miejsce, Jakub Solarz wywalczył 9 miejsce, a Dawid Hudyka

14 miejsce. W klasyfikacji generalnej całego cyklu pucharu polski Gabriela wywalczyła 2 miejsce w kategorii junior, tracąc zaledwie 1 punkt do zwyciężczyni.

Ostatnią edycję Małopolskiej Ligii Kolarskiej będziemy mile wspominać... mimo tego, że nie jest nas wielu, dobrą i równą jazdą, wspólnie wywalczyliśmy piękną 3 pozycję w klubowej klasyfikacji generalnej! Jakby nie patrzył 4BIKE to drużyna, o której się głośno mówi wśród kolarskiej braci. Indywidualnie – 1 miejsce zarówno w ostatniej edycji, jak i w klasyfikacji generalnej przysługuje Gabrieli Hudyce oraz Pawłowi Janasowi. Maja Dydyk i Bartłomiej Janas – 4 miejsce, Gabriela Rutka i Patryk Piech – 5 miejsce, Dawid

Hudyka – 6 miejsce i w klasyfikacji generalnej 3 miejsce oraz Mikołaj Rutka 8 miejsce.

Zakończenie sezonu w pięknym stylu... Wszystkim zawodnikom należą się słowa uznania i ogromne gratulacje, a jeśli komuś się zdaje, że 16 czy 40 miejsce to żaden wyczyn, niech wsiada na rower, zakłada kask i mierzy się z najlepszymi... Dla nas każdy występ zawodników to sukces, bo aktywność i sportowa rywalizacja pozytywnie kształtują ich charaktery. Brawo drużyno! Ogromne podziękowania składamy również rodzicom, którzy z poświęceniem kibicują na każdych zawodach swoim pociechom. Mam nadzieję, że są tak samo dumni z występów młodych jako Klub.

Zarząd 4BIKE

I Turniej Małopolskich Mistrzostw Kadetek

Udany występ tuchowskich Liderok

UKS Lider MOSiR Tuchów vs Salos II Kraków 2-1

UKS Lider MOSiR Tuchów vs Solna II Wieliczka 0-3

SŁAWOMIR WASIEK

Udanie zaprezentowała się drużyna tuchowskich liderok w rozgrywanym w Krakowie I Turnieju Ligowym Małopolskich Mistrzostw Kadetek.

Siatkarki z Tuchowa zajęły II miejsce, utrzymując się w VII lidze grupy wschodniej. W tym roku do rozgrywek zgłosiła się rekordowa liczba 38 drużyn. Formuła rozgrywek przewiduje system turniejowy, w którym w każdej lidze rywalizują po trzy zespoły. Zwycięzca turnieju awansuje do wyższej ligi, natomiast drużyna, która zajmie 3 miejsce spada do ligi niższej. W pierwszym pojedynku dziewczęta z Tuchowa pokonały drużynę Salosu Kraków, natomiast w drugim meczu liderki musiały uznać wyższość swych rówieśniczek

z Solnej Wieliczka. Szczególnie szkoda przegranej II seta z zespołem z Wieliczki, w którym tuchowianki uzyskały dużą przewagę punktową. Kolejny turniej ligowy odbędzie się

w Tuchowie, UKS Lider zmierzy się z drużynami AS Niepołomice oraz UKS Jedyńka Tarnów.

ZAPRASZAMY!

Wygrana Liderok w Tarnowie na inaugurację Pals

UKS JEDYNKA TARNÓW

vs UKS LIDER MOSiR Tuchów (2-3)

(20:25, 25:27, 25:23, 25:18, 11:15)

SŁAWOMIR WASIEK

Od zwycięstwa tuchowskie liderki rozpoczęły rywalizację w tegorocznej lidze PALS (Pogórzeńska Amatorska Liga Siatkówki).

Wyjazdowe spotkanie było bardzo zacięte i wyrównane. Obydwa zespoły zasłużyły na duże słowa uznania za determinację w dążeniu do odniesienia zwycięstwa oraz stworzenie ciekawego spotkania, w którym o wygranej zdecydował dopiero tie break.

Złoty medal na mistrzostwach województwa dziewcząt z SP w Tuchowie

KATARZYNA KURCZAB

20 listopada 2018 r. rozegrany został finał wojewódzkiego Igrzysk Młodzieży w halowej piłce nożnej. Do rywalizacji sportowej przystąpiły drużyny dziewcząt z 5 rejonów:

Rejon Wielicki – SP Skawina
Rejon Chrzanów – SP Brzeźnica
Rejon Nowy Targ – SP Trzemeśnia
Rejon Limanowa – SP Ptaszkowa
Rejon Tarnów – SP Tuchów
Rejon Kraków – drużyna nie dojechała na zawody

Dziewczeta z SP z Tuchowa rozegrały bardzo dobry turniej w finale wojewódzkim, w którym zajęły 1 miejsce. Od pierwszego gwizdka wyraźnie było widać pełne skupienie,

charakter, profesjonalizm, a przede wszystkim głód gry, dały im całkowicie zasłużoną wygraną. Nasza defensywa grała twardo i odpowiedzialnie, co stanowiło dla przeciwników nie lada wyzwanie. Całość dopełniały nasze bramkarki, które w całym turnieju puściły tylko dwie bramki. Fenomenalnie też spisała się nasza ofensywa. Szybkość, mocne strzały z dystansu i kontrataki były naszym „asem w rękawie”. Podziękowania należą się trenerowi Łukaszowi

Jurkowi, który fantastycznie wytrenował i dopingował dziewczyny. Serdecznie gratulujemy całej drużynie i naszej napastniczce Natalii Wzorek, która otrzymała nagrodę za najlepszego zawodnika! W tym wyjątkowym dla nas dniu uczestniczył i mocno kibicował dyrektor Józef Wzorek.

Mecze:

Tuchów – Trzemeśnia 3:1

Tuchów – Ptaszkowa 4:0

Tuchów – Brzeźnica 4:1

Tuchów – Skawina 2:0

Skład: Natalia Wzorek, Martyna Stańczyk, Justyna Galus, Katarzyna Kurczab, Sara Sowa, Izabela Zająć, Kamila Banek, Natalia Nalepka, Milena Borgula, (w turnieju niestety nie mogła wziąć udziału Joanna Kurczab z powodu choroby).

Trener: Łukasz Jurek

R E K L A M A

POŻYCZKA GOTÓWKOWA

BEZ PROWIZJI

Na małe i duże życzenia

RRSO 6,9%

Promocja

Zapraszamy do placówki w Tuchowie, ul. Kościuszki 1, tel. 533 158 905

(koszt wg stawki operatora)

19 019
koszt wg stawki operatora

**CRÉDIT
AGRICOLE**
Cały Bank dla Ciebie

www.credit-agricole.pl
Credit Agricole Bank Polska S.A.

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 6,9%, całkowita kwota pożyczki (bez kredytowanych kosztów) 16 900 zł, całkowita kwota do zapłaty 19 466,96 zł, oprocentowanie stałe 6,7%, całkowity koszt pożyczki 2 566,96 zł (w tym: prowizja 0 zł, odsetki 2 566,96 zł), 50 miesięcznych równych rat w wysokości 381,71 zł oraz ostatnia rata wyrównawcza w wysokości 381,46 zł. Kalkulacja na 1.10.2018 r. na przykładzie reprezentatywnym.

Promocja „Koncertowa pożyczka” trwa: 22.10-31.12.2018 r. Z Promocji może skorzystać klient, który w tym okresie złoży wniosek o Pożyczkę i do 11.01.2019 r. zawrze umowę o Pożyczkę na max. 60 m-cy oraz ma Konto w Banku Credit Agricole albo nie później niż w dniu zawarcia umowy Pożyczki zawrze umowę Konta, z wyłączeniem „Pakietu depozytowego”. Z Promocji wyłączeni są klienci, którzy byli już stroną umowy o Produkt kredytowy z Bankiem. Warunki Promocji znajdują się w Regulaminie w placówkach oraz na www.credit-agricole.pl. Udzielenie Pożyczki zależy od posiadania zdolności kredytowej. Materiał ma charakter informacyjny.

Z P O R A D N I czyli okiem logopedy

TRUDNIEJSZE ŻYCIE – PIĘKNIEJSZY ŚWIAT Wczesne wspomaganie logopedyczne dzieci z zespołem Downa

Zespół Downa jest jednym z najczęściej notowanych zespołów klinicznych.

Wadliwa budowa anatomiczna krtani, wady w obrębie jamy ustnej, wąskie, wysoko wysklepione podniebienie, brak języczka, zbyt rozrośnięty, gruby, ciężki, mięsisty mało ruchliwy język, nieprawidłowy zgryz, wiotkość mięśni oddechowych i fonacyjnych. Do tego dochodzą częste infekcje, skłonność do przeziębienia i przewlekłego nieżyty nosa. Charakterystyczne dla dzieci dotkniętych tym zespołem są opóźnienia, dysharmonie i dysfunkcje rozwojowe. Zjawiska te obejmują również sferę mowy, czyli zaburzenia w rozwoju umiejętności słownego komunikowania się, które dotyczą różnych poziomów języka. Przyczyny zaburzeń w rozwoju mowy dzieci z zespołem Downa mają przede wszystkim podłoże anatomiczne. Dysfunkcje mowy i jej rozwoju mogą być uwarunkowane centralnie

albo poza centralnie wskutek uszkodzenia dróg nerwowych lub narządów biorących udział w procesie mowy. Kształtowanie się mowy zarówno u dzieci zdrowych, jak i z zespołem jest procesem długotrwałym, powolnym i w różnym stopniu efektywnym. Należy pamiętać, że dzieci te wykazują potrzebę aktywności i poznawania, mają wysoką gotowość do naśladowania, między innymi podczas zabaw głosem i dźwiękami.

Wczesne wspomaganie logopedyczne obejmuje na ogół pierwsze 2-3 lata życia dziecka. Instruowani przez logopedę rodzice w codziennych sytuacjach stwarzają warunki do rozwoju komunikacji dziecka z otoczeniem, torując drogę do mówienia. Proces rozwoju mowy odbywa się przez: stwarzanie dziecku warunków do zabaw głosem i dźwiękami, nadawanie znaczenia komunikatom bezsłownym, kojarzenie słów z przedmiotami i czynnościami, uczenie rozumienia pojęć słownych, motywowanie i zachęcanie dziecka

do słownego sposobu porozumiewania się. Pierwsze zabiegi dziecka o charakterze profilaktyczno-usprawniającym związane są z osiągnięciem przez dziecko tzw. dojrzałości pokarmowej. Zaleca się masaż twarzy i wnętrza jamy ustnej, które mają na celu wzmocnienie napięcia mięśni, usprawnienie czynności gryzienia, żucia i połykania. Wszystkie mięśnie biorące udział w procesach związanych ze spożywaniem uczestniczą też w akcie mówienia. Troska o dojrzałość pokarmową wiąże się ze stworzeniem dziecku możliwości do artykulacji. Aby dziecko mogło mówić, musi najpierw nauczyć się jeść w sposób dojrzały na określonym etapie rozwoju. Następnie rodzic powinien wzbudzić zainteresowanie dźwiękiem, uczyć ich rozróżniania wśród najbliższego otoczenia, a następnie stwarzać sytuacje w rozwijaniu komunikacji bezsłownej poprzez nawiązanie i utrzymanie kontaktu wzrokowego. Chcąc go podtrzymać, należy stosować zabawy wzmagające zainteresowania malucha, np.: zmiany

wyrazu twarzy, wydawanie wyraźnych dźwięków, śpiewanie piosenek, rytmiczne wypowiadanie imienia dziecka. Opanowanie tej umiejętności ma wpływ na rozwój naśladownictwa, poprzez które dziecko uczy się naśladować ruch. Następnie gestykulację, do której w późniejszym etapie należy dołączyć dźwięk. Bardzo dobrze sprawdzają się piosenki śpiewane i wierszyki z elementami ruchowymi. Dziecko naśladuje tylko ruchy do wierszy i piosenek, a następnie niektóre słowa tekstu. Kolejnym etapem jest nauka imitowania dźwięków mowy. Niewątpliwie należy pamiętać, że przez kontakt z wieloma różnorodnymi wyrazami czy sytuacjami dziecko nauczy się językowego porozumiewania. Istotą procesu usprawniania mowy jest umożliwienie nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Wszystkie próby powinny być nawiązywane przez rodzica i powtarzane przez niego. To właśnie rodzic jest zobowiązany do podejmowania rozmowy z dzieckiem w jego języku. W codziennych zabawach jest mnóstwo okazji do wykorzystywania wyrazów dźwiękonaśladowczych. Najważniejsze to mówić do dziecka. W każdej sytuacji należy maluchowi przybliżyć świat słowami, opowiadać o tym, co widzimy, co robimy. Kolejny krok to zastosowanie ćwiczeń oddechowych, fonacyjno-oddechowych, usprawniających narządy mowy, ćwiczeń rozumienia wypowiedzi (czyli pytań, poleceń, zdań oznajmujących) i ćwiczeń rozwijających zasób pojęć w słowniku dziecka. Kolejny rozwój mowy dziecka opiera się na stopniowym przechodzeniu

przetwarzanego dźwięku. Uczymy dziecko różnicować samogłoski (a, o, u, i, e, y, ę, ą), jak również wyrażenia dźwiękonaśladowcze, dobierając podstawowe rzeczowniki i czasowniki, które w konsekwencji są przetwarzane poprzez rozszerzanie słownictwa i kształtowanie rozumienia. Interpretacja złożonych wypowiedzi i umiejętność samodzielnego tworzenia zdań właściwe są wtedy, gdy dziecko identyfikuje i różnicuje podstawowe polecenia. Wówczas nadbudowuje się system językowy o kolejne elementy, czyli tworzy się zdania, zaczynając od prostych, np.: „Chłopiec myje” do coraz bardziej rozbudowanych wypowiedzi. Dziecko rozumie wówczas każdy element tworzonej wypowiedzi.

Budowanie rozumienia języka jest procesem tworzenia myśli, a przez to stopniowym kształtowaniem językowego obrazu świata w umyśle dziecka. Ważne jest, aby uświadomić rodzicom konieczność stosowania konsekwentnych zasad w domu, gdyż to wpływa na sposób postępowania ze swoim dzieckiem w środowisku domowym poprzez całokształt rozwoju.

Niech słowa wielkiego pedagoga polskiego Janusza Korczaka: „Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat” będą najlepszą miarą sukcesu każdego rodzica.

mgr Ewa Jachym-Kawa
logopeda

Powiatowa Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
w Tarnowie
Filia w Tuchowie,
ul. Wróblewskiego 1
www.pppptarnow.pl

PO TROCHU

**ZDZISŁAWA
KRZEMIŃSKA**

W listopadzie ubiegłego roku była gościem spotkania z czytelnikami w Bibliotece Publicznej w Tuchowie. Spotkanie prowadziła p. Anna Broniek. Jej książka *Po trochu* była nominowana do Nagrody Literackiej NIKE, nagrody Literackiej Europy Środkowej Angelus, Nagrody Literackiej dla Autorki Gryfia.

Weronika Gogola – urodzona w 1988 roku w Nowym Sączu, wyrastała w Olszynie, którym to poświęciła swój debiut prozatorski. Jest laureatką nagrody Comada przyznanej w Krakowie 28 października br. i otrzymała Nagrodę Główną Art. Rage.

Dla rówieśniczki autorki, która poleciła mi tę książkę, była to lektura na jeden wieczór, dla mnie, prawie... dwa razy starszej, na dwa wieczory, dla seniorów w wieku 70+ i 80+ na... trzy spotkania biblioterapii w Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie. Nie wiem, co było większą zachętą, czy pochodzenie Autorki z Olszyna, czy tęsknota i powrót do swojej młodości.

Po trochu – to książka o życiu, które każdy zna. Autorka bez patosu, w najprostszy sposób opisała trudne i banalne sprawy; rozśmiesza i wzrusza; przypomina znajomą, z którą chce się opowiadać i rozmawiać, tak o wszystkim, tak... po trochu.

Książkę tę można wypożyczyć w Bibliotece Publicznej w Tuchowie.

Polecam!

**ZDZISŁAWA
KRZEMIŃSKA**

Ponad 50 osób z Tuchowa, Tarnowa, Zgłobic, Lubczy, Zabłędzi i Jasła wzięło udział w Spotkaniu z Gościem Miesiąca, zorganizowanym 28 października 2018 r. w świetlicy Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie. Organizatorem była Fundacja Dzieło Miłosierdzia Im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego.

MAJKA I ASIA

Tematem Spotkania był wolontariat misyjny, a bohaterkami: Maria Zych, czyli Majka – tuchowianka, absolwentka LO im. M. Kopernika, psycholog, pracująca z dziećmi i młodzieżą i Joanna Kownacka, czyli Asia – mieszkanka Krakowa, fizjoterapeutka specjalizująca się w pracy z dziećmi. Obie niedawno wróciły z Peru, gdzie w Piurze – mieście wiecznego upału przez rok były wolontariuszkami misyjnymi, o czym w niezwykle interesujący sposób opowiadały uczestnikom

Spotkania. Wszyscy z dużym zainteresowaniem obejrżeli prezentację multimedialną o egzotycznym kraju, życiu społecznym i rodzinnym jego mieszkańców, o kilkusobowej wspólnocie misyjnej i 600-osobowej grupie dzieci, z którymi przez rok pracowały Majka i Asia. Tak za nimi wołały i dziwiły się ich blond włosom, jasnej skórze i niebieskim oczom, nie wierząc, że są... prawdziwe.

Od ok. 10 lat obecny jest w Piurze wolontariat misyjny z Salezjańskiego Wolontariatu Misyjnego „Młodzi świata”. Obie dziewczyny wróciły do Polski całe i szczęśliwe; spełnione, bo prowadziły również formację wolontariatu wśród miejscowej ludności; z nadzieją, że działania, które rozpoczęły z powodzeniem będą kontynuować, a dobrze zorganizowany wolontariat zawsze przyniesie dobre owoce.

R E K L A M A

(((24h)))

OCHRONA

- Ochrona osób i mienia
- Zabezpieczanie imprez
- Systemy alarmowe i TV dozorowa
- Patrole interwencyjne

604 11 90 70
biuro@ochrona-orzel.pl
www.ochrona-orzel.pl

ANNA MADEJSKA

Pogórzańskie Stowarzyszenie Rozwoju zadbało, by sobotnie przedpołudnia stały się dla dzieci czasem pełnym inspiracji, kreatywnej zabawy i odkrywczą nauki.

17 i 24 listopada w Domu Kultury w Tuchowie odbyły się warsztaty kreatywne i edukacyjne skierowane do dzieci powyżej 6 roku życia.

Pogórzańskie dla dzieci!

17 listopada podczas Twórczych Warsztatów Mydełkowych dzieci poznawały proces powstawania kosmetyków pielęgnacyjnych z wykorzystaniem naturalnych składników i dodatków, własnoręcznie tworzyły mydełka, które – pięknie zapakowane – zabrały ze sobą do domu, by móc podarować pięknie

pachnący upominek swoim bliskim. 24 listopada sala tuchowskiego Domu Kultury po raz kolejny zamieniła się w prawdziwe laboratorium, tym razem naukowe. Podczas warsztatów eksperymentów dzieci brały udział w przeróżnych doświadczeniach, m.in.: pompowały balon za pomocą drożdży, sody oczyszczonej,

tworzyły bąbelki w oleju, sprawdzały, czy świeczka wciąga wodę i czy atrament może zniknąć.

Zarówno podczas jednych, jak i drugich zajęć dzieci wykazały się niesamowitą ciekawością świata i kreatywnością. A o ich zadowoleniu świadczyły słodko uśmiechnięte buzie.

LIFE: edukacja najmłodszych mieszkańców gminy Tuchów

WIKTOR CHRZANOWSKI

W czwartek 22 listopada w tuchowskim Domu Kultury przeprowadzona została akcja edukacyjna podnosząca świadomość najmłodszych mieszkańców gminy Tuchów na temat ochrony powietrza. Prawie 300 uczniów przedszkoli i klas I-III wzięło udział w spektaklu „Rajska wyspa”.

Tematyką spektaklu były zagadnienia związane z niską emisją, smogiem, zanieczyszczeniem powietrza, segregacją odpadów, elektrośmieci i degradacją środowiska naturalnego.

- *Czystość środowiska i jakość powietrza nie zależą tylko od osób starszych. Duży wpływ na świadomość rodziców mają dzieci. Dlatego tak ważne jest edukowanie społeczeństwa już od najmłodszych lat – podkreśliła Magdalena Marszałek, burmistrz Tuchowa.*

MAŁOPOLSKA
W ZDROWEJ ATMOSFERZE

Projekt LIFE-IP MAŁOPOLSKA / LIFE14-IP-PL-021
realizowany przy wsparciu programu LIFE Unii Europejskiej

CYFROWE 3D
KINO
PROMIEN

Mikołajki w Kinie Promień

Tylko 7-9 grudnia
dla każdego bilet po 10 zł

Misków 2-óch w Nowym Jorku
godz. 15:00

Dziadek do orzechów
i cztery królestwa 3D
godz. 17:00

Miłość jest wszystkim
godz. 19:30

ZAPRASZAMY!

Poczuj się św. Mikołajem!

Zrób prezent sobie i swoim bliskim!

GRZEGORZ NIEMIEC

Już niedługo... coraz bliżej święta Bożego Narodzenia. Ruszyła machina świątecznych zakupów: choinki, bombki, kolorowe światełka, prezenty... Może warto jednak zwolnić, odpocząć i spędzić przedświąteczny czas w kinie *Promień* w Tuchowie? Dobrą okazją ku temu będą Mikołajki. Jest to również doskonały pomysł na prezent w postaci biletu do kina.

W dniach 7-9 grudnia tuchowskie kino przygotowało dla swoich widzów specjalną ofertę – bilet za 10 zł!

Wszystkie projekcje w zimowej i świątecznej scenarii. Rozpoczniemy filmem animowanym *Miśków 2-óch* w Nowym Jorku. Druga propozycja, która czeka na państwa to nowy film Disneya *Dziadek do orzechów i cztery królestwa*, oparty na fantastycznej, znanej wszystkim opowieści *Dziadek do orzechów i król myszy*. To magiczna historia dla całej rodziny, tym razem będziemy świadkami nowej wersji, co pozwoli przeżyć nam niesamowite przygody w oscarowej obsadzie m.in. Keira Knightley i Morgan Freeman. Opowieść o pierwszych świętach Klary bez mamy, która chcąc przywrócić radość i harmonię, zmuszona jest wyruszyć w podróż w celu odnalezienia klucza. Główna bohaterka musi przemierzyć cztery królestwa: Kwiatów, Śnieżynek, Słodczy, Królestwo, czy to się jej uda? *Miłość jest wszystkim* to komedia polskiej produkcji idealna na przedświąteczny czas. Akcja filmu rozgrywa się w Gdańsku, który poprzez zbliżające się święta tętni życiem, a jednocześnie chaosem. Zamieszanie powstałe podczas gorączki świątecznej spowoduje lawinę niespodziewanych zdarzeń. Film opowiada o uczuciach

i relacjach międzyludzkich, a także o przebaczeniu, które jest tak ważne w czasie świąt Bożego Narodzenia. Świąteczna komedia pełna entuzjazmu i wzruszeń. *Miłość jest wszystkim* – wystarczy tylko w nią uwierzyć!

W połowie grudnia zapraszamy na drugą część serii *Fantastyczne zwierzęta*, czyli *Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda*. Kolejna ekranizacja opowiadania spod pióra J.K. Rowling. Co tym razem zdarzy się w świecie magii, do którego zabierze nas znana nam dobrze autorka opowiadań o Harrym Potterze? Gellertowi Grindelwaldowi udaje się uciec z więzienia. Tylko Dumbledore z pomocą Newta Scamandera mogą go ponownie pokonać. Zakończenie filmu zawiera wiele zagadkowych elementów, które spróbujemy razem wyjaśnić.

Więcej informacji na stronie www.kino.tuchow.pl oraz na Facebooku: www.facebook.com/kinopromien

Serdecznie zapraszamy!!!

■ Uwolnij mnie

Film dokumentalny pokazujący spotkanie słynnego, włoskiego egzorcysty ojca Cataldo Migliazzo z opętanymi. Dokument odkrywa

Seanse:
Wersja 2D
30 listopada – 5 grudnia
godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ Miłość jest wszystkim

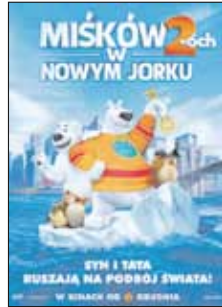
Grudniowy czas przedświąteczny górczyki rozpocznie się wraz z przypłynięciem do miasta niezwyklego Świętego Mikołaja. Uruchomi to lawinę wyjątkowych zdarzeń. Romans z najpopularniejszym polskim piłkarzem spotka kobietę, której nikt nie nazwałby fanką futbolu. Zdrady i tajemnice zamiesza w niejednym małżeństwie, a dopracowany w każdym szczególe ślub będzie mieć zaskakujący finał.

Seanse:
Wersja 2D
30 listopada – 5 grudnia
godz. 19:30
7 grudnia – 12 grudnia
godz. 19:30

W dniach 7 – 9 grudnia cena biletu wynosi 10 zł dla wszystkich widzów!

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ Miśków 2-óch w Nowym Jorku

Miano wany na króla Arktyki, sympatyczny Misiek powraca do Ameryki. W Nowym Jorku, z rąk burmistrza, ma odebrać największe z możliwych odznaczeń – Wielki Klucz do Miasta. Na uroczystą galę Misiek stawia się w towarzystwie syna – Juniora, trójki rozbrykanych lemingów oraz dawno niewidzianych przyjaciółek – Olimpi i Very. Niestety w trakcie imprezy ktoś kradnie Wielki Klucz, a wkrótce po tym do telewizji trafia

nagranie, na którym widać naszego bohatera... rabującego nowojorskie banki. W jednej chwili, z ulubieńca Ameryki, Misiek staje się najbardziej poszukiwanym zwierzęciem w kraju. A to nie koniec kłopotów, bo z rodzinnego bieguna docierają do Miśka niepokojące wieści... Okazuje się, że bezduszny biznesmen planuje rozpuścić lodowce i zabutelkować całą powstałą z nich wodę. Czy bohater zdoła go powstrzymać, zanim ostatni lodowiec zamieni się w zgrzewkę mineralnej?

Seanse:
Wersja 2D z dubbingiem
7 grudnia – 12 grudnia
godz. 10:00*, 15:00
14 grudnia – 19 grudnia
godz. 10:00*, 15:00
16 grudnia – kino nieczynne

W dniach 7 – 9 grudnia cena biletu wynosi 10 zł dla wszystkich widzów!

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ Dziadek do orzechów i cztery królestwa

W filmie *Dziadek do orzechów i cztery królestwa* występuje Mackenzie Foy, która wcieliła się w postać ciekawej i pomysłowej Klary. Jej rodzinę czekają pierwsze święta bez matki, a Klara niezamierzenie wyrusza w podróż w poszukiwaniu klucza, który może przywrócić harmonię niestabilnemu światu. Podążając za tajemniczą złotą nicią Klara wkracza do równoległego świata, który jest podzielony na cztery królestwa.

Seanse:
Wersja 3D z dubbingiem
7 grudnia – 12 grudnia
godz. 17:00

W dniach 7 – 9 grudnia cena biletu wynosi 10 zł dla wszystkich widzów!

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł, grupowy 14 zł

■ Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda

Akcja filmu, do którego scenariusz napisała J.K. Rowling, rozpoczyna się w 1927 r., kilka miesięcy po tym, jak Newt pomógł zdemaskować i schwytać niesławnego czarnoksiężnika Gellerta Grindelwalda. Ten dotrzymał danego wcześniej słowa i uciekł w dramatycznych okolicznościach. Cały czas gromadzi nowych zwolenników swojej sprawy – wyniesienia czarodziejów ponad wszystkie niemagiczne istoty. Jedyną osobą będącą w stanie go powstrzymać jest czarodziej, którego nigdy nie uważał za swojego najlepszego przyjaciela – Albus Dumbledore. Jednak Dumbledore nie obejdzie się bez pomocy swojego byłego ucznia Newta Scamandera, któremu już raz udało się pokrzyżować plany Grindelwaldowi. Przypadek ponownie spleta losy Newta, Tiny, Queenie i Jacoba. Jednak misja ta będzie także sprawdzianem ich lojalności, kiedy będą stawiali czoła nowym zagrożeniom w coraz bardziej niebezpiecznym i podzielonym świecie czarodziejów.

Seanse:
Wersja 3D z dubbingiem
14 grudnia – 19 grudnia
godz. 17:00
16 grudnia – kino nieczynne

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł, grupowy 14 zł

■ Dziewczyna w sieci pająka

Ten wygląd. Ten tatuaż. Te umiejętności. Ta determinacja. Ostra,

Fundusze Europejskie Program Regionalny Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Modernizacja zabytkowego budynku „Sokoła” w Tuchowie wraz z dostosowaniem do funkcji muzealnych

Cel projektu: Udostępnienie zwiedzającym odrestaurowanego zabytkowego budynku „Sokoła” wraz z otwarciem w jego wnętrzach ogólnodostępnej ekspozycji.

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie Program Regionalny Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Zintegrowana infrastruktura dla transportu niskoemisyjnego w mieście Tarnów i subregionie tarnowskim na terenie gminy Tuchów.

Cel projektu: Poprawa integracji transportu zbiorowego i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez ograniczenie transportu indywidualnego.

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie Program Regionalny Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych - na nowe, wykorzystujące paliwa gazowe

Cel projektu: Poprawa jakości powietrza

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie Program Regionalny Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II

Cel projektu: Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcących się w szkołach zawodowych, poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego oraz podniesienie u uczniów małopolskich gimnazjów zdolności do podejmowania właściwych decyzji dotyczących dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

Beneficjent: Województwo Małopolskie, partner: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeczpospolita Polska Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Przebudowa stadionu MKS Tuchovia wraz z zagospodarowaniem „Skalki” w celu utworzenia ścieżki rekreacyjnej

Cel projektu: Rozwiązanie istotnych problemów społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji gminy Tuchów poprzez stworzenie na terenach podworskich infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, dostosowanej do potrzeb różnych grup odbiorców.

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie Program Regionalny Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów i pieców na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych - na nowe, wykorzystujące również paliwa stałe

Cel projektu: Poprawa jakości powietrza

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

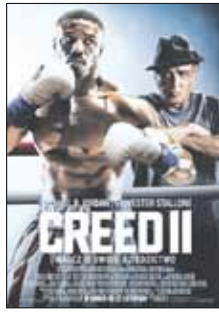
nieprzeje-
nana gwiazda
arcypopu-
larnej trylogii
Stiega Lar-
sena Mille-
nium, boha-
terka czterech
świetnie przy-
jętych filmów,
niezależna
hakerka,
zbuntowana, jedyna w swoim rodzaju
– Lisbeth Salander ma wszystko,
czego potrzebuje dzisiejszy bohater:
jest mądra, dzielna, odważna. Napę-
dzają ją demony przeszłości, zarazem
nie definiując jej osobowości. Ze
swym nastawieniem ja-przeciw-
-całemu-światu potrafi stawić czoła
mężczyznom – zwyrodnialcom,
damskim bokserom, mordercom oraz
wszystkim tym, którzy są na tyle głupi,
by zwrócić się przeciw niej.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
14 grudnia – 19 grudnia
godz. 19:30
16 grudnia – kino nieczynne

CENY BILETÓW 2D:
**normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł**

■ **Creed II**

Adonis Creed stara się pogodzić
sprawy osobiste z treningami do
najważniejszego bokserkiego starcia
w karierze. Będzie musiał stanąć na
ringu do walki z przeciwnikiem
pośrednio związanym z tragedią,
która dotknęła niegdyś jego rodzinę.

demonom przeszłości, podadzą
w wątpliwość wyznawane wartości
i staną w obronie wspólnego dzie-
dzictwa. Powrót do korzeni pozwoli
im zrozumieć, dlaczego stali się
bokserskimi legendami.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
28 grudnia – 2 stycznia 2019 r.
godz. 17:00
31 grudnia, 1 stycznia 2019 r. –
kino nieczynne

CENY BILETÓW 2D:
**normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł**

■ **Robin Hood: Początek**

Zapra-
wiony
w bojach
podczas
wypraw krzy-
żowych Robin
z Loxley po-
wraca
w rodzinne
strony, gdzie
odkrywa, że
jego zamek

został splądrowany, a ziemie skon-
fiskowane przez chciwego Szeryfa
z Nottingham. Co gorsza, ukochana
Robina – piękna Marion, dając wiarę
fałszywej wieści o jego śmierci, poślu-
biła innego mężczyznę. Żadny zemsty
i sprawiedliwości Robin postanawia
stanąć w obronie uciskanych mieszk-
kańców Nottingham. Jego kompanem
i nauczycielem staje się dawny wróg
Mały John. Już wkrótce w mieście
pojawia się tajemniczy wojownik
w saraceńskim kapturze, który obiera
bogactwem i rozdać biednym. Szybko
okaże się jednak, że okoliczności
wymagają działań na większą skalę,
bowiem Szeryf wraz z kościelnymi
dostojnikami planują zdradę, która
może zagrozić całemu królestwu.
Robin musi więc zgromadzić siły
zdolne do otwartej walki z regularną
armią

Seanse:
Wersja 2D z dubbingiem
28 grudnia – 2 stycznia 2019 r.
godz. 17:00
31 grudnia, 1 stycznia 2019 r. –
kino nieczynne

CENY BILETÓW 2D:
**normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł**

***seanse o godz. 10:00,
dla grup zorganizowa-
nych po wcześniejszym
zgłoszeniu**

PATRONAT HONOROWY
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ANDRZEJA DUDY
W ROKU 100-LECIA ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI
1918 – 2018

kultura
tuchów

ELIMINACJE REJONOWE DO JUBILEUSZOWEGO 25. MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU KOŁĘD I PASTORAŁEK IM. KS. KAZIMIERZA SZWARLIKA W BĘDZINIE

DOM KULTURY W TUCHOWIE
13 GRUDNIA (CZWARTEK) 2018 R.
GODZ. 11.00

CO ZMIENIA małopolska uchwała antysmogowa?

OD 1 LIPCA 2017

- można instalować tylko nowoczesne urządzenia spełniające normy
- nie wolno spalać mułków, flotów i wilgotnego drewna

DO KOŃCA 2022

- trzeba wymienić wszystkie "kopciuchy" (kotle nie spełniające wymogów 3 klasy emisyjności)

OD POČĄTKU 2027

- można używać jedynie: nowoczesnych urządzeń spełniających normy ekoprojektu
- kotłowni 5. klasy, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 lipca 2017 roku

Szczegóły znajdziesz na powietrze.malopolska.pl/antysmogowa
Projekt LIFE IP MAŁOPOLSKA dofinansowany z programu LIFE Unii Europejskiej

VI GMINNY KONKURS ŚWIĄTECZNEJ PIOSENKI OBCOJĘZYCZNEJ

14 GRUDNIA (PIĄTEK) 2018 R.

GODZ. 9.00

DOM KULTURY W TUCHOWIE

ORGANIZATOR: SZKOŁA PODSTAWOWA IM. STANISŁAWA STASZICA W TUCHOWIE

ZAPRASZAMY!

Wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Subregionu tarnowskiego etap I

Cel projektu: Zwiększenie dostępności atrakcji przyrodniczych i kulturowych subregionu tarnowskiego poprzez rozbudowę infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Beneficjent: Tarnowska Organizacja Turystyczna

www.mapadotacji.gov.pl

CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH

Cel projektu: Rozwój innowacyjnego i konkurencyjnego gospodarczo Subregionu Tarnowskiego oraz budowa gospodarki opartej na wiedzy

Beneficjent: Gmina Miasta Tarnowa, Gmina Tuchów oraz 20 partnerów

www.mapadotacji.gov.pl

Po co nam uchwały antysmogowe?

Każdego roku na choroby wywołane zanieczyszczonym powietrzem przedwcześnie umiera ponad 4 tysiące mieszkańców Małopolski. Ale oddychanie powietrzem zawierającym szkodliwe pyły zwiększa też ryzyko zawału serca, udaru mózgu, nadciśnienia, nowotworów, zaostrzenia astmy, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, obumarcia płodu, bezpłodności czy choroby Alzheimera. Świadczy o tym, że tylko w województwie małopolskim koszty związane z leczeniem chorób wywołanych smogiem oraz nieobecnością chorych w pracy wynoszą nawet 3 mld zł rocznie.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w Małopolsce jest palenie kocioł na węgiel lub drewno. Większość z nich to kotły zastawowe, buziakowe, tzw. "kopciuchy", które emitują do powietrza ogromne ilości pyłów czy rakotwórczego benzo(a)pirenu.

To one są największym powodem tego, że ponad 98% mieszkańców naszego regionu oddycha powietrzem, w którym zawartość pyłu (PM2.5) przekracza zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia. Jeszcze gorzej wygląda zanieczyszczenie rakotwórczym benzo(a)pirenem – jego poziom w małopolskich miejscowościach jest wielokrotnie wyższy niż norma.

Dlatego wprowadzanie uchwał antysmogowych w Małopolsce to konieczność. Dzięki wymianie kotłów jakość powietrza będzie znacząco lepsza. W efekcie poprawi się także nasze zdrowie.

Co zmieni się w Krakowie?

od 1 lipca 2017 roku do 31 sierpnia 2019 roku **nie wolno spalać w kotłach, piecach i kominkach:**

- mułków, mułków i flotów węglowych (czyli paliwa z dodatkiem węgla kamiennego lub brunatnego - ziarno 0,5 mm - jest więcej niż 5%),
- węgla złej jakości (dopuszczalny jest węgiel, którego wartość opałowa wynosi co najmniej 20 MJ/kg, zawartość popiołu nie może być większa niż 10%, a zawartość siarki nie może przekraczać 0,8%),
- wilgotnego drewna (o wilgotności powyżej 20%).

Od 1 września 2019 roku obowiązuje całkowity zakaz stosowania węgla i drewna w kotłach, piecach i kominkach.

Co zmieni się w Małopolsce (poza Krakowem)?

- Jeśli budujesz dom lub chcesz wymienić urządzenie grzewcze, to po 1 lipca 2017 musisz zainstalować nowoczesne urządzenie spełniające wymagania ekoprojektu. Kotły powinny posiadać automatyczny podajnik paliwa bez możliwości samoczynnego rusztu awaryjnego (za wyjątkiem kotłów zgazowujących drewno).

- od 1 lipca 2017 roku **nie wolno spalać mułków i flotów węglowych** (paliwa, które zawierają więcej niż 5% ziarna 0,5 mm - jest więcej niż 5%), oraz drewna i biomasy o wilgotności powyżej 20% (drewno wilgotność powinno być sezonowane co najmniej 2 lata).
- jeśli posiadasz kocioł na węgiel lub drewno, który nie spełnia wymogów co najmniej klasy 3, to do końca 2022 roku musisz go wymienić. Stary kocioł możesz zastąpić: ogrzewaniem gazowym, z miejskiej sieci ciepłowniczej, ogrzewaniem elektrycznym, pompą ciepła, kotłem na lekku olej opałowy lub kotłem na węgiel czy drewno spełniającym wymogi ekoprojektu.
- jeśli posiadasz kocioł na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 to musisz go wymienić do końca 2026 roku,
- jeśli posiadasz kocioł na węgiel lub drewno klasy 5 to musisz go używać bezterminowo.
- w przypadku pieców i kominków od 1 stycznia 2023 roku będzie dopuszczone używanie tylko urządzeń, które spełniają wymagania ekoprojektu lub mają sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80%. Wymagania dotyczące sprawności cieplnej powinny być zapisane w dokumentacji technicznej lub instrukcji kominka lub pieca. Urządzenia grzewcze, które nie spełniają tych wymagań, będą musiały zostać wyposażone w urządzenie redukujące emisję pyłu np. elektrofiltr.

Co to są wymagania ekoprojektu?

Wymagania ekoprojektu zostały przyjęte jednolicie dla całej Unii Europejskiej i wprowadzają dla kotłów i ogrzewaczy pomieszczeń minimalne normy emisji pyłu, tlenku węgla, organicznych zanieczyszczeń gazowych oraz tlenków azotu, a także normy efektywności energetycznej. Dzięki temu urządzenia grzewcze zmniejszają zużycie paliwa i powodują niewielką emisję zanieczyszczeń. Przy zakupie kotła, pieca lub kominka zawsze upewnij się u sprzedawcy lub producenta, czy urządzenie posiada certyfikat i spełnienia wymagania ekoprojektu. Możesz o wyborze kotła z automatycznym podawaniem paliwa bez możliwości rusztowania rusztu awaryjnego (za wyjątkiem kotłów zgazowujących drewno).

Wszystkie urządzenia, które spełniają wymagania ekoprojektu można również znaleźć na stronie powietrze.malopolska.pl/ekoprojekt

16 i 17 GRUDNIA 2018
DOM KULTURY W TUCHOWIE

II TUCHOWSKI FESTIWAL PODRÓŻNIKÓW

ORGANIZATORZY

kultura

TYTUŁOWE KINO PROMIEN

16 grudnia 2018 r. (niedziela) - część festiwalu dla wszystkich chętnych

12:00 - 12:45 - Albin Marciniak

"Polska nie tylko na weekend - miejsca niezwykle, szczególnie, wyjątkowe, rekordowe i mało znane" Prezes Fundacji Klub Podróżników "Środoziemie" z Krakowa; twórca Alei Podróżników i Zdobywców w Krakowie; fotoreporter www.onet.pl; podróżnik; pasjonat polskich (i nie tylko) zamków, podziemi i nietypowych atrakcji turystycznych.

13:00 - 13:45 - Anna Kryszczak - "Podróż do Chin"

Przewodnik, podróżniczka, która upodobała sobie szczególności Chin, gdzie jeździł również z grupami jako przewodnik; podczas swojej prelekcji poza pięknymi zdjęciami i niezwykle ciekawymi opowieściami prezentuje również chiński strój regionalny oraz grę na kilkunastu różnych instrumentach z Kraju Środka.

14:00 - 14:45 - Marek Podraza

"Dominikana na własną rękę" Podróżnik, który przeleciał samolotami już kilkadziesiąt tysięcy kilometrów; niektóre z lotów odbył za kilka złotych; był już np. w dwutygodniowej podróży na Maltę za 700 zł czy na Malediwach, gdzie biura turystyczne oferują pobyt za parędziesiąt tysięcy złotych.

14:45 - 15:45 - przerwa obiadowa

15:45 - 16:00 - Darwina i Jacek Matuszczakowie

"Podróż dla pokoleń" www.naszewedrowanie.blogspot.com

16:00 - 16:45 - film "Nowa Droga" o podróżach ze skazańcami szlakiem św. Jakuba, wraz z komentarzem Jacka Matuszczaka.

Darwina i Jacek Matuszczakowie - podróżnicy i pielgrzymi, którzy w miejscach świętych odwiedzili tysiącami kilometrów; uczestnicy nominowanego do Pokojowej Nagrody Nobla - "Marszu dla Aleppo"; Jacek prawie co miesiąc odbywa również niecodzienną podróż, przechodzi polską część szlaku św. Jakuba (kilkaście kilometrów w 30 dni, za każdym razem przechodząc również przez Tuchów), wraz ze resocjalizowanym skazańcem w ramach projektu "Nowa Droga".

17:00 - 17:45 - Dagmara Bożek - Andrysaszek i Piotr Andrysaszek "Dom pod Bieganiem"

Podróżnicy; autorzy książki "Dom pod Bieganiem. Gorączka arktyczna"; Dagmara i Piotr, to małżeństwo z Krakowa, które wpadło na pomysł wystąpienia aplikacji na wyprawę pod biegun; przebywali rok w Polskiej Stacji Polarnej Hornsund na Spitsbergenie; po trzech latach starań para uczestniczyła również w wyprawie na drugi biegun, przez rok przebywając w Polskiej Stacji Antarktycznej im. Henryka Arctowskiego na Wyspie Króla Jerzego.

18:00 - 18:45 - Elżbieta i Andrzej Lisowsky

"Potudniki Szczecia", czyli "Z Bangladeszu na Madagaskar" Podróżnicy; autorzy książki pt. "Potudniki Szczecia"; Państwo Lisowsky upodobał sobie w szczególności kierunek z Afryki i Afrykański, gdzie odwiedzili ludy Bliskiego Wschodu, Indii, kraje arabskie i państwa Czarnego Lądu; na ich prelekcji będzie można się dowiedzieć bardzo wiele na temat etnografii, kultury i zwyczajów odwiedzanych ludów.

19:00 - 19:45 - Marzena Hmielewicz i Marcin Jamkowski

"Uratowane z Potopu", czyli o największym skarbie Rzeczypospolitej. Podróżnicy; fotografowie; Marcin jest również nurkiem; oboje uprawiają alpinizm; Marcin brał udział w wyprawach wspinaczkowych do Afryki (Maroko, Mali, Madagaskar), wyprawie do źródła Amazonki w Peru oraz w badaniu zatopionego wraku promu "Estonia".

Podwodnych ruin greckiego miasta Nymphaion na Krymie i nieznanego zagłowca floty Holenderskiej Kompanii Wschodnioindyjskiej (VOC) w Sierra Leone; Marcin jest również współautorem (wraz z Hubertem Kowalskim) książki pt. "Uratowane z Potopu", czyli historii skarbow zaginionych 350 lat temu i wypraw, które latami ich poszukiwały, opowieść o kilku zapalczykach, którzy uparli się, że znajdą największy skarb Rzeczypospolitej.

20:00 - 20:45 - Karol Gut - "Autostopem do Mongolii"

Rodowity tuchowianin, który przez ostatnich parę miesięcy odbył niezwykłą, autostopową, podróż do Mongolii przez kraje byłego bloku radzieckiego; jest również fotografem, który uwielbia w szczególności tematy astronomiczne; na swej prelekcji zaprezentuje nam niezwykle miejsca w pięknym ujęciu własnego aparatu fotograficznego i zainspiruje nas do tego, że każdy z naszych okolic może wybrać się w podróż za niewielkie pieniądze.

17 grudnia 2018 r. (poniedziałek)

część dla szkół i grup zorganizowanych (po wcześniejszej rezerwacji telefonicznej w Domu Kultury w Tuchowie: 14 652 54 36, wew. 0)

9:00 - 9:45 - Albin Marciniak

"Polska nie tylko na weekend - miejsca niezwykle, szczególnie, wyjątkowe, rekordowe i mało znane" www.klubpodroznikow.com

10:00 - 10:45 - Mateusz i Angelika Grzegorzek

"My na szlaku" - o podróżach szlakami polskimi. Para podróżników i miłośników górskich wędrówek prowadzących blog podróżniczy www.MyNaSzlaku.pl; mają po 24 lata i mieszkają w okolicach Nowego Sącza; od 14 stycznia 2017 r. są szczęśliwym małżeństwem; 27 stycznia 2018 na świat przyszła ich ukochana córeczka Majka, która już z nimi podróżuje; na ich blogu można odnaleźć dziesiątki relacji z wypraw, tysięcy górskich zdjęć, projekty, które opracowali; można tam zobaczyć najwspanialsze pasma górskie w Polsce, przemierzyli już ponad 8000 kilometrów, zdobyli setki górskich szczytów i spełnili swoje największe marzenia.

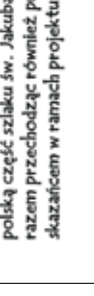
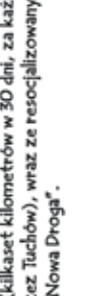
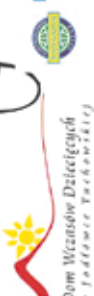
11:15 - 12:00 - Anna Kryszczak - "Podróż do Chin"

www.amakryszczak.wixsite.com/przewodnik

12:15 - 13:00 - Marek Podraza

"Dominikana na własną rękę" www.wczterystronywiata.blogspot.com

PATRONAT HONOROWY

PARTNERZY

PATRONAT MEDIALNY

XII Jarmark Misyjny z Aniołami!

BR. MICHAŁ BUJAK CSsR

Redemptorystowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Misji (RSPM) wraz z wieloma współpracownikami ma zaszczyt zaprosić na XII Misyjny Jarmark z Aniołami, który odbędzie się 16 grudnia 2018 r.

Jest to okazja do konkretnego wspierania Misji Kościoła. Tym razem naszą modlitwą i ofiarą chcemy wspomóc przebudowę kaplicy Matki Bożej Nieustającej Pomocy i świetlicy dla młodzieży z ubogiej dzielnicy miasta Resistencia w Argentynie, gdzie pracują nasi współpracownicy Redemptoryści. Zapraszamy więc wszystkie osoby, które chciałyby wspomóc naszą akcję, aby włączyły się w naszą działalność. Można to zrobić przede wszystkim przez modlitwę, przygotowanie ozdób świątecznych, ciast i innych rzeczy, które będą rozprowadzane na Jarmarku. Zachęcamy również do obecności na Jarmarku. Więcej informacji o samym wydarzeniu i jego przygotowaniu można znaleźć na: wsd.redemptor.pl/anioly/, a także na naszym fanpage'u na Facebooku: [rspmcssr](https://www.facebook.com/RSPMCSsR).

Do zobaczenia na Jarmarku z Aniołami, bo przecież każdy z nas jest misjonarzem!

Przyłącz się do dzieła przebudowy kaplicy
Matki Bożej Nieustającej Pomocy
i świetlicy dla młodzieży
w ubogiej dzielnicy miasta Resistencia w Argentynie.

W jaki sposób:

- przez modlitwę
- przygotowanie ozdób świątecznych, choinkowych, ciast, które będą rozprowadzane na Jarmarku
- ofiarę pieniężną, wpłacaną na konto:
Misja Redemptorystów w Afryce
ul. Plesza 1, 00-230 Warszawa
nr konta: 80 1240 1037 1111 0000 0693 5034
z dopiskiem: Misja Argentyna
- obecność na Jarmarku

KONTAKI:

Redemptorystowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Misji
ul. Wysoka 1, 33-170 Tuchów
tel: 146327200 * e-mail: rspmisje@gmail.com
www.wsd.redemptor.pl/anioly/
www.facebook.com/RSPMCSsR

Pogórzańskie Stowarzyszenie Rozwoju

zaprasza dzieci z klas I – VIII szkoły podstawowej wraz z rodzicami do udziału w konkursie pn.

„POSTAĆ Z BAJKI NA SZLAKU PROJEKTÓW POGÓRZAŃSKIEGO STOWARZYSZENIA ROZWOJU”

Termin składania prac:
12 listopada – 14 grudnia 2018 roku

Miejsce:
Pogórzańskie Stowarzyszenie Rozwoju,
ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów, pok. 16

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja pn. „Postać z bajki na szlaku projektów Pogórzańskie Stowarzyszenie Rozwoju” mająca na celu zwiększenie poziomu spójności społecznej Pogórza, współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.4 „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” Programu Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020”

R E K L A M A

AKT FOR FOOD
BY JEŚĆ LEPIEJ

ACT 6
Jakość z Natury Carrefour
KONTROLA NA KAŻDYM ETAPIE PRODUKCJI
BEZ GMO, 100% NATURY

1. Pochodzi wyłącznie z pasiek na Roztoczu.
2. Miodobranie rozpoczyna się w optymalnym momencie określonym na podstawie badań zawartości wody.
3. Specyficzny naturalny smak dla danego rodzaju.

MIÓD JAKOŚĆ Z NATURY CARREFOUR
250 - 900 g
różne rodzaje
8,89 - 32,00/kg

cena od 8.00 szt.

Filety śledziowe à la matias ekstra
10.99 kg

Mąka pszenna tortowa PZZ KRAKÓW
1 kg
1.89 opak.

Twaróg sernikowy PRÉSIDENT
1 kg
5.99 szt.

Masło ekstra POLSKIE MLEKOVITA
200 g, 24,95/kg
4.99 szt.

82% zaw. tłuszczu

BOGACTWA SMAKÓW NA ŚWIĄTECZNYM stole!

TUCHÓW
ul. Kazimierza Wielkiego 12

Kawa mielona FORT
400 g
22,48/kg
8.99 opak.

Kakao DECOMORRENO
150 g
3,73/100 g
5.59 opak.

Napój gazowany PEPSI
4 x 2 l
- z aplikacją 1,37/l
- bez aplikacji 1,50/l
ZYSKUJESZ 1.00
10.99
BEZ KUPONU W APLIKACJI **11.99**

Oferta handlowa ważna od 11.12 do 23.12.2018
tylko do wyczerpania zapasów. Więcej na carrefour.pl

Regulamin aplikacji Mój Carrefour dostępny na carrefour.pl

Wszyscy zastępujemy na najlepsze

Jak co roku,
na tuchowskim
ryнку strażacy
z OSP w Tuchowie
będą rozdawali
sianko
na wigilijny stół:

22 grudnia
(sobota)
w godzinach
od 8.00 do 13.00

23 grudnia
(niedziela)
w godzinach
od 9.00 do 13.00

Jest taki dzień, gdy jesteśmy wszyscy razem...

„Wigilii czas,
każe nam u stołu stać,
łamać chleb,
razem trwać (...).”

IV WIGILIA NA TUCHOWSKIM RYNKU

23 grudnia (niedziela) godz. 13.00

PROGRAM:

- ❖ Świąteczne życzenia Burmistrza Tuchowa
- ❖ Łamanie opłatkiem
- ❖ Wigilijny posiłek
- ❖ Wspólne kołędowanie przy tuchowskiej szopce i choince
- ❖ Kiermasze świąteczne

Mieszkańców miasta i gminy serdecznie zapraszają:

Burmistrz Tuchowa, Przewodniczący Rady Miejskiej, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Ochotnicza Straż Pożarna w Tuchowie, Młodzieżowa Rada Gminy, Dom Kultury w Tuchowie

DESIGNED BY FREEPIK

CZWARTY KIERMASZ BOŻONARODZENIOWY „... ŻEBY BETLEJEM ZACZEŁO SIĘ W TUCHOWIE...”

Zorganizowany przez
Fundację Dzieło Miłosierdzia
Im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego
pod patronatem Burmistrza Tuchowa
przy współpracy z DOMEM KULTURY W TUCHOWIE

PRZYGOTOWALIŚMY:

- ★ nowości decoupage
- ★ kule śnieżne
- ★ bombki styropianowe, przestrzenne
- ★ worki na prezenty
- ★ mydełka
- ★ stroiki
- ★ choineczki
- ★ gwiazdy
- ★ i wiele innych różności

TUCHOWSKI RYNEK

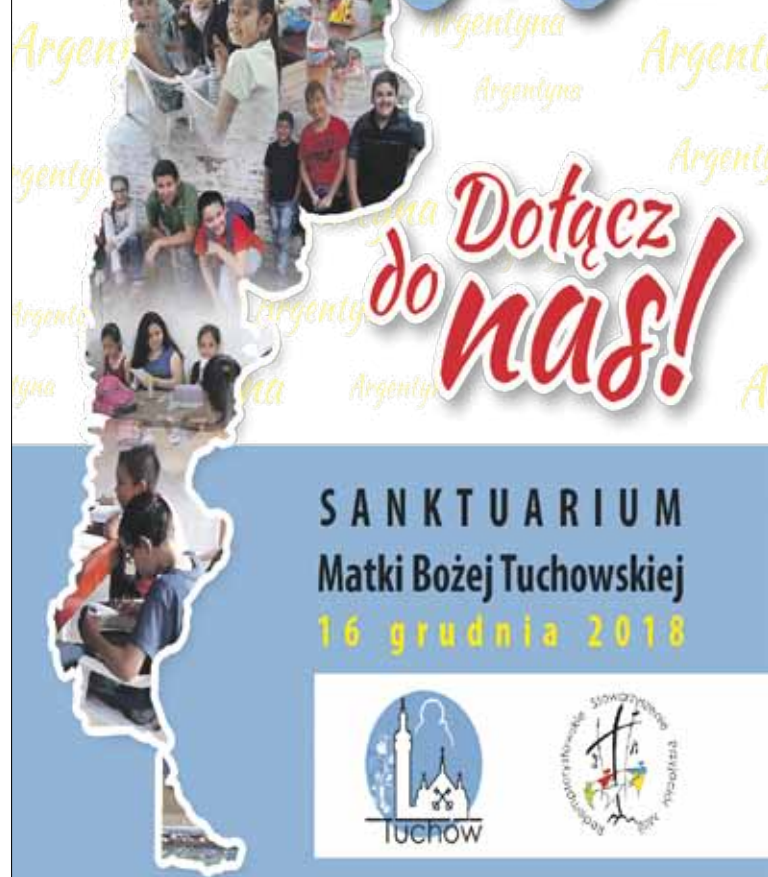
15 grudnia 2018 r.
od godz. 8.00 do 13.00

*Idą święta
warto o tradycyjnych
akcentach pamiętać*

CZEKAMY NA CIEBIE!
WESOŁYCH ŚWIĄT!

XII Misijny Jarmark z Aniołami

Misja Argentyna

SANKTUARIUM
Matki Bożej Tuchowskiej
16 grudnia 2018

